

**SANAT EĞİTİMİ ALAN LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN
RESİMLERİNDE SOSYAL YAPININ ÇOCUK FİGÜRLERİNE
YANSIMALARI**

Mehmet Gökoğlu

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

EYLÜL, 2020

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren(....) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Mehmet
Soyadı : GÖKOĞLU
Bölümü : Resim-İş Öğretmenliği
İmza :
Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : SANAT EĞİTİMİ ALAN LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN RESİMLERİNDE SOSYAL YAPININ ÇOCUK FİGÜRLERİNE YANSIMALARI
İngilizce Adı : REFLECTIONS OF SOCIAL STRUCTURE ON THE CHILDREN'S FIGURES IN THE PAINTINGS OF UNDERGRADUATE STUDENTS IN ART EDUCATION

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Mehmet GÖKOĞLU

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Mehmet GÖKOĞLU tarafından hazırlanan “SANAT EĞİTİMİ ALAN LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN RESİMLERİNDE SOSYAL YAPININ ÇOCUK FİGÜRLERİNE YANSIMALARI” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Resim iş eğitim ana bilim dalı. Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Gonca YAYAN

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı , Gazi Üniversitesi

Başkan: Doç. Dr. Aysun ALTUNÖZ

Bileşik Sanatlar Anabilim Dalı , Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Üye: Doç. Dr. Meltem KATIRANCI

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı , Gazi Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 25/08/2020

Bu tezin Resim iş eğitim Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans/ Doktora tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Yücel GELİŞLİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Hazırlamış olduğum çalışmalarım boyunca beni yönlendiren ve desteğini eksik etmeyen tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Gonca AYAN, Doç. Dr. Meltem KATIRANCI ve Doç. Dr. Aysun ALTUNÖZ hocalarıma maddi manevi desteklerini hiçbir zaman benden esirgemeyen çok sevdiğim lisans atölye hocam Prof Dr. Alaybey KARAOĞLU her daim yanımda olan aileme ve arkadaşlarıma teşekkürü borç bilirim.

**SANAT EĞİTİMİ ALAN LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN
RESİMLERİNDE SOSYAL YAPININ ÇOCUK FİGÜRLERİNE
YANSIMALARI
(Yüksek Lisans Tezi)**

**Mehmet Gökoğlu
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Eylül 2020**

ÖZ

Sanat, insanın merak duygusundan, yaşamı güzel kılma çabasından, dünyayı anlama ve algılama güdüsünden ayrıca doğa olaylarına egemen olma isteğinden doğmuştur. Günümüz dünyasında iletişim araçlarının etkin biçimde kullanımı, sanatı yaşamın içine aktarma çabası insanın kendini resmetme uğraşlarıyla sanatı bulmaya itmiştir. İnsanoğlunun var olduğu andan itibaren süregelen merakı, çevresindekilere anlam yükleyerek anlamlandırması ve etrafında olup bitenden haberdar olma isteğiyle meydana geldiği bilinmektedir. İnsan bir şeylerden haberdar olurken bir şekilde iletişim kurarak haberleşmeyi sağlamaktadır. Kişi sağlıklı bir yaşama devam edebilmesi için etrafındakilerle iletişim halindedir. Ayrıca beden ve ruhen ihtiyacı olan doyumu kazanabilmesi için de iletişim gerekli bir faktördür. İnsanlar farklı bir iletişim şekli olan resim sanatını da bu şekilde kullanmışlardır. Resim sanatının, etkileyici bir anlatım aracı olmasının yanı sıra bezemeci yönünün de bulunması, tarihin en eski zamanlarında bile en yaygın sanat dallarından biri olmasına yol açmıştır. Hem Doğu’da, hem de Batı’da çok eski çağlardan beri resim yapılagelmiş olup sanat tarihçileri de, resmin zaman içindeki gelişmesini ülkelere, dönemlere ve akımlara göre ayırarak incelemişler, tekniklerine ve sanatçılarına ilişkin bilgiler de vermişlerdir. Sanat tarihinde rastlanan ilk resim örnekleri duvar resimleridir. Üst Paleolitik Çağdan (M.Ö yaklaşık 600.000 -10.000) kalma mağara resimlerinden başlayarak bu gelenek Eski Mısır’dan(4 binyıl-M.Ö.16. yy ve Ege uygarlıklarından Rönesans’a ve günümüze k) kadar da gelmiştir. Ressamlar düşünce stillerini, önemli tarihi vakaları ya da bir konuyla ilgili fikirlerini resimlerine yansıtmışlardır. Diğer bir deyişle her resmin anlatmak istediği bir mesajı mevcuttur. Bu mesajlar resme ilk bakıldığında görünmez ya da anlaşılmayabilir. Resimdeki bir düşünceyi anlayabilmek için detayların irdelenmesi, küçük boyutlarda resmedilmiş olan simgelerin de

incelenmesi gerekmektedir. Resimdeki detay ve simgeler, ressamın yaşamış olduğu dönem ile birleştirildiğinde resmin bize ifade ettiği anlamların ipuçlarını ortaya çıkarmaktadır. Dolayısıyla izleyici için her resim, gazetedeki bulmacalar gibi çözülmeyi beklemeyen ve içinde farklı kavramları barındıran belgelerdir. Bu yönüyle resimleri önemli kılan ve ilgi çekici yapan da budur. Sanatın içinde yer alan çocuk resimleri de tarihin sayfalarındaki değişim süreçlerinden geçerken içerisinde pek çok mesajları da barındırmıştır. Geçmişten günümüze kadar doğu ve batı sanatında ressamların eserlerinde sadece figüran olarak yer bulan çocuklar, ressamların fazlaca ilgisini çekmemiştir. Bu durum Türk ressamlarının çoğu için de geçerli olmuştur. Bu çalışmamızda da farklı sosyal statülerde gelen öğrencilerin yaptıkları çocuk resimlerinden yola çıkarak, Necmettin Erbakan ve Selçuk Üniversitesi 1. Sınıf ile 4. Sınıf aralığında lisans öğrencilerinin atölye ortamında hazırladıkları çocuk figürlü resimlerin çözümlemeleri ile bu öğrencilerin aktarmak istedikleri duygu ve düşünceleri analiz edilmiştir. Bu noktadan hareketle çalışmamızda yer alan 25 öğrenci ve 50 resim, 2019 Ağustos ayı ile başlayıp Kasım 2019 4 ay içinde hazırlanmış olan resimler tek tek incelenmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin resimlerinde, kültürel olarak yaşadıkları yerlerin etkileri yanında toplumsal o bakış açıları da gözlemlenmiştir. Aynı zamanda bu çocuk temalı resimlerin bulundukları sosyal yapıya ilişkin bulguları (renk, sembol, biçim, mekân) analiz edilerek yorumlanmaya çalışılmıştır. Nitel araştırma özelliği taşıyan bu çalışmada 'deneysel model' yöntem olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler : Sanat, İnsan Resmi, Türk Ressamları, Figürler, Çocuk, Sosyal Yapı

Sayfa Adedi : 142

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Gonca YAYAN

**REFLECTIONS OF SOCIAL STRUCTURE ON THE CHILDREN'S
FIGURES IN THE PAINTINGS OF UNDERGRADUATE STUDENTS
IN ART EDUCATION
(Master's Thesis)**

Mehmet Gökoğlu

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

September 2020

ABSTRACT

Art was born out of a sense of curiosity of human, an effort to make life beautiful, a drive to understand and perceive the World, and a desire to dominate natural events. The effective use of communication tools and the effort to transfer art into life have forced people to find art through self-portrayal efforts in today's World. It is known that humanity's curiosity from the moment of its existence has occurred with the desire to make sense of those around them and to be aware of what is going on around them. While being aware of something, it provides communication by communicating in some way. The person is in communication with those around him in order to continue a healthy life. In addition, communication is an essential factor in order to gain the body that needs physical and spiritual satisfaction. People have used painting art, which is a different form of communication in this way. The fact that painting was not only an impressive means of expression, but also had a decoration aspect, made it one of the most widespread branches of art even in the earliest times in history. Painting has been done since ancient times in both the East and the West, and art historians have examined the development of the painting in time by separating it according to countries, periods and trends, and also provided information about their techniques and artists. Starting from the cave paintings dating from the Upper Paleolithic Age (about 600,000 -10,000 BC), this tradition has also come from Ancient Egypt (4 millennium-16th century BC and from Aegean civilizations to Renaissance and present k). The painters reflected their styles of thought, important viii historical cases or ideas on a subject to their paintings. In other words, every picture has a message that it wants to tell. These messages may not appear or be understood when you first view the picture. In order to understand an idea in the picture, the details need to be examined and examined in the icons pictured in small dimensions. When the details and

symbols in the painting are combined with the period that the artist lived, the clues of the meanings that the painting expresses to us also reveal. Therefore, every picture for the audience is documents that do not wait to be solved and contain different concepts. This is what makes pictures important and interesting. The paintings of children in art also included many messages while the change in the pages of history went through. . This situation has been valid for the needs of Turkish painters. In this study, based on the pictures of children with different social statuses, analysis of the child figured paintings prepared by Necmettin Erbakan and Selcuk University 1st and 4th grade students in the workshop environment and the feelings and thoughts they want to convey are expressed. Children who found only an extras in the works of painters in eastern and western art from past to present have not attracted much attention from painters r. Moving from this point, how many students are involved? 50 studies, starting in August 2019 and how many months in November 2019? The pictures prepared inside were examined one by one. This purpose is in the pictures of these conditions, in the places of the places of residence. At the same time, the findings (color, symbol, form, space) of these child-themed images related to the social structure they are attempted to be interpreted can be used. This research method, which has qualitative research feature, was designed as a 'experimental model' method.

Key Words : Art, human painting, Turkish painters, figures, child, Social structure

Page Number : 142

Supervisor : Assist. Prof. Dr. Gonca YAYAN

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI	iii
TEŞEKKÜR	iv
Mehmet Gökoğlu	v
ÖZ.....	v
Mehmet Gökoğlu	vii
GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES	vii
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ	xvi
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xix
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	3
1.2. Problem Cümlesi	3
1.3. Alt Problemler	3
1.4. Araştırmanın Amacı	4
1.5. Araştırmanın Önemi.....	4
1.6. Araştırmanın Varsayımları.....	4
1.7. Kapsam ve Sınırlılıklar.....	5

1.8. Tanımlar.....	5
BÖLÜM II	7
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	7
2.1. Sosyal Yapı ve Sanat İlişkisi.....	7
2.2. Sanat eserlerinde yer alan çocuk figürleri	7
2.3. Türk Ressamlarının Sanat Eserlerinde Figür	8
2.3.1. NURİ ABAÇ	9
2.3.2. TURGUT ZAİM	9
2.3.3. NEŞE ERDOK	10
2.3.4. AYDIN AYAN.....	11
2.3.5. CİHAT ARAL	11
2.3.6. ZEHRA ARAL	12
2.4. Sosyal Yapının Görsel İmgelerle Anlatımı	13
2.4.1. Sanat Eserlerinde Sosyal Yapının Renk Sembolü ile kullanımı.....	13
2.4.2. Sosyal Yapının Sanat Eserlerine Sembol Olarak Yansıması.....	19
2.4.3. Sosyal Yapının Sanat eserlerine Mekân Olarak Yansıması	23
2.4.4. Sosyal Yapının Sanat eserlerine Biçim Olarak Yansıması	24
BÖLÜM III.....	26
YÖNTEM.....	26
3.1. Araştırmanın Modeli	26
3.2 Çalışma Grubu	28
3.3 Verilerin toplanması	29
BÖLÜM IV	30
BULGULAR VE YORUM.....	30
4.1. Öğrenci Resimlerinde Sosyal Yapıya ilişkin Bulgular.....	30
4.1.1. Renge yönelik bulgular.....	30

4.1.2 Semböle yönelik bulgular	31
4.1.3 Mekan'a yönelik bulgular	32
4.1.4 Biçime Yönelik Bulgular	33
4.2. Uzman Görüşlerine Dayalı Öğrenci Resimlerinin Analizleri	33
4.3. Öğrenci resim ve analizleri.....	34
A Öğrencisinin resim ve analizleri	34
B Öğrencisinin resim ve analizleri	38
C Öğrencisinin resim ve analizleri	42
Ç Öğrencisinin resim ve analizleri	46
D Öğrencisinin resim ve analizleri	50
E Öğrencisinin resim ve analizleri	54
F Öğrencisinin resim ve analizleri.....	58
G Öğrencisinin resim ve analizleri	62
Ğ Öğrencisinin resim ve analizleri	66
H Öğrencisinin resim ve analizleri	70
I Öğrencisinin resim ve analizleri.....	74
İ Öğrencisinin resim ve analizleri.....	78
J Öğrencisinin resim ve analizleri	82
K Öğrencisinin resim ve analizleri	86
L Öğrencisinin resim ve analizleri	90
M Öğrencisinin resim ve analizleri	94
N Öğrencisinin resim ve analizleri	98
O Öğrencisinin resim ve analizleri	102
Ö Öğrencisinin resim ve analizleri.....	106
P Öğrencisinin resim ve analizleri.....	110
R Öğrencisinin resim ve analizleri	114

S Öğrencisinin resim ve analizleri.....	118
Ş Öğrencisinin resim ve analizleri.....	122
T Öğrencisinin resim ve analizleri	126
U Öğrencisinin resim ve analizleri	130
BÖLÜM V.....	135
SONUÇ.....	135
Öneriler	138
KAYNAKLAR	139

ŞEKİLLER LİSTESİ

Yelkenli - 65x45 cm TÜYB – 1999.....	9
Keçili Kızlar - 38*48 cm TÜYB – 1960.....	10
Portre - 146*114 cm TÜYB – 2007.....	10
İsimsiz - 100*140 cm TÜYB – 1995.....	11
Kurban - 50*80 cm TÜYB – 1968.....	12
Portre - 130*92 cm TÜYB – 2002.....	13

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. a: Salıncak ve çocuk, b: Karanlık ve kız çocuğu	34
Şekil 2. a: Yoksulluk, b: Çaresizlik.....	38
Şekil 3. a: Tamamlanmak, b: Eksiklik	42
Şekil 4. a: Açlık, b: Açlık ve dışlanmış.....	46
Şekil 5. a: Topluluk, b: Detay.....	50
Şekil 6. a: Kız çocuğu ve oyuncak, b: Kız çocuğu ve hayali.....	54
Şekil 7. a: Hamal ve çocuk, b: Tavan arası	58
Şekil 8. a: Çaresizlik, b: Hüzün.....	62
Şekil 9. a: Sefalet, b: Yoksulluk	66
Şekil 10. a: Çocuk ve ayıcık, b: Baloncuk	70
Şekil 11. a: Balon, b: Uçurtma	74
Şekil 12. a: Pinokyo, b: Kamyon.....	78
Şekil 13. a: Karton uçak, b: Kâğıttan uçak.....	82
Şekil 14. a: Saklambaç oynayan çocuklar, b: Çember çeviren çocuk.....	86
Şekil 15. a: Isınan çocuklar, b: Gün batımı	90
Şekil 16. a: Uçurtma, b: Yürüyüş ve köpek	94
Şekil 17. a: Maskeli oyun, b: Ambarda oyun oynamak	98
Şekil 18. a: Çocukluğun gölgesi, b: Çocukluğun ruhu.....	102
Şekil 19. a: Anne ve çocuk, b: Anne ve bebek.....	106
Şekil 20. a: Futbol oynayan çocuklar, b: Salıncakta kitap okuyan çocuk.....	110
Şekil 21. a: Bisiklet, b: Yalnızlık	114

Şekil 22. a: Yürüyüş, b: Papatya bahçesindeki kız.....	118
Şekil 23. a: Üzüntü, b: Küçük ressam	122
Şekil 24. a: Sıcak bir yuva, b: Sevgi arayışı.....	126
Şekil 25. a: Oyuncak balıklar, b: Çocukluk.....	130

ŞEKİLLER LİSTESİ

A Öğrencisinin Şekil 1a Uzman Değerlendirmesi.....	34
A Öğrencisinin Şekil 1b Uzman Değerlendirmesi	35
B Öğrencisinin Şekil 2a Uzman Değerlendirmesi.....	38
B Öğrencisinin Şekil 2b Uzman Değerlendirmesi.....	39
C Öğrencisinin Şekil 3a Uzman Değerlendirmesi.....	42
C Öğrencisinin Şekil 3b Uzman Değerlendirmesi.....	43
Ç Öğrencisinin Şekil 4a Uzman Değerlendirmesi.....	47
Ç Öğrencisinin Şekil 4b Uzman Değerlendirmesi.....	48
D Öğrencisinin Şekil 5a Uzman Değerlendirmesi.....	51
D Öğrencisinin Şekil 5b Uzman Değerlendirmesi.....	52
E Öğrencisinin Şekil 6a Uzman Değerlendirmesi.....	55
E Öğrencisinin Şekil 6b Uzman Değerlendirmesi.....	56
F Öğrencisinin Şekil 7a Uzman Değerlendirmesi.....	59
F Öğrencisinin Şekil 7b Uzman Değerlendirmesi.....	60
G Öğrencisinin Şekil 8a Uzman Değerlendirmesi.....	63
G Öğrencisinin Şekil 8b Uzman Değerlendirmesi.....	64
Ğ Öğrencisinin Şekil 9a Uzman Değerlendirmesi.....	67
Ğ Öğrencisinin Şekil 9b Uzman Değerlendirmesi.....	68
H Öğrencisinin Şekil 10a Uzman Değerlendirmesi.....	70
H Öğrencisinin Şekil 10b Uzman Değerlendirmesi.....	75
I Öğrencisinin Şekil 11a Uzman Değerlendirmesi.....	77
I Öğrencisinin Şekil 11b Uzman Değerlendirmesi.....	80
İ Öğrencisinin Şekil 12a Uzman Değerlendirmesi.....	81

J Öğrencisinin Şekil 13a Uzman Değerlendirmesi.....	85
J Öğrencisinin Şekil 13b Uzman Değerlendirmesi.....	86
K Öğrencisinin Şekil 14a Uzman Değerlendirmesi.....	88
K Öğrencisinin Şekil 14b Uzman Değerlendirmesi.....	89
L Öğrencisinin Şekil 15a Uzman Değerlendirmesi.....	92
L Öğrencisinin Şekil 15b Uzman Değerlendirmesi.....	94
M Öğrencisinin Şekil 16a Uzman Değerlendirmesi.....	97
M Öğrencisinin Şekil 16b Uzman Değerlendirmesi.....	98
N Öğrencisinin Şekil 17a Uzman Değerlendirmesi.....	101
N Öğrencisinin Şekil 17b Uzman Değerlendirmesi.....	102
O Öğrencisinin Şekil 18a Uzman Değerlendirmesi.....	105
O Öğrencisinin Şekil 18b Uzman Değerlendirmesi.....	107
Ö Öğrencisinin Şekil 19a Uzman Değerlendirmesi.....	110
Ö Öğrencisinin Şekil 19b Uzman Değerlendirmesi.....	111
P Öğrencisinin Şekil 20a Uzman Değerlendirmesi.....	114
P Öğrencisinin Şekil 20b Uzman Değerlendirmesi.....	116
R Öğrencisinin Şekil 21a Uzman Değerlendirmesi.....	119
R Öğrencisinin Şekil 21b Uzman Değerlendirmesi.....	120
S Öğrencisinin Şekil 22a Uzman Değerlendirmesi.....	123
S Öğrencisinin Şekil 22b Uzman Değerlendirmesi.....	124
Ş Öğrencisinin Şekil 23a Uzman Değerlendirmesi.....	127
Ş Öğrencisinin Şekil 23b Uzman Değerlendirmesi.....	129
T Öğrencisinin Şekil 24a Uzman Değerlendirmesi.....	132
T Öğrencisinin Şekil 24b Uzman Değerlendirmesi.....	133
U Öğrencisinin Şekil 25a Uzman Değerlendirmesi.....	136
U Öğrencisinin Şekil 25b Uzman Değerlendirmesi.....	137

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

MEB Milli Eğitim Bakanlığı

TDK Türk Dil Kurumu

ABD Amerika Birleşik Devletleri

BÖLÜM I

GİRİŞ

Mağara duvarlarındaki resimlerden günümüze kadar, yaşadığımız toplumlar insanları, kendi yaşadıklarını, hissettiklerini, duygu ve düşüncelerini farklı bakış açıları içerisinde sanat eserlerine yansıtmışlar bazında sembolik dillerle resmetmişlerdir. Tarih öncesinde ilk insanların mağara duvarlarına çizdikleri ilk resimler, sembolik bir arayışın ürünleri olarak ortaya çıkmıştır. Tarih öncesi dönemlerdeki (MÖ 25000) toplumlar daha çok kadın figürü hem insan soyunun hem tabiatın kaynağı olarak resimlerde yer alırken çocuk figürü pek kullanılmamıştır. Bu yüzden ilk yapılan sanat eserlerinde kadın figürüne, ana tanrıça, tanrıça gibi imajlar yüklenirken aslında bu sembolik ifadeler; insanın doğadan edindiği izlenimlerle birlikte, bütün sanatların temelini de oluşturmuştur (Yılmaz, 2009, s. 1)

Batıda resim sanatı Gotik, Rönesans Dönemi, Maniyerizm, Barok dönemi, Neo-Klasisizm, Romantizm akımı olarak birbirini takip etmiştir. Resim sanatının, Hristiyanlıkla birlikte işlevsel olarak kullanılması, sonucu zaman içinde bir sanat olgusuna dönüşmüştür. Batı resim sanatının var olmasına ve gelişmesine olanak sağlayan Hristiyanlık aslında, ilk yüzyıllarda Yahudilik ve Müslümanlığın resmetmeye karşı getirdiği yasağı ilke edinmiştir. Resmin kilise tarafından Hristiyanlığı yaymak ve öğretilerini anlatmak amacıyla kullanımı da bu döneme rastlamaktadır. Dördüncü yüzyılın sonuna doğru Bizans döneminde Tanrı'nın imgesi olarak altının yoğun olarak kullanımıyla duvar resimleri ve mozaik tekniğinde resimler yapılmaya başlanmıştır (Buchholz, Bühler, Hille, Kaeppele ve Stotland, 2012). Batıda oluşan bu akımlarda çoğunlukla insan figürü çalışılmış olup az da olsa çocuk figürlerine de yer verilmiştir (Turani, 1984).

Resim sanatında ki örneklerle bakılacak olunursa batı sanatının gerçekçi tavrı karşısında doğu sanatının gerçekçilik karşıtı bir tavır içinde olduğu sonucuna varılırken her iki sanat anlayışında da farklı teknik ve eğilimleri doğurduğu sonucuna ulaşılmıştır (Turani, 1984).

Örneğin din etkisinin da yoğun bir şekilde hissedildiği doğu toplumlarında, dini inancın getirmiş olduğu gerçeklik fikri sanat eserlerinde daima belirleyici olmuştur. Aslında doğu coğrafyasında farklı inanç ve düşünce sistemlerinin de görülmesine karşın yaygın olan dini anlayışların Budizm’den İslamiyet’e kadar, bize bu coğrafyadaki inanç dünyasında hüküm süren gerçeklik anlayışını kavramak için gerekli fikri vermektedir (Teker, 2009).

Bu toplumlardaki sanatçılar, genel olarak benimsedikleri dini inanışlarını resim sanatındaki eserlerine aktarmışlardır. İnançlarındaki din sebeplerden ötürü insan figürü çizimine izin verilmeyen doğulu sanatçılar ve hayal güçlerini kullanarak biçim ve motifleri en iyi şekilde eserlerine yansıtmışlardır (Teker, 2009).

Tarihte ressamalar tarafından çocuk figürleri farklı yaklaşımlarla ele alınmıştır. Örneğin Yunan ve Roma mitolojisi (MÖ IV-VIII. yy) ve Hristiyanlıkta çocuk figürü, aile ögesiyle birlikte resmin konusu içerisinde kullanılmıştır. Erken dönem, MS ilk III. yüzyılda Avrupa’da Hristiyanlıkta birlikte Meryem, çocuk ve İsa figürü olarak 15. Yüzyılda ise batı resimlerinde çalgı çalan, oyun oynayan, gülen çocuklar olarak karşımıza çıkmıştır. (16-17. yy) Bruegel, Rubens gibi ressamaların, resimlerinde çocuk figürleri hep küçük boyda tablolarında yer almıştır 19. yüzyılda Romantik Döneminde ise duygusallıkla ele alınan resimlerdeki çocuk figürleri, tabloların başkişisi bile olamamıştır. Fakat İngiliz resminde (18. yy) sanayi ve kentleşme olgusunun yarattığı marazi durumlar sonucu çocuk konuları tekrar resim sanatının içinde yer yer kullanılmaya başlanmıştır. Yakın zamana kadar da küçük insan, yetişmemiş insan ya da insan yavrusu olarak görülen çocuk figürü, günümüzde de kendine has pek çok özellikleri içinde barındırmakla birlikte gereken önemi verilmediği görülmüştür (Odabaş, 2005, s. 158).

Türk resim sanatında ise çocuk temasına 1950’li yıllara kadar hemen hemen hiç rastlanılmamıştır. 1979 yılında Sanat Severler Derneği ve Görsel Sanatçılar Derneği Uluslararası çocuk yılı sebebi ile ilk defa "Türkiye Çocukları" konulu İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nde bir sergi açılmıştır. Bu sergide ilk defa *Nur Koçak*, *Zekai Ormancı*, *Enver Öztürk* gibi sanatçılar, eserlerinde çocuk temalarını işlenmeye başlamışlardır. O dönemin sanatçılarından *Neşe Erdok*, *Aydın Ayan*, *Zehra* ve *Cihat Aral* gibi sanatçılar Türk resminde çocuk figürünü farklı bakış açılarıyla resmetmeye çalışmışlardır (Ötkünç, 2007, s. 150).

1.1. Problem Durumu

1. Geçmişten günümüze kadar sanat eserleri incelendiğinde hiçbir şekilde detaylı olarak resimlerde çocuk temaları ele alınmamış ruh dünyalarına değinilmemiş hatta onların duygu ve düşüncelerine yer verilmemiştir.
2. Bu resimler ne tür mekânlarda ve hangi şartlarda, renk, biçim, sembollerle çalışılmış ve hangi ruh hali içinde resmedilmişlerdir. Geçmişten günümüze kadar yapılmış resimlerde çocuk figürünün önemi ne olmuştur?
3. 19. yüzyıla kadar neden çocuk figürü olgusu hiçbir yazılı kaynakta işlenmemiştir?
4. Hangi Türk Ressamları insan ve çocuk figürünü eserlerinde kullanmışlardır?
5. Türk sanatında çocuk figürü konusu işlenmeye ne zaman başlanmıştır?
6. Sosyal yapı durumu ile bu resimlerdeki çocuk figürleri arasında bir ilişki mevcut mudur?
7. Sosyal yapı durumları ile resimde kullanılan çocuk figüründeki duygu durumları arasında bir benzerlik varmıdır?
8. Sosyal yapılar içerisinde ailede kültür, eğitim, meslek, gelir seviyesi, gelir durumu, sahip olunan mal gibi faktörlere göre sosyal sınıf seviyesi ile nasıl ele alınmıştır.

1.2. Problem Cümlesi

Sanat eğitimi alan lisans öğrencilerinin resimlerinde sosyal yapının çocuk figürlerine yansımaları nasıl yansımıştır?

Araştırmamızda Selçuk Üniversitesi (resim) ve Necmettin Erbakan Üniversitesinde (resim) ve (resim-iş) eğitim lisans eğitimi alan 15 bay 10 bayan olup 18-26 yaş aralığında toplam 25 öğrencinin yaptıkları çocuk resimlerindeki bay ve bayan olarak sosyal yapı durumlarının çalışmalarına yansımaları nasıl olmuştur? Cinsiyete göre farklılıklar söz konusu mudur?

1.3. Alt Problemler

1- Öğrenci resimlerinde kullanılan figürler sosyal yapıyı yansıtmakta mıdır?

2-Öğrencilerin resimlerinde

a-) Renk

b-) Biçim

c-) Sembol

d-) Mekân

kullanımı nasıldır?

1.4. Araştırmanın Amacı

Yapılan bu araştırmada Konya’da Selçuk Üniversitesi ve Necmettin Erbakan Üniversitesinde Lisans eğitimi alan öğrencilerin çocuk resimlerinin sosyal yapı durumlarına göre çalışmalarına yansıtıran aktarmak istedikleri duygu düşüncelerin yanı sıra ve yaşadıkları ortamların lisans öğrencileri üzerindeki izlenimleri araştırılmıştır. Ayrıca bu çocuk resimlerinin kız ve erkek öğrenciler üzerindeki farklı yansımaları tespiti yönelik olarak yapılmıştır. Her iki grup öğrenciler için yapılan bu resimlerdeki biçim, renk, figür, semboller olarak nasıl farklılıklar gösterdiği sorusunun cevapları aranmıştır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Çocuk resimlerinin sosyal yapılarına göre Necmettin Erbakan ve Selçuk Üniversitesi Lisans eğitimi alan bu gençlerin çalışmalarında aktarmak istedikleri duygu düşüncelerin yanı sıra yaşadıkları ortamlardaki durum ve şartlardan oluşan izlenimlerinin tuval üzerine yansımaları incelenecektir. Bu noktadan hareketle çalışmamızda yer alan yirmi beş Lisans öğrencisine sanat atölyesinde 4 ay süre zarfında haftada 1 gün ortalama 3 saat süre ile çalışmış toplamında 48 saat gibi bir süre zarfında tual üzerine yağlı boya/akrilik iki eser ve toplam olarak elli resim üzerinden figür, renk, kullandıkları simge ve anlamlar tek tek incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda, yaptırılan resimlerle lisans öğrencilerinin, kültürel olarak yaşadıkların yerlerin etkileri, toplumsal olarak bakış açıları gözlemlenmiştir. Aynı zamanda çocuk temalı resimlerin toplum üzerindeki etkileri ve bu resimlerdeki çocuk figürlerinin analizi ve yorumları ile bu alanda çalışmalar yapacak olan araştırmacılara da kaynaklık edeceği de düşünülmektedir.

1.6. Araştırmanın Varsayımları

1. Öğrencilerin çalışmalarında çocuk resimlerinin sosyal yapılarına göre lisans eğitimi alan öğrencilerin çalışmalarına yansımaları yararlanılacağı varsayılmıştır.
2. Öğrencilerin resimleri içtenlikle yaptıkları varsayılmıştır.

3. Kız ve erkek öğrencilerin çalışmalarında geleneksel yapıdan ötürü biçim, renk, figür, sembol olarak farklılıkların olacağı varsayılmıştır.

1.7. Kapsam ve Sınırlılıklar

1. Bu araştırma Konya Necmettin Erbakan Güzel Sanatlar Fakültesi ve Selçuk Güzel Sanatlar Fakültesi ile Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Fakültesi deki Resim Bölümlerinden seçilen 25 lisans öğrencisinin çalışmalarını kapsamakta olup 4 ay süre zarfında haftada 1 gün 3 saat süre ile toplamda 48 saat, tual üzerine yağlı boya/akrilik olmak üzere her öğrenciye iki çalışma yaptırılmıştır . Çalışmalarda tual boyutları ve kullanılan malzemelerin (yağlı ve akrilik boya, fırça, resim yağı, terebentin, tual, palet, spatula) tümü araştırma kapsamında belirlenmiş olup öğrenciler arasındaki farklılıkları dengelemek içinde tual boyutları en az (60*60), (120x120cm) arasında sınırlı tutulmuştur.

1.8. Tanımlar

Yağlı boya Pigmentlerle kuruyabilir yağların karıştırılmasıyla hazırlanan yağlı boyanın ilk kullanımına 11. yüzyılda rastlanmaktadır. Her teknikte olduğu gibi yağlı boya tekniği de yavaş yavaş gelişmiştir. İlk zamanlarda boyaları kurutmak, sararmayı önlemek, hatta ince detaylara inebilmek için ressamın kullandığı teknik ve malzeme bilgisi yetersiz kalmış, özellikle resmin kurumasında çekilen zorluk, bu tekniğin kusurları arasında sayılmıştır. Buna karşın alışla gelmiş çok tutulan bir teknik olarak tempera istenilen imkânları sağlıyor olmakla birlikte resimlerde renkler donuk olmaktadır (Emre, 2005, s. 14).

Yağlı boya ilk olarak Van Eyck kardeşler tarafından 15. yüzyılda kullanılmıştır. Rönesans'tan günümüze kadar en çok uygulanan ve kabul görmüş resim tekniğidir.

Teknik Özellikleri: Yağlı boya tekniği, yapım sırasında kısmen hata kabul eden bir tekniktir. İstenmeyen yerler sonradan düzeltilebilir. Yapılan resimler uzun ömürlüdür. Temizlik ve bakımı da kolaydır.

Araç Gereç Özellikleri: Yağlı boya resimde kullanılan en temel malzemeler kurşun kalem, füzen kalem, yağlı boyalar, keten yağı, terebentin, tiner, tual, fırça, spatula, palet, resim sehпасı (şövale), bez ve inceltici (tiner, terebentin) koyabilmek için metal kaplar

sayılabilir. Yağlı boyalar uygulayıcı tarafından toz boyalar terebentin ve farklı katkı maddeleri yardımıyla oluşturulabileceği gibi artık günümüzde hazır hâlde edinilebilmektedir. Farklı kalite, özellik ve markalarda yağlı boyaları özel sanat malzemeleri satan kırtasiye gibi yerlerden alabilmek mümkündür ve bu durum, sanatçının işini kolaylaştırmaktadır.

Akrilik boya su bazlı bir boya çeşididir. Bir çeşit silikon gibidir. Yüksek kapatıcı özelliği ve canlı renklere sahiptir. Su bazlı özelliği yalnızca boya kuruyana kadar işe yarar. Akrilik boya çabuk kurur ve kuruduktan sonra bir çeşit plastikmiş katı bir özellik gösterir. Tekrar su ile çözünmesini mümkün olmaz. Sanatçıların boyaları suyla inceltilbilir ve temizlemek için su kullanılır. Kullanılan araç gereçler: Yağlı boyalar, normal ve opak yağlı boyalar olarak edinilebilmektedir. İhtiyaç hâlinde kokusuz yağlı boyalara da ulaşılabilir. Füzen kalem ve çizim kalem, Katkı malzemeleri (keten yağı, haşhaş yağı, incelticiler (terebentin, tiner, kokusuz tiner), fırçalar ve spatulalar, yuvarlak, düz, yelpaze, kedadili gibi kullanım amacına göre farklı şekilleri vardır. Fırçalar sert kıldan yağlı boya fırçaları ve samur dediğimiz türden yumuşak yağlı boya fırçaları olarak bulunabilmektedir. Tuval yağlı boya çok farklı yüzeyler üzerine çalışılabilir. Sert karton tuvaler, duralit yüzeyler ve hazır tuvaler (canvas) kullanılabileceği gibi sanatçının kendi de farklı ölçülerde tuvaler hazırlayabilir.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Sosyal Yapı ve Sanat İlişkisi

Bireysel ve toplumsal, algısal, estetik, teknik amaçlar görsel sanatlar dersinin hedefleri olarak gruplandırılmıştır.

2.2. Sanat eserlerinde yer alan çocuk figürleri

Figür, resim ve heykel sanatında insan ve hayvan şekillerine verilen addır. Bir tablodaki figürler denildiğinde, o tablodaki insan ve hayvan resimleri anlaşılır. Figür genellikle insan ya da hayvanın tüm bedeninin gösteren resme denir. Bunlar, ya normal insan ve hayvan büyüklüğünde olur ya da bunlardan büyük ve küçük olmaktadır.

Türk topluluklarında ve devletlerinde insan figürünün kullanımı sıklıkla görülmüştür. Değişik coğrafyalarda, farklı zaman dilimlerinde ve farklı dini inançlarda ve Türklerde insan figürlerini konu ve biçim özellikleri açısından benzerlik göstermektedir (Akdaş, 2011). Anadolu Selçukluların sanat eserlerinde yer alan insan figürlerin kendilerinden önce var olmuş olan Türk toplulukları Uygurların ve Gazneliler gibi Türk devletlerinin oluşturduğu sanatsal eserleri insan figürleriyle ilişkisi olarak kullandıkları görülmüştür. Anadolu Selçuklulara ait sanat eserlerinde izleri bulunan insan figürleriyle, önceki dönemlerde Orta Asya'da yaşamış Türklerin, Uygurların ve Gaznelilerin sanat eserlerinde yer alan insan figürlerindeki desenler, duruş pozisyonu, kıyafetler ve yüz biçimleri gibi konu ve biçimsel yönlerden de benzerlikler görülmektedir (Erkan, 2010).

"Çocuklar somut varlıklar olduğu halde, çocukluk soyut düşünceler takımıdır"(TDK). Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin 1'inci Maddesinde "çocuklara uygulanan

kanunlar çerçevesinde daha önce rüşt yaşına erişilmedikçe on sekiz yaşını bitirmemiş kişiler" çocuk olarak tanımlanmaktadır. TDS Eğitim Terimleri Sözlüğünde ise Çocuk, "Bebeklik çağı ile erginlik çağı arasındaki gelişme döneminde bulunan insan" olarak tanımlanmaktadır.

Çocuk olgusu, farklı toplumlarda ve dönemlerde, hatta aynı toplumun farklı kesimlerinde görüş olarak birçok değişik anlamda ifade edilmiştir. Yani "çocuk" olgusu toplumsal bir kavramdır ve kültürel bir çeşitlilik ortaya koymaktadır. İnsanın ruhsal ve bedensel olarak gözetilecek dönemi çocukluk dönemidir. Kişi, olgunluğu ve sorumluluğu çocuklukta kazanır. Çocukluk evresi insan hayatının neredeyse üçte birini kapsar (Cengiz, 2008). Üsluplaşmış geleneksel figür ve mekân algısı bulunmaktadır. 17. yüzyılın sonundan başlayarak 18. yüzyıla doğru Batı resmine ilgi önce minyatürlerde kendini gösterir. Batılı anlamda resme geçiş, 18. yüzyıl sonunda olur. Geçiş birdenbire olmamıştır. Aşamalı olarak gelişir. Osmanlı'nın son dönemine kadar padişaha ve saraya bağlı olan Nakkaş haneler 18. yüzyılın sonuna kadar resim sanatımızın örnekleri, kitap resmi olarak bilinen minyatürle devam etmiştir. Türk minyatür sanatında sanatçının bireysel amacı yoktur. Osmanlı toplumunda 19. yüzyıla gelinceye kadar iç dinamiklere bağlı değişmelerin köklü dönüşümler yaratmadığını, ancak 19. yüzyıldaki dış etkilerin temel değişmelere yol açtığı bilinmektedir. Bu genel yaklaşımlar ve elimizdeki somut bilgiler bizi Tanzimat dönemine götürmektedir. Çünkü Tanzimat'tan öncesi dönemlerde el yazmalarındaki minyatürlerde çizilen resimler dışında (bunlar da toplumun üst düzeyinin anlatımı içinde kalan çocuk resimleridir.) 'çocuklarla' ya da 'çocuk' olgusuyla ilgili yazılı herhangi bir kaynağa rastlanamamıştır. Bu dönemde verilebilecek birkaç somut örnek toplum içindeki çocuğun konumunu bize göstermektedir. Bu örnekler ise edebi eser çevirileri ve dergilerle sınırlı kalmıştır (Onur, 2007). Günümüz cumhuriyet döneminden itibaren de ressamlarımızın eserlerinde az da olsa çocuk figürleri görülmeye başlamıştır.

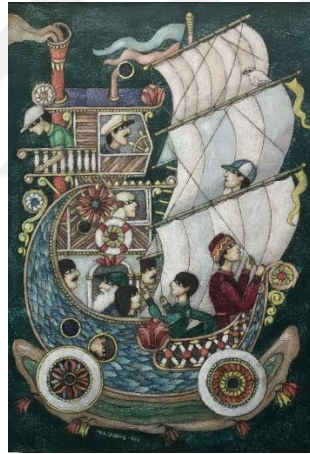
2.3. Türk Ressamlarının Sanat Eserlerinde Figür

Çağdaş Türk ressamların ulaştığı nokta uzun bir serüvenin sonunda olmuştur. Yaklaşık 600 yıl önce dünya sanatını yerle bir eden ve hâkimiyetini elinde tutan Doğu sanatı da Türk sanatı bunun içinde önemli bir yer bulmuştur. Günümüzde yerini Avrupa'nın sosyolojik ve ekonomik içerikli, akıl yolu ile ortaya çıkan sanat anlayışının etkisine devretmiştir. Bu sanatçılarından Nuri Abaç ve Turgut Zaim Türk minyatür tekniğinden etkilenmiş ve bu etki altında eserler üretmiştir. Neşe Erdok, Aydın Ayan, Cihat Aral ve Zehra Aral örnek

gösterilen bu sanatçılar, geleneksel ve eski Türk sanatını batılı teknik anlayışıyla yoğurarak Türk resmini yeni bir senteze ulaştırmış olan farklı birçok sanatçılardan sadece bir kaçıdır (Dağlı, 2012).

2.3.1. NURİ ABAÇ

1970’den önceki resimlerinde Anadolu kültürünün efsanevi mitolojik yaratıklarını masalsı ve gerçeküstücü fantastik bir biçimde resimledi. Daha sonraları yöneldiği Karagöz’ün kişiliğinde ve biçim benzetmesinde tarihi ve güncel konuları, olayları ele aldı. Balıkçıları, simitçileri, pazaryerleri, meyhaneleri, düğünleri, çay bahçeleri gibi yurdunun akla gelebilecek özgün tüm ayrıntıları üzerinde yoğunlaştı. Geleneksel anlatım biçimlerinden, kültürel motiflerden etkilendi. Yöreselliği evrensel bir anlayışla yeniden yorumladı, özgün bir resim tarzı geliştirdi (www.tarihnotlari.com/nuri-abac, 2020). Aşağıda sanatçının yelkenli isimli çalışması görülmektedir

Yelkenli - 65x45 cm TÜYB – 1999 (www.platformarmoni.com).

2.3.2. TURGUT ZAIM

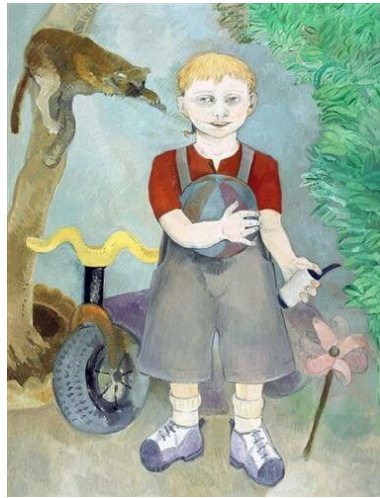
Ele aldığı köylü tiplerinde, genç güzel kadınlar, sevimli çocuklar dikkat çeker. Bu tipler, onun figür karakteristiğini oluşturur. Turgut Zaim Anadolu’yu bir çeşit toplumcu romantizmi ile yorumlar. Nimetleri, ürünleri ile birlikte gösterilen halk, aslında ne yakınmakta, ne şükretmektedir onun resimlerinde. Ne bir acıma unsuru olmakta ne de göz kamaştırıcı bir şekilde sunmaktadır gözlere (www.leblebitozu.com/turgut-zaiminternet, 2020). Aşağıda sanatçının keçili kızlar isimli çalışmaları yer almaktadır.

Keçili Kızlar - 38*48 cm TÜYB – 1960 (www.twitter.com).

2.3.3. NEŞE ERDOK

Figüratif resmin ustası sayabileceğimiz, insanı özellikle kadını bir kadın sanatçı gözüyle tuvaline aktarırken çarpıcı ifadeler kullanmıştır. Kimi zaman normal insan boyutunda kimi zaman deformasyon ile ele aldığı figürlerin ruh halinin belirtildiğı ve figürle mekân ilişkisi arasında sıkı bir ba  ın var olduğu gözlenmektedir. Toplumsal içerikli bu eserlerinde çocuklar, satıcılar, hastalar, sakatlar ve yaşlılar sıkça betimlenmiştir. Betimledi  ı bu kişilerin yalnızca dış görünüşlerini değil i   dünyalarını da çoğu zaman karamsar bir bakış açısıyla resmetmiştir. Bu haliyle de dışavurumcu bir tavır sergiledi  ı söylenmektedir. Konunun   arpıcılı  ını belirginleştirmek adına zaman zaman biçim bozmalara da başvurmuştur. Son yıllarda yaptığı eserlerinde kendi yaşamının izlerini yansıtan portreler yapmıştır (Ersoy, 2004, s. 16). Aşağıda sanatçının portre isimli çalışması yer almaktadır.

Portre - 146x114 cm TÜYB - 2007 (www.pinterest.com).

2.3.4. AYDIN AYAN

Yurtiçinde ve yurtdışında çeşitli özel koleksiyonlarda eserleri bulunan sanatçı yer almaktadır. Eserlerinde genellikle insan figürünü sıklıkla kullanmıştır. Bu figürlerinde içinde az da olsa çocuk figürüne de yer vermiştir. Çocuk figürünü yalnız olarakta resme aktarmıştır (www.aydinayan.com). Sanat başından beri başlayalı çok değişik evrelerden geçmiş ve her zaman yaşamın tanıklığını üstlenmiş başka deyişle insanı tanıma tanımlama uğraşı görünümünde olmuştur. Sanatçının bakış açısıyla ; “sanatın toplumsal bir bilinç biçimi” olduğunu bu nedenle de sanatçıdan yaşadığı toplum ve Dünyaya öz olarak da insana karşı salt birey olma düzeyinden çok, toplumsal birey olarak sorumluluk, sanattan da salt araç yahut amaç olarak değil, ikisinin birlikteliğinde belli bir işlevi yerine getirmesini olarak bahsetmektedir (www.aydinayan.com, 2020). Aşağıda sanatçının isimsiz isimli çalışması yer almaktadır.

İsimsiz – 100*140 cm TÜYB – 1995

2.3.5. CİHAT ARAL

Sanat yaşamı boyunca yurtiçinde ve yurtdışında çok sayıda kişisel sergiler açmış olup çalışmalarını İstanbul'daki atölyesinde sürdürmektedir. (İş Sanat Kibele Galerisi'nde 21 Aralık 2013 - 15 Şubat 2014). Figüratif bağlamda insanlık gerçeği, dramı ve yaşamına ilişkin psiko-patolojik bir nosyonu, resmi için hareket noktası yapan bir yaklaşıma sahiptir. Söz gelimi, kapatılmış veya işkence görmüş insanları bir “yıkım estetiği” yaratacak düzeyde trajik bir sahneleme mantığı ile ele alır. “Çöp İnsanları” veya “Göç Resimleri” gibi kapsamlar altında; mutsuz ve sağlıksız insanları betimlemiştir. Aral'ın resimleri, özne ve nesne arasında ince bir özenle kurduğu denge unsuru ve bu yolla zenginleşen anlatım gücüyle de dikkat çekmektedir. Resimlerinde renk lekeleri ve ışık kullanımıyla oluşturduğu çoklu figür kompozisyonlarında insanlık gerçeğini, dramını ve yaşamına ilişkin psiko-patolojik bir nosyonu, kısaca eleştirel bir dille insan tragedyasını ele alırken eserlerinde insan figürüne

yoğunlaşmıştır. İnsan figürünü kullanırken çocuk figürüne de yer vermiştir (www.tr.wikipedia.org/wiki/Cihat_Aral, 2020). Aşağıda sanatçının kurban isimli çalışması yer almaktadır.

Kurban – 50*80 cm TÜYB - 1968 (www.gazeteturk.info).

2.3.6. ZEHRA ARAL

Aral resimlerinde genellikle sosyal konular üzerine çalışarak, figüratif soyutlama diliyle anlatımcı bir yol izlemiştir. Ressam diğer sosyal konulu resim yapanlardan da bir özelliği ile ayrılır ki: Resimlerinde, sanki bireysel özelliklerine kadar indiği anlatımına aracı olan figürlerinin, psikolojilerini de yansıtmaya çalışmıştır. Bu noktada Zehra Aral'ı çoğunlukla tek figürlü kompozisyonlarla bir portre ya da çeşitli devinimler içine girip çıkan insan bedenleri gerçekleştirir ve böylece bu yönüyle kendine özgü bir ressamlık çizgisi oluşturmuştur. Eserlerinde çocuk figürünü tek olarak işlemiştir. Çocuk figüründe genellikle hüznü ortaya koymuştur (www.turkishpaintings.com, 2020). Aşağıda sanatçının portre isimli çalışması yer almaktadır.

Portre – 130*92 cm TÜYB - 2002 (www.slideplayer.biz.tr).

2.4. Sosyal Yapının Görsel İmgelerle Anlatımı

Sosyal yapı, toplumsal değerler ve ekonomi arasındaki ilişkiyi inceleyen bilim dalı olup ekonomik değişimlerin toplum üzerindeki etkilerini ele almaktadır. Bir toplumun sosyal yapı durum ne kadar iyi olursa o toplumda yaşayan kişilerin de iç dünyasını o seviyede olumlu olarak etkilemektedir. Bu durumda her birey için iç dünyasındaki olumlu ifadelerin sanat alanında bir dışa vurumu olarak yansımaktadır. Görsel sanatlar eğitimi içinde bu sosyal durum ve yaşanılanlar, ilköğretim çağından lisans eğitimine kadar hatta bütün hayatı boyunca insanları hep etkilemiştir. Toplumda her birey kendi kabiliyeti doğrultusunda duygu ve düşüncelerini, yaşadığı sosyal durumları farklı bilgiler doğrultusunda sanatla yansıtma yoluna gitmiştir. Bu yansımalarda görsel sanatların önemli bir görevi söz konusudur. Görsel sanatlar eğitimiyle bireylerin gelişimi yanında ve hayal güçleri ile bireysel yetenekleri ve sosyal farklılıkları da, göz önünde bulundurulmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2006).

2.4.1. Sanat Eserlerinde Sosyal Yapının Renk Sembolü ile kullanımı

Renk, sanatın duyuşsal izlenim taşıyan doğaya öykünme, idealize etme ve soyutlaştırma temelli serüveninde, ressamın imgelerini kurmak için kullandığı temel araçlardan biridir. Renk, birtakım olguları (benzetme yoluyla da olsa) anlatmanın en kolay yoludur. Dünyanın hemen her yerinde siyah renk ölümü temsil ederken, kırmızı tehlikeyi, sarı ise dikkati vurgulamaktı. Diğer yandan da ülkelerin simgelerinin yer aldığı bayraklarda ülkelerin kültürel renklerini görmek mümkündür. Kültürel renk seçimi toplumların yaşadıkları yerler ve

doğal şartlarla da ilgilidir. Sıcak tropik bölgelerde genellikle açık renkleri görürken, soğuk bölgelerde ise koyu renk tercihi edildiği bilinmektedir. Türk toplumunda da renkler, genellikle doğa ile özdeşleşmiştir. Tarihe bakıldığında Osmanlı döneminde genellikle canlı renklerin zenginliği simgelediği görülmektedir. Bunun yanı sıra yukarıda bahsettiğimiz gibi simgelerle birleşen renkler halk arasında birçok manayı da ifade etmektedir. "Kadının başındaki örtü ve oyasını rengi nasıl ki medeni durumunu ifade ediyorsa, bir genç kızın ördüğü çoraptaki desen ve renklerde kendisine sorulan birçok sorunun cevabını vermektedir"(Turan, 1990). Hatta bir kişinin evinin boyasının renginden (bir zamanlar çok önemli bir kavram olan) oturan kişinin hacca gidip gitmediğini anlamak mümkün olmuştur. Çünkü kutsal bir renk olan yeşil mutlaka o evin dış cephesinde bir şekilde kullanılmıştır. Yukarıda bahsedildiği üzere, kültürümüzde ve diğer birçok kültürde renkler farklı şekillerde sınıflandırılmışlardır. Toplumumuzda yeşil her zaman kutsal renk olarak algılanmış, dinle ilgili olarak her yerde mutlaka kullanılmıştır. Kırmızı Türkiye devletinin bayrak rengi olarak kanla özleştirilmiş ve hep savaşı anımsatan bir renk olarak simgelenmiştir. Diğer Türk Devletlerinden olan, Azerbaycan'ının üç renkli bayrağındaki mavi renk Türkçülüğü, kırmızı renk şehit kanını, yeşil renk ise İslam'ı simgelemiştir. Bugün, toplumumuzda renk anlayışı, telekomünikasyonun da gelişmesiyle farklı yerlere ulaşmıştır. Yirmi yıl öncesine göre, giyimimizde kullanılan renk farklılıklarında. Örneğin "erkekler canlı renkleri giymezken, giyene de iyi gözle bakılmazdı" Bu saplantılar artık tarihe karışmış olup kadınlar kadar erkekler de modayı yakından takip eder olmuşlardır(Ahundzade, 2014, S. 103). Sanatın bilim öncesi ya da yansıtmaya dayalı dönemlerinde renk ve ışık gibi iki ayrı kavram olarak değerlendirilmiştir (Avcı, 2014, S. 54). Sanatçılar bu ikisi arasındaki ilişki üstüne pratikler yaparken, bilim adamları yalnızca ışığa odaklanmıştır. Ancak, bilim ve sanatın ortak konusu ışığın enine boyuna incelenmesi, yüzlerce yıl araştırma yapan bilim ve sanat insanını renk konusunda buluşturur. Newton'un bilimsel buluşu ile renk, sanat dünyası dışında da ele alınan konu olarak özellikle 19. yüzyılın keşifler atmosferinde yapısal özellikleri, görme, algılama ve ilişkileri yönünden araştırılmaya başlanmış; üstüne üretilen teorilerle de resim sanatında yapılan pratiklere dene yansımıştır. Renk hakkındaki metinler, sanatçının renk anlayışına yeni boyut katarken renk deneyiminde biçimden bağımsızlaşıp salt görsel olana yönelik dönüşümü sağlayan faktörlerden birisi olmuştur (Avcı, 2014, S. 53).

Renkler içinde yer alan soğuk ve sıcak renkler derinlik görüntüsü oluşturmaktadırlar. Genel olarak kırmızı renk, maviye nispeten bize daha da yakında görünmektedir. Soğuk renk-

ler kendinden bizi uzaklaşırken, sıcak renkler ise yakınlaşıyor hissiyatı vermektedir. Yine bu renkler bütün olarak duyuşsal uyaranlar ile tepki oluşturmaktadır. Örneğın bir resimde kırmızı rengin toplu halde ve daha çok kullanılmış olması resme bakan kişide güçlü bir hoş gözükme hissiyatı uyandırırken aynı renk, başka renkler gibi, değışik koşullarda memnuniyetsizlik daha da ötesi isyan hissi uyandırabilmektedir. Rengin farklı çağrışımlar uyandırmasının altındaki sebep, rengin, görme alışkanlığımızdaki çarpıcı gücü bir delildir. Renklerle, renk tonlarının adedi, çeşitlilik ve birleşme imkânları sonsuz olduğu için sanatçının renkten faydalanarak oluşturabileceğı izlenimler de aynı seviyede genişlemektedir. Rengi zengin bir ifade haline koyan neden ve etkilerindeki çeşitlilik aynı zamanda bizlerin renk alışkanlığın ve gördüklerimizi kesin olarak tanımlamamızı da zorlaştırmaktadır. Bununla birlikte renk üzerinde zaman zaman yaptığımız denemeler ve izlenimler, çoğunlukla algılama konusu içinde geçerli sayılabilmektedir Kırmızı, mavi ve sarı rengin, göze dikkatleri çektiğı bilinmektedir. Bu tepki sebebiyle bu tonlara ana renkler denilmektedir (Avcı, 2014, S. 67).

Çalışmamızda çocuk konusunu işleyen öğrencilerin kullandığı renkle, beyaz, siyah, kırmızı, sarı, mavi, yeşil, pembe, mor, turuncu ve kahverengi olarak analiz edilmiştir.

Beyaz: Beyaz renk saflığın ve temizliğin simgesi olarak bilindiğinden dolayı gelinlikler genelde beyaz renkte tercih edilmektedir. Fakat Asya'daki bazı kesimlerde durum tam tersi olabilmektedir. Uçar'a göre (2004); renkler farklı ses karşılıkları olduğunu ve beyaz rengin, sessizliğin, sakinliğin ve nötr rengi ifade ettiğini söylemektedir (Uçar, 2004, s. 48). Aynı zamanda beyaz rengi kış ile bir bütün olarak anımsanmaktadır. Halse'ye göre (1978); kimi ülkede beyaz renk kötölüğü çağrıştırsa da çoğu yerde beyaz renk saflığın ve barışın rengi olarak bilinmektedir (Halse, 1978, s. 27-34). Özellikle Japonya'da karanfillerin beyaz olarak tasvir edilmesi ölümü çağrıştırmaktadır. Batı kültürlerindeyse, saflığın rengi olarak gelinliklerde kullanıldığı görülmektedir (Mazlum, 2011, s. 129). Türk tarihinde ve kültüründe beyaz renge sıkça rastlandığı görülmektedir. Çünkü eski Türk inanışlarına göre Şamanizm de beyaz renk ululuk, adalet ve güçlölüğü temsil ettiğı görülmektedir. Aynı zamanda Şaman dualarında beyaz renk 'Beyaz Hakan' gibi ifadeler yer almaktadır (İnan, 1987, s. 412-413). Ögel'e göre (1984); Türk devlet büyüklerinin tecrübelerinin verdiğı saygıdan dolayı beyaz giyinildiğı ve savaşa girmeden önce de yine aynı şekilde beyaz elbiseler/kıyafetler giyildiğı görülmektedir (Ögel, 1984, s. 377). Beyaz renge askeri anlamda bakıldığında, üst subay veya komutanların er'ler den ayırt edilebilmeleri için giyildiğı bilinmektedir. Anadolu kesiminde yaygın olarak bilinen beyaz ata binmek ise, Alpars-

lan'dan, Fatih Sultan Mehmet'e kadar dayanan bir gelenek olduğu bilinmektedir. Genç'e göre (1997); Hz. Muhammed'in bayrağında bulunan üç sancakta yer alan renkler beyaz, yeşil ve siyahtır. Dolayısıyla üç renkten birinin olması Osmanlı döneminin yazarları aynı zamanda Selçuklu'lar da dahil olmak üzere "Ak Sancakları" lakabını aldıkları görülmektedir. Sonuç olarak beyazın Türklerde, temsil edilmiş toprakları sembolize edildiği, zaferin, masumiyetin, barışın, neşenin, merhametin ve ölümsüzlüğün de birer sembolü olduğunu söylenmektedir (Genç, 1997, s. 10-11).

Siyah: Siyah, cenaze gibi törenleri, ağıtları ve karamsarlığı simgelemektedir. Halse'ye göre siyah (1978); matem rengi, üzüntüyü, kederi ve ölümü temsil etmektedir (Halse, 1978, s. 27-34). Aynı zamanda ciddiyeti temsil ettiği gibi farklı yüzeylerde farklı etkiler vermektedir. Küçük yüzeylerde canlılık etkisi verirken, büyük yüzeylerde korku hissini uyandırmaktadır. Tüm renklerde olduğu gibi siyah renginin de coğrafik farklı anlamları vardır. Müslümanlıkta bu rengin karşılığı sonluluk olarak gösterilirken, Mevlevi dervişleri salonda dönmeden önce siyah pelerinleriyle çıkıp daha sonra attıkları için kendilerini arındırdıklarına inanmaktadırlar (Ersoy, 1990, s. 38). Çin'de ise aynı rengin karşılığı kış ve kuzeyin sembolü olarak bilinmektedir. Aynı zamanda Uçar (2004), Eski Mısır ve Kuzey Afrika'da verimli toprağın ve bulutların içinde biriken bereketli suların habercisi olduğunu ileri sürmektedir (Uçar, 2004, s. 49). Chevalier ve Gherbrant'a göre (1996); Hint, Çin ve Japonlara göre kaousun ve belirsizliğin birer işareti olarak görülürken evrenselliğin simgesi olarak da ifade edilmektedir. Aynı zamanda günlük hayatta da sık sık kullanılan "kara gün, kara büyü, kara kitap" gibi ifadelerin olumsuzluk ifadeleri vurgulanmak istenmektedir (Chevalier ve Gherbrant, 1996, s. 94). Siyah rengin, Şaman Türklerinde ruhların temiz veya kara zümrelerden ayrıldığı ifade edilmektedir (İnan, 1987, s. 404-411). Ögel'e göre (1984); Türkler uzun süredir süregelen bir inanışa göre kuzeyin sembolünü siyah olarak belirlemekte ve kuzeyin karanlık bir ülkesi olduğu yönünde birleşmişlerdir (Ögel, 1984, s. 431).

Kırmızı: Kırmızı ana renklerden ve ateş ve kan gibi renkleri tarif ederken kullanılmaktadır. Arapça'da kırmızı rengin karşılığı "al-kirmiz" adında bir dişi böceğin parlaklığından türediği ifade edilmiştir (Ersoy, 1990, s. 37). Heyecan, coşku, kudret, hâkimiyet ve gücün simgesi haline gelmiştir. Aynı zamanda asilzade ve padişahların renginin kırmızı tercih edilmektedir ve sıradan halkın bu renkleri kullanmalarını yasaklamışlardır (Willins, 1984, s. 85). Japonya'da ise kırmızı rengi yalnız kadınlar tercih etmektedir. Aynı zamanda gönülden ve içten tavrılılığın birer simgesi olduğunu savunmaktadır. Shinto mezhebinin bazı kesimlerinde kırmızı renk lüksü ifade ederken, eğer bir erkek sadakatini göstermek isterse

kırmızı kuşak bağlayarak bunu yapmaktadır. Doğum gününde ya da sınav sonrasında alınan bir başarıyı pirinci kırmızıya boyayarak göstermektedirler (Chevalier ve Gherbrant, 1996, s. 969). Evrensel olarak bakıldığında kırmızı renk cehennemi ve şeytanlığın kötülüğün rengi olarak da sembolize edilmektedir. Genelde kırmızı renkli bayraklar, başkaldırı ve devrimin rengi olarak görülmektedir. Rus, Fransız Devrimi ve Çin, devrim sırasında ön sıralarda hep kırmızı bayrakların taşıdığı görülmektedir (Uçar, 2004, s. 51). Bazı Çin kaynaklarına göre, Uygurlar ve Göktürk döneminde yaşayan Kırgız Hakanların otaklarında birer kırmızı bayrak bulundurdıkları ve çevredekilerin buna itimat ederek saygı gösterdikleri bilinmektedir. Aynı zamanda Göktürkler, Uygurlar ve Moğollarda kırmızı rengin hakanlık sembolü olarak kullanıldığı görülmektedir (Ögel, 1984, s. 36-37). Koca'ya göre (2002); Karanhanlı ve Selçuk hükümdarların, tuğlarından bayraklarına, otağlarında giydiklerinden saltanat şemsiyelerine kadar hep siyah ve sarı rengi tercih ettiği görülmektedir. Aynı zamanda Türk tarihine bakıldığında kırmızı renk hem saltanat hem de halkın birer simgesi haline gelmiştir. Bazı toplumlarda kırmızı renk vatanseverliği ön plana çıkardığı görülmektedir. Kırmızı, hemen hemen birçok dünya bayrağında kullanılmaktadır ve Türk bayrağının da “bayrak kırmızısı” olduğu bilinmektedir (Koca, 2002, s. 55).

Sarı: Sarı renk, simgesel olarak güneşi ve altını tasvir ederken uyarıcı renk olarak da bilinmektedir. Aynı zamanda diğer renkler arasından en açığı, ışıltısı ve ne kadar uzakta olursa olsun görülebilmesiyle dikkat çekmektedir (Halse, 1978, s. 27-34). Farklı uygarlıklara farklı ifade biçimleri doğmuştur. Örneğin, Eski Mısır'da birisinin gözden düşmesi, kıskançlığı ve utancı ifade ederken, Çin'de saltanat saraylarını tasvir etmektedir. Bunun nedeni ise hükümdarlarının cennetin merkezinde olduğuna inanmasından doğmaktadır. Aynı zamanda Doğu toplumlarında sarı renk kutsal olarak kabul edilmektedir. Fakat Batı toplumlarında aynı renk mutluluğu ve eğlenceyi temsil etmektedir (Uçar, 2004, s. 52-53). Aztek tanrılarının onurlarını yüceltmek adına yapılmış olan tapınaklarda ‘Güneş Tanrısı’ sarı ve mavi renklere boyanmaktadır. Tıpkı diğer ülkelerde olduğu gibi Türklerde hep sarayda altın kapılı ve tahtı tercih ederek sarı rengi dünyanın merkezi olarak kabul etmişlerdir. Aynı zamanda sarı renk fiziksel bir güç olarak tarif edilirken bazı tanrı ve tanrıçaları buna istinaden sarı renklerle resmedilmiştir (Genç, 1997, s. 31).

Mavi: Mavi renk genelde gökyüzü rengiyle eşleştirilirken aynı zamanda sonsuzluğun ve huzurun rengi olarak da bilinmektedir. Vishnu, bir hint tanrısı olarak bilinen ve ten rengi mavi olan aynı zamanda cennete ait olan bir tanrı olarak tasvir edilmektedir. Mezopotamya'da ‘Lapis Lazuri’ taşı uzun süre kullanılmış ve özellikle koyu lacivertten olmasından

dolayı tapınakları süsleme sanatı olarak da kullanılmıştır. Bundan ziyade, mavi renk tanrısal armağanı ve bağışlamayı tarif etmektedir (Uçar, 2004, s. 53). Halse'ye göre (1978); mavi renk inancı arttırdığından dolayı camii ve kiliselerde bu renk yoğunlukla tercih edilmektedir (Halse, 1978, s. 27-34). Eski Roma'da eğitim binalarında ve sempozyumlarda seminer ya da sunum yaparken akademisyenler cübbelerin renklerini mavi olarak tercih etmektedir. Hristiyanlıkta, İbranilerde ve Çin kültüründe mavi renk cenneti, ölümsüzlüğü ve umudu temsil etmektedir (Mankhe, 1996, s. 64). Mavi, güveni temsil ederken insanoğlu gelecekte ve kaderden kendisini soyutlamasını da tasvir etmektedir (Chevailier ve Gherbrant, 1996, s. 103). Aynı zamanda bazı ülkelerde mavi rengin kötülükleri kendilerinden uzaklaştırdığı inancı üzerine nazar boncuğu kullanımı ve kobalt mavisinin tercih edildiği görülmektedir. Bu ülkeler ise, Doğu Mısır, İran, Anadolu, Arap Yarımadası ve Hindistan da inanılmaktadır. Aynı zamanda Arapça'da mavi, "ma-i" olarak kullanılırken su rengi olarak da bilinmektedir (Ersoy, 1990, s. 59). Türklerin bazı kesimlerde 'Gök Tanrı' dinine inandıkları için göğü mavi olarak temsil ederken, Şamanlar ululuğu ve yüceliği mavi rengine yüklemişlerdir. Aynı zamanda gök rengini yeşilin bir karşılığı olarak da görülmektedir (Kafalı, 1996, s. 50). Asya kültürüne bakıldığında, özellikle Türk ve Moğol boylarının mavi kurt ve mavi aslan bir hayli önemlidir. Chevailier ve Gherbrant'a göre (1996); Türk-Moğol mitolojisinde mavi kaplan ve aslanların, Altay boyunun tanrı/atası olduğu inanılmaktadır. Aynı zamanda göklerin mutlak hâkimiyeti olduğu bilinmektedir. Mavi rengin manevi yönüne bakıldığında, temizliği, sadakati, vefayı, ruhaniliği ve dostluğu sembolize etmektedir. Mekânlarda mavi renk kullanırsa soğukluk algısı oluşmaktadır. Mavi renk aynı zamanda erkekliği simgelerken, Yahudiler için kutsal bir renk olarak kabul edilmektedir (Chevailier ve Gherbrant, 1996, s. 103).

Yeşil: Yeşil, sarı ve mavi rengin birleşiminden meydana geldiği bilinmektedir. Sarı rengin sıcaklığını alırken, mavi renk doğaya sakinlik verirken yeşil renk huzuru yansıtmaktadır. Aynı zamanda tabiatı, ağaçları ve bitkileri de sembolize etmektedir. Baharın canlılığını, neşesinin ve pozitifliği tarif etmektedir. İslamiyetin rengi olarakta bilinen yeşil, Hristiyanlıkta Baba, Oğul ve Kutsal Ruh üçlemesiyle de ifade edilmektedir. Kırmızının karşıtı olarak yeşil kullanılmaktadır. Uçar'a göre (2004); tazelik, doğallık ve güvenin simgesi olduğundan ambalajlarda genellikle yeşil renk tercih edilmektedir (Uçar, 2004, s. 56). Doğa'da yeşil renk, tazelik ve sükuneti temsil ederken, Orta Çağ'da bazı kesimlerde gelinlerin beyaz yerine yeşil gelinlik giydikleri bilinmektedir (Halse, 1978, s. 27-34). Ögel'e göre (1995); Ülgen'in yedi oğlundan birinin adı olan Yaşıl Kaan (Yeşil Kaan) olarak bilinmekte

ve çoğunlukla bitkilerle ilgilendiği bilinmektedir (Ögel, 1995, s. 199-272). Türkler eski dönemlerde, göçebe bir yaşamı tercih ettiklerinden dolayı hayvancılıkla hayatlarını idame ettirmiştir. Bundan dolayı otların yeşermesi ve büyümesinden dolayı yeşile olan önemi daha da arttırmıştır. Aynı zamanda İslamiyet için yeşil renk, Hz. Muhammed'in üç sancağından birisi olan kabul etmektedir. Kutsal alanların ve ibadetlerin keskin çizgisi olarak yeşil renk kullanılmaktadır. Tasvirlerle göre cennet, yemyeşil bir alan olarak söylenmektedir. Dekorasyonda yeşil renk sessizliği ve sakinliği ifade etmesinden dolayı hastane odaları ve tiyatrolarda yeşil renkler hâkim olduğu görülmektedir (Kafalı, 1996).

Pembe: En romantik ve narin renk olarak tercih edilmektedir. Aynı zamanda sakinleştirici bir etkisi olduğuna inanılmaktadır. Yapılan araştırmalar pembe rengin, insanları yatıştırıp ve kalplerini yumuşattığını söylemektedir (Ersoy, 1990, s. 60).

Mor: Mor, asaletin ve cazibenin rengi olarak bilinmektedir. Genelde lüks hayatlar için mor renk tarif edilmektedir. Gösteriş ve yapay bir renk olarak da görülmektedir. Aynı zamanda mor rengin tonlarında olan lavanta ve leylak gibi insana ilham verici etkilerinden dolayı çalışma odalarının bu renk veya tonlarının kullanıldığı görülmektedir (Ersoy, 1990, s. 62).

Turuncu: Turuncu, 'Yeniden Doğum' olarak bilinirken, bir gün batımının ışığında yenilenmenin anlamına da gelmektedir. Güneş, renginde turuncu tonlarını barındırmasından dolayı yeni bir başlangıç olarak insanlar arasında tarif edilmektedir. Aynı zamanda manevi zenginliği de tarif etmektedir. Sağlık alanında turuncu renk, depresyon ve paranoya gibi hastalıkları tedavi etmede önemli bir yere sahip olduğu tespit edilmiştir (Ersoy, 1990, s. 63).

Kahverengi: Gerçekçiliğin, plan ve sistemin rengi olarak tarif edilmektedir. Bu renkle, canlılık hissi verildiği söylenmektedir. Müzede ise zerafetin rengi olarak kullanılmaktadır. Kahverengi toprağın rengidir, insanların hareketlerini hızlandırmaktadır (Ersoy, 1990, s. 63).

2.4.2. Sosyal Yapının Sanat Eserlerine Sembol Olarak Yansıması

Kültürlerin kendi varlıklarıyla oluşarak ortak imge özelliğini taşıyan ve kendine ait farklılıklardan yola çıkarak ortaya koyacakları sanatsal özellikleri vardır. Çeşitli özelliklerinin farklılıklarından dolayı toplumlar, doğa ve kültür ilişkisi arasındaki etkiyi sembollerle yansıtmaya amacı gütmüşlerdir (www.sanattanyansimalar.com/Necmi-Karkın, 2020).

Sembollerini yaşamın önemli bir merkez noktası olarak görmek, sanatsal sonuçlar ortaya koyabilmek ve zihinsel süreçler içerisinde sürekli kılmak, yaşamın önemli olguları arasında olmaktadır. Sanatsal üretimin sınırsız boyutlar içerdiğine inanmak ve kültürel öğeleri alarak yeni biçimlerle sunma ihtiyacı duymak sanatsal yansımalarla neden olmaktadır. Sanatçıların semboller üretimi, kültürel içerikte oluşan soyut düşüncesinin bu yolla ortaya çıktığı gerçeğı bir tarafa, kültürel yansımaları çözümleme ve bu olguların gerçekliğine inanarak imgede olgunlaştıran gereksinim haline dönüşmektedir. İçinde yaşanılan çağın, imgede bıraktığı kalıcı etkilerin, semboller üretimini sürekli etkilediğı gerçeğı kabul gören bir anlayış olmuştur. Değışen zamana göre insanlığın imgesindeki saklı gerçeğın, yapısal anlamda değışime uğramadan var olduğunu düşünecek olursak kendimizi de bu sürecin içerisinde sanatla birlikte görülebiliriz. Bunu sonuç olarak görebilmenin ön koşulu da semboller yaratmak olmuştur. Doğada gerçekleşen sonsuz değışim karşısındaki sanatsal yaşam, sanatçı ve yapıtındaki bilincin canlılığını kanıtlar. Bu kanıt her türlü değışimin özünde sanatsal yaşamın uyum ve çelişkilerini de bütünlemektedir (www.sanattanyansimlar.com/Necmi-Karkın, 2020).

İnsanın diğeri canlı türlerinden farklı olan önemli özelliklerden biride sosyalleşmede iletişim kurma becerilerine sahip olmasıdır. İletişim kurma becerilerine sahip olmasıyla insanlar birbirini anlayabilmekte, sosyalleşmekte, kültür ve medeniyetleri meydana getirebilmektedir. Günümüzde iletişim, her dönemden daha fazla öneme sahiptir. Keza; çağımızı iletişim çağı olarak isimlendirebilecek kadar ön plana gelmiştir. İletişim oldukça geniş kapsamlı bir kavramdır. Türk Dil Kurumu'na (TDK, 2010) göre; “İletişim; duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılmasıdır.” Bu tanımda anlaşıldığı üzere; duygu, düşünce veya bilgilerin başkalarına aktarılmasının çok farklı yolları olabilir. Görüldüğü üzere; temel amaç duygu, düşünce veya bilgilerin başkalarına aktarılmasıdır ve bunun için akla gelebilecek her yol mubahtır. İletişim kurmanın sonsuz çeşitli yolu olabilir ve iletişim biçimi sürekli değışebilmekte fakat değışmeyen bir kavram vardır ki; o da semboldür (simge). Her türlü iletişimi sağılayan en önemli öğeler bu sembollerdir. Turani (1998: 124) sembolü “Bir şeyi tanıtan, temsil eden biçim, alamet” olarak tanımlamaktadır (Ayaydın, 2012). İletişimde en yaygın olarak kullanılan sembollere örnek olarak, sözlü iletişimi sağılayan kelimeleri gösterilebiliriz. Robinson'a göre; rakamların kabul edilmiş değıerleri gibi, kelimelerinde alışılagelmiş anlamları mevcuttur. Bilmediğimiz bir kelime ile karşılaştığımızda, sözlüğe bakarak ve orada onun başka kelimelerle kullanılarak nasıl tanımlandığını görürüz. Sayı sistemleri,

sonsuz sayıda çeşitliliğe sahip anlamlar ifade edecek şekilde oluşturulmuştur. Sistemsel semboller kurallara göre yönetilebilirken böyle bir sistemde öğelerin bir araya gelerek anlamı dile getirmesinin net yolları da söz konusudur. Bir cümlemin anlamı bilmesek te bu sistemin kurallarına uygun olmasıyla farkı ortaya çıkarmamız mümkün olmaktadır (Ersoy, 2004, s. 145). Sembollerin sıklıkla kullanıldığı iletişim yollarından birisi de görsel sanatlardır. Görsel sanatların içeriğindeki bu semboller, o alanın dilini meydana getirirken sanatın görsel dilini ifade etmektedir. Bu görsel dil, duygu, düşünce ya da bilgilerin sanat sayesinde paylaşılmasını ve sanat yolu ile iletişimin oluşmasını sağlamaktı (Ersoy, 2004, s. 148).

Çalışmada yer alan 25 öğrencinin çalışmalarında kullandığı hayvan sembollerinden “at, keçi, kelebek, kaplumbağa, kedi, kertenkele, köpek, kurbağa, kuğu, tavşan ile çiçeklerden papatya ve lale, güneş-ay ve rakamlardan” üç rakamı yer almaktadır.

At: Şamanist törenlerde at, çoğu kez Gök Tanrı'nın simgelerinden biri olarak önem kazanmıştır. Şaman inanışlarına göre at, yeraltına ya da öteki dünyaya geçebildiği için ölümün de simgesi olarak görülmektedir. Türklerle ilgili birçok efsane, destan ve hikâyede at, sahibinin yakın arkadaşı zafer ortağı, en değerli varlığı sayılmıştır. Savaşta faydaları dolayısıyla kuvvet ve kudret örneği olmuştur (Gezgin, 2007, s. 30).

Keçi: Kırgızlarda keçileri koruyan bir varlığa inanılır ve bu varlık "Çıçan Ata" olarak anılmaktadır. Altay Türklerinde de tufan olacağını ilk kez demir boynuzlu, gök yeleli bir keçi haber vermiştir. Keçi şeytan tasvirlerinde görülen bir hayvan olarak bilinmektedir. Şeytan pek çok yerde keçi, sakallı ve keçi bacaklarına sahip bir demon olarak karşımıza çıkmaktadır. Şeytana tapan satanistler ayinlerinde keçi kurban ederek bunu şeytana bir armağan olarak sunmuşlardır (Gezgin, 2007, s. 118).

Kelebek: Doğu mitolojisinde ruhani bir önemi ve anlamı vardır. Tırtıldan kelebeğe dönüşmeleri, doğum, evrim ve ölüm döngüsünü tamamladıklarından birçok kişi kelebeklerin, ölümlerin ruhlarını taşıdığını ya da temsil ettiklerine inanılmaktadır (Gezgin, 2007, s. 123).

Kaplumbağa: Türk mitolojisinde kaplumbağanın kubbe şeklini andıran sırtı, göğü ve alt kısmıysa yeryüzünü işaret etmektedir. Böylece kaplumbağa, bir su üzerinde bulunan yeryüzüyle onun üzerindeki göğü temsil eden bir simge olmuş ve sonsuzluğunda

sembolize etmiştir. Uzun ömürlü oluşu ve sabırdan dolayı da gücün, refahın, barışın ve mutluluğun bir işareti olarak görülmektedir (Gezgin, 2007, s. 107).

Kedi: İslamiyet'te kediler “temizlik” ile simgelenmiş ve saygın bir yer edinmiştir (Gezgin, 2007, s. 122).

Kertenkele: Orta Asya'da mitolojilerde hayvanların bir takım işaretler gösterdiğine inanılmıştır Bazı şaman inançların kertenkele şifa bulmak amacıyla kullanılmıştır (Gezgin, 2007, s. 123).

Köpek: Eski Türklerde köpek 12 hayvanlı takvimde 11. yılı simgelemektedir. Şamanizm de şamanlar, boyunlarına köpek şeklinde kolyeler asarlardı. Onlar için köpek, ruhunda rehberlik aldıkları bir hayvan olarak anılmaktadır. Şaman ruhsal yolculuğunu kimi zaman bir köpeğin üzerine binerek gerçekleştirmişlerdir (Gezgin, 2007, s. 135).

Kurbağa: Kurbağanın, temizleme simgesi olduğu söylenmektedir (Gezgin, 2007, s. 141).

Kuş: Türk mitolojisinde ki yaygın bir mit olan kuş, aslında birçok kültürün mitolojisinde de görülmektedir (Gezgin, 2007, s. 137). Mitolojide kuş aslında kutsal bir kızıdır. Altay Türkleri arasında Kuş kişi kabilesi, kuş kuşundan/kazdan türediklerine inanılmaktadır. Şaman âyin ve törenlerde, kaza binerek göğe yükseldiğine inanılmaktadır (İnan: 1995, s. 104-106). Kuşunun güzelliği tasvir edilirken, aynı zamanda sevilen kadının güzelliği ifade edilmektedir. Dolayısıyla, bu örneklerde, yoğun bir sembolik anlatım göze çarpmaktadır (Mirzaoğlu, 2005, s. 47).

Tavşan: Eski Türklerde de totem olarak kabul edilmiştir ve “12 Hayvanlı Türk Takvimi'nde” 4. yıla adını vermiştir (Gezgin, 2007, s. 157).

Papatya: Papatya çiçeği, saf ve temiz sevgi anlamını taşımaktadır. Temiz kalbin ve sevginin simgesi olarak bilinmektedir (Ersoy, 1990, s. 81).

Lale: Lale kavramına bakıldığında evrensel olarak kutsallık olarak adlandırılmaktadır. Mezar taşlarında ters lale kullanımı yapılırken bazı yerlerde de kültürel motif olarak tercih edilmektedir. Anadolu'da ise bu durum aynıdır. 16. yüzyılda Fransız birisi tarafından Batı'ya ihracatı yapılmış ve kendi kültürel tarzlarını oluşturarak üretmeye başlamışlardır. Mezar taşlarında kullanılan ters lalenin anlamı ise şu şekilde ifade edilmektedir; Hz. İsa çarmıha gerildiği vakit uzun süre ağladığından dolayı boynunu bükmesinden dolayı ters lale şeklini almıştır. Bu şekilde bir anlam yüklemesi yapılmaktadır. Anadolu'da ise ters

lalenin bir diğ er adı h  z  n       i olarak anılmaktadır. Van ve Hakkari'nin bir çok yerinde ters lale figürünü görmek mümkün olmaktadır.

Güneş-Ay: Türklerde genel olarak, “Güneş-Ana” ve “Ay-Baba” deyimleri olarak kullanılmaktadır.

   :     sayısı, eski inançlara göre, Oğuz Han annesini     gün boyunca annesini emmediği ve emmediği o günler boyunca rüyasında g  rd     i şekilde hareket ettiği rivayet edilir. Aynı zamanda Oğuz Han'ın iki evliliğinden de üçer tane erkek çocuğu olmuştur. Birinci evliliğinden olan çocukları adları; Gökhan, Denizhan ve Dağhan'dır. İkinci evliliğinden ise, Günhan, Ayhan ve Yıldızhhan    oklar olarak bilinmektedir. Hatta   u şekilde bir rivayet vardır; ilk evliliğinden olan çocukların simgeleri de üç ok bayraklardadır, şekilde söylentiler yer almaktadır. Türkmen boylarında ise, önceki soylarının devamı niteliğinde 6 rakamında anne ve baba bir olanlar (3 kişi olarak gösterilmektedir) alp oldukları vakit, atalarını unutmamaları adına 3 rakamı kullanırılmıştır. Aynı zamanda inançları gereği 3 rakamının Gök Tengri'ye göre bir anlamı vardır. Bunlar; yeryüzü olarak bilinen “orta Dünya'dır”, yeraltındaki karanlık dünya olarak bilinen “aşağıdaki dünya” olarak ifade edilirken, gökteki nur alemi olarak bilinen “yukarıdaki sema” olarak adlandırılmaktadır (Kurtlu ve Koçak, 2003).

2.4.3. Sosyal Yapının Sanat eserlerine Mekân Olarak Yansıması

Mek  nın örgüsünü kuran zihinsel süreçlerin farklılıkları, mekânı algılamakla ilgili birçok parametreyi de beraberinde getirir. İnsanın mekânı algılama süreci, önce duyu organlarının uyarıları ve imgeleri toplaması ile ba  lar. Bilgi toplama esnasında, duyu organlarının fiziksel kapasitelerindeki ki  şiden ki  şiyeye görülen farklılıklar, mekânın algılanmasında çeşitliliğe yol açar. Sürecin devamında, birey mekânı fiziksel olarak dıştan i  e, bütünden detaya doğru kavramaya çalışır, bilgi toplayıp, çıkarımlar yapmaya yönelir (Gezer, 2008). Doğduğu andan itibaren mekân içinde bulunan insan tüm yaşamsal faaliyetlerini, sosyal hayatlarını mek  nlerde gerçekleştirmektedir. Mek  nlar toplumları, ki  şileri, yaşamları yansıtmaktadır. Mekân üretilen, yapılan, oluşturulan bir yer olmasının yanında toplumsal olayların içinde geçtiği sosyal bir ortamdır (Alver, 2013). Bireyin yaşamını sürdürdüğü mekânlar, psikolojik ve fizyolojik süreçlerin gerçekleştirildiği, algı ve deneyimlerin bilin- ce, ki  şili  e ve anılara d  n    t     alanlar olarak oluşturulurken, ki  şilerin mek  na yüklediği

anlamlar, onların farklı kimlikleri ile şekillenmektedir. Kişinin görmüş olduğu mekân arasındaki soyut değerler, mekân algısı oluşumunda katkı sağlamaktadır (Baksi, 2018).

2.4.4. Sosyal Yapının Sanat eserlerine Biçim Olarak Yansıması

Sanat biçimleri, tarih boyunca çağın özelliklerine bağlı olarak değişimler göstermiştir. Sanat biçiminin niteliği konusunda ilk ve anlamlı açıklamalar yine Antik dönemlerde Yunanlı filozoflar tarafından yapılmıştır. Antik Yunan idealist felsefesinde sanat biçimleri, zaten var olmuş olan ideal biçimleri kavramak şeklinde ele alınmıştır. Platon, Şölen adlı eserinde, sanatın yaratıcılığı, yalnızca güzelde gerçekleşebileceğinden sanatın ereği, güzele veya güzelin kendisine erişmek olduğunu savunmuştur. Sanat, hakiki varlık olan idealar dünyası ile ilgili olup bu idealar dünyasının en üstünde, iyi ve güzel olarak ve sanatın kendisinin güzel ile ilgili olduğu gerçeğini vurgulamaktadır (Tunalı, 1996, s. 71). Bu nedenle sanat eserlerinin biçimlerinde ideal olan yakalanmak önemli olmuştur. İdeal olan ise ölçü ve oranın mükemmel birlikteliği ile gerçekleşmiştir. Platon'da olduğu gibi Aristoteles' te sanat biçimini, ideal bir çerçevede değerlendirerek biçimin ancak oran-orantı, düzen ve matematikle belirlenebileceğini savunmuştur: Güzelliğin en yüksek biçimleri, düzen, simetri ve belirlilikte olup matematiksel bilimlerin özel bir biçimde gösterildikleri ve bu biçimlerin (yani düzen ve belirlilik) açıkça birçok eserin nedenleri olduğu ve matematikçilerin bu tür bir nedensellik ilkesini, yani güzel olanı, muayyen bir tarzda bir neden olarak ele almaları gerektiği ile açıklanmıştır (Aristoteles, 1996, s. 5).

Sanat ve din birlikteliğinin en etkili olduğu Orta Çağ'da Sanat biçimi, birlik, oran ve düzenin oluşturduğu bütünlükle değerlendirilir. Hristiyanlığın erken dönemlerinde sanatçıya yol gösterenin düzen olduğu fikri ileri sürülerek biçim noksanlığının çirkinlik olduğu görüşü hâkim olmuştur. Dinin etkisiyle bu dönemin sanat biçimleri, matematiksel ve kozmolojik bir anlayışla kimlik kazanmıştır. Orta çağın önemli filozofu Augustinus'a göre; sanatçıya yol gösterici olan düzen, sanatçının Tanrı'da bulunan biçimi kutsal esinlenme ile yakalamasını sağlarken sanatçının zihnindeki örnek ideaların ışığında biçimi ortaya koyması şeklinde açıklanmıştır. Örnek ideaların doğrultusunda eserin ortaya konması, sanatçının bazı içsel araçlarla örnek ideayı hayalinde canlandırabilmesi ile olanaklıdır Ortaçağ'daki bu biçim kavrayışı, Rönesans döneminde farklı bir bağlamda ele alınarak dönüşmüştür (Eco, 1998, s. 167).

Rönesans'ın içinde yaşadığımız dünya gerçeğine yönelen bakışı ve bilginin temelini deney olduğu düşüncesinin hâkim oluşu, sanat biçimlerinin oran, ölçü, simetri gibi akla özgü

niteliklerle değerdendirilmesini sağlamıştı. Antik kùltürün tekrar gündeme gelmesiyle, antik sanat biçimlerine dönüş söz konusu olmuştur. Biçim, böylece düzen ve uyumun birlikteliğı olarak algılanmıştır. Evrendeki biçim birlikteliğinin oluşturduğu düzen gibi, sanat yapıtı da belirli bir düzen içinde oluşturulan biçimlerden meydana gelmektedir(Öndin, 2003, s. 107). Bu dönemin hacim ve derinlik yaratma arzusu, keşfedilen merkezi perspektifin imkânlarıyla birlikte sanat biçimlerinde matematik ve geometrinin öneminin artmasına ve sanat biçimlerinin görünen dünyanın ideal biçimleriyle yaratılmasına olanak sağlamıştır(Arslan, 2019, S. 20).

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Disiplinler arası bütüncül bir bakış açısını esas alan nitel araştırma; araştırma problemine yorumlayıcı yaklaşım geliştiren bir araştırma yöntemidir (Altunışık, Coşkun, Bayraktaroğlu ve Yıldırım, 2010, s.302). Nitel araştırmaların amacı; insanların hayatlarını nasıl anlamlandırdıklarıyla ilgili bir perspektif yakalamak, bu süreci ana hatlarıyla ortaya koymak ve insan deneyimlerinin nasıl yorumlandıklarına yönelik ifadeler geliştirmektir (Merriam, 2018, s.14). Tüm bu bağlamlarda nitel araştırma için; insanların kendi sınırlarını çözmek ve insan eliyle biçimlendirilen toplumsal sistemlerin derinlerini keşfetmek amacıyla geliştirilen bir bilgi üretme metodu denilebilir (Özdemir, 2010, s.326). İnsan deneyimlerini yorumlamak isteyen nitel araştırmacıların yol göstericileri olan olgular, araştırmacılar tarafından doğal ortamlarında incelenirler (Denzin ve Lincoln, 2005, s.3). Böylece nitel araştırmalar; durumlara egemen olan ilişkiler ağını, doğal ortamında yorumlayarak ortaya çıkarabilirler (Neuman, 2012, s.224). Konusu itibarıyla bu çalışmada nitel araştırma çocuk figürlerin tercih edilmesi; olay ve olguyu kendi ortamında gözlemlemek, ortamda bulunan algıları ortaya çıkarmak, araştırılan ortamdaki olay ve olguları bütüncül ve çok yönlü yaklaşımla görmek ve yansıtmaya çalışmak, alanda veri toplama sürecinde empati becerilerini kullanmak, ortam gözlemlenirken doğal olarak oluşan süreci kontrol etmeye ve değiştirmeye çalışmamak gerekçelerine dayanmaktadır. Üniversitede okuyan öğrencilerin çocuk figürlerini sosyal yapılarına göre resme yansıtıp yansıtmamaları ve nasıl yansıttıklarının nitel araştırma deseniyle doğrusal ve veri odaklı analiz edilmesinin konuya uygun olduğu düşünülmüştür. Bu resim çalışmaları tek gruplu deneysel model ile uygulanmıştır

Burada Üniversitede okuyan öğrencilerinden 25 kişi ile Sosyal yapı durumunun resme etkisi araştırıldığından nitel araştırma desenleri sağlıklı veri üretimi olması bakımından tercih edilmiştir. Araştırma yöntemi olarak kullanılan durum çalışması, sınırlı bir sistemin derinlemesine betimlenmesi ve incelenmesini esas almaktadır (Merriam, 2018, s.40). Ayrıca bu çalışmanın, araştırmanın yaklaşımını belirleyen ve çeşitli aşamaların bu yaklaşım çerçevesinde tutarlı olmasına öğretim görevlileri eşliğinde analiz edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s. 67). Resim çalışması; güncel bir olguyu kendi yaşam çerçevesi içinde çalışan, olgu ve içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla beraber belirgin olamadığı, birden fazla kanıt ve veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan, görgül bir araştırma yöntemidir (Yin, 1984, s. 23). Resim çalışması, bir olayı meydana getiren ayrıntıları görmek ve tanımlamak, bir olaya ilişkin olası açıklamalar geliştirmek amacıyla kullanılmaktadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014, s.249). Resim çalışmasında; bir birey, bir kurum, bir grup, bir ortam gibi değişik durumlar, araştırma alanına örnek oluşturabilir. Bu çalışmadaki durum, Konya’da bulunan Selçuk Üniversitesi ve Necmettin Erbakan Üniversitesinde okuyan 18-26 yaş aralığında olan toplam 25 öğrencinin her öğrencinin ikişer çalışma olmak üzere alanında uzman öğretim görevlilerince kültürel, sosyal, renk ve mekân bakımından ele alınıp değerlendirilmiş olup öğrencilerin iç dünyasındakini resme aktardığı tespit edilebilir. Sosyal yapı durumlarına ilişkin sonuçları ortaya konulabilir. Bu çalışmada analiz birimi, çalışmaya konu olan bireyin kendisidir. Araştırma verileri, doküman analiz ile toplanmıştır. Doküman incelenmesi; araştırılması hedeflenen olgu ve olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır. Dokümanlar, nitel araştırmada etkili bir şekilde kullanılması gereken önemli veri kaynaklarıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.189-190). Dokümanlar oluştuğu anda araştırmacı tarafından etkili bir şekilde kaydedilmelidir. Doküman incelenmesinin aşamaları; dokümanlara ulaşma, orijinalliğini kontrol etme, dokümanları anlama, veriyi analiz etme, veriyi kullanmadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.194). Bu çalışmanın dokümanları kültürel, sosyal, renk ve mekân bakımından ele alınıp değerlendirilmiş olup öğrencilerin iç dünyasındakini resme aktardığı tespit etmek için sosyal yapı durumlarını yansıtmak üzere çizdikleri resimlerdir. Veriyi analiz etmede içerik analizi kullanılmıştır. Bütün nitel veri analizleri içerik analizi kapsamında yer almaktadır. Çünkü bu aşamada belgelerin içeriği analiz edilmektedir. İçerik analizinin doğası nitel araştırma desenine dayanmaktadır. Süreç aynı anda verilerin kodlanmasını ve kategorilerin oluşturulmasını sağlar. Analiz tüme varımsal bir nitelik taşımaktadır. Kategoriler ve değişkenler çalışmaya yön verse de çalışmaya yön veren diğer öğelerin çalışma sırasında ortaya çıkması beklenmektedir. Aslında nitel içerik

analizi; renklerin, mekânların, sembollerin, biçimlerin, anlamların ve nüansların anahtar kelime olarak yer aldığı iç görünün peşindedir (Merriam, 2018, s.195-196). İçerik analizi elde edilen verilerin daha yakından incelenmesini ve bu verileri açıklayan kavram ve temalara ulaşılmasını sağlamaktadır(Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.86). Bu çalışmada, doküman olarak kullanılan sosyal yapının sanat eğitimi alan öğrencilerin resimlerindeki çocuk figürlerine yansımalarının içeriği analiz edilmiştir.

3.2 Çalışma Grubu

Bu araştırmadaki çalışma grubu çalışma grubu maksimum çeşitliliğe göre seçilmiştir. Araştırmadaki ölçüt sosyal yapının sanat eğitimi alan öğrencilerin resimlerindeki çocuk figürlerine yansımalarıdır. Maksimum çeşitlilik de yaş düzeyinde ve cinsiyet dönemine göre çeşitlenmeye çalışılmıştır. Tamamen nitel araştırma geleneği içinde ortaya çıkan, zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışmasına olanak veren bir örnekleme yöntemidir. Bu özelliğinden dolayı pek çok durum, olgu ve olayların keşfedilmesinde ve açıklanmasında yararlı olmuştur (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.118). Maksimum çeşitlilik çalışma grubu, küçük bir örneklem oluşturmak ve bu örnekleme çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır. Böyle bir araştırmada ortaya çıkan bulgu ve sonuçlar zengindir. Bu çalışma grubu çeşidinde amaç çeşitlilik gösteren durumlar arasında herhangi ortak ya da paylaşılan olguların olup olmadığını bulmaya çalışmak ve bu çeşitliliğe göre problemin farklı boyutlarını ortaya koymaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.119). Bu çalışma nitel bir durum (resim) çalışması olduğu için birincil veri toplama ve analiz aracı araştırmacının kendisidir. Yani Araştırmada veri toplama süreci bizzat araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Veri toplama sürecinde araştırmacı araştırmaya dâhil olan bireylerle yakın bir iletişim kurmuş böylece bilgi toplama sürecinin doğal bir boyutu haline gelmiştir. Bu araştırmada veri toplanan kişilerden 2 resim alınmıştır. Yapılan iki resim, herhangi bir araştırmaya dâhil edilecek bireylerden araştırma başlamadan önce araştırma hakkında ayrıntılı bilgilendirmeye dayalı olarak araştırmaya kendi rızasıyla gönüllü olarak katılmasının sağlanmasıdır. Buradaki çalışma konusu araştırmacı tarafından direk verilmiştir. Çalışma grubu 25 öğrenci katılımı ve 3 öğretim elemanı katılımı ile oluşturulmuştur. Katılımcılar araştırmaya fiziksel ve psikolojik baskı olmaksızın kendi rızasıyla gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcılara araştırma konusunda bilgi verilmiştir. Katılımcılar araştırmanın herhangi bir aşamasında özgür iradesiyle terk edebileceği, bilgisi de verilmiştir. Veri toplama sürecinde öğrencilerin yaptığı resimlerde

kişisel bilgiler kullanılmamış olup ve öğrencilerin yaptığı resimlerin analizinde ise erkek kız ifadeleri kodlara ilave edilerek kullanılmıştır. Öğrencilerin hafta da 1 gün 3 saat çalışması uygun olduğu, araştırmanın belli saatler arasında yapılmasının daha doğru olacağı bilgisi alınmıştır. Öğrencilerin çizim yapmaları için gerekli materyal tedarik edilmiş uygulama aşamasında nelerin yapılacağı kararlaştırılmıştır ve belirtilen kurallara uyulmuştur. Daha sonra araştırmada kullanılacak resimler elde edilmiştir.

3.3 Verilerin toplanması

Veri toplamada üniversite öğrencilerin çizdiği resimlerden yararlanıldı, bu resimler doküman incelenmesi yoluyla analiz edilmiştir. Dokümanlarımız öğrencilerin yaptığı çalışmalardır. Üniversite öğrencilerine geçmişlerindeki iz bırakan anları anlatan bir konu verilmiştir ve yönerge doğrultusundaki dokümanlarından çalışma toplanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu kısımda yirmi beş farklı öğrencinin ikişer farklı resimleri gözleme dayalı ve uzman görüşü alınarak yorumlanarak incelenmiştir. Resimlerin çoğu yapan kişilerin hayal dünyasındaki figürleri görsel olarak aktarması ile olmuştur. Resimler görsel öğeler bakımından incelenirken, kullanılan renklere ve onların hangi anlamlara geldiği, çizilen nesnelerin ya da cisimlerin ne ifade ettiği, perspektif, hareketlilik göz önünde bulundurularak incelenmiştir. Kimi resimlerde öğrenciler tek bir çocuk figürü çizerken kimisinde de birden fazla çocuk figürü çizdiği gözlemlenmiştir. Başka bir öğrenci ise yaşadığı yerin durumuna göre gelecekte oluşabilecek durumları resimlerine aktarmayı seçmiştir. Bu resimleri yapan öğrenciler figürlerinde hem cinsini tercih ettiklerinden dolayı cinsiyetin de resimlerine doğrudan etkili olduğuna fikrine ulaşılmıştır. Resimlerin sahipleri hangi yaşta olursa olsun içinde yaşayan çocuğu özlemle resimlerine aktarmaya devam etmişlerdir. Kısaca bu çizilen resimlerin, resmi yapan kişinin yaşadığı yer, aile yaşamı biçimi, aileye ait maddi ve manevi durumu, cinsiyet ve yaşı ile doğrudan ilişkili olduğu tespit edilmiştir.

4.1. Öğrenci Resimlerinde Sosyal Yapıya ilişkin Bulgular

4.1.1. Renge yönelik bulgular

Öğrenciler ekonomik, çevre, yaşam biçimi ve yaşam tarzlarına göre kendilerine ayrı ayrı renkler benimsemiştir. Renklerin psikolojik etkileriyle; bireylerin zihinsel ve fiziksel performansı, psikososyal durumu ve çevre-donanım bileşenleriyle olan uyumu ilişkilidir. Renkler; sıcak ve soğuk renkler olarak insan üzerindeki psikolojik davranışlara göre adlandırılmıştır. Dalga boyu yüksek olan sıcak renkler İlgili sarı, kırmızı ve turuncu iken; dalga

boyu düşük olan soğuk renkler ise mavi, mor ve yeşildir. Sıcak renklerin daha çabuk algılanabildikleri için görsellik açısından daha fazla görünebilir olduğunu ve bu sebeple kendimize daha yakın hissettiğimizi; benzer şekilde soğuk renklerin uzaklık hissi uyandırdığını söylemiştir (Uçar, 2004). Sıcak renklerin birey üzerindeki etkisini; neşelendiren, fiziksel gücü, enerjiyi, dinamizmi arttıran, metabolizmayı hızlandıran renkler olarak anlatmıştır. Fakat sıcak renklerin fazlasının aşırı heyecan, yorgunluk, şiddet, saldırganlık ve konsantrasyon güçlüğü gibi negatif etkiler de yaratabileceğinden bahsetmiştir. Mesela, bir Amerikan otomobil kuruluşu yaptığı araştırmada; kırmızı renkli otomobil kullananların kaza oranlarının diğer renklerde araç kullananlara göre daha fazla olduğunu belirlemiştir. Diğer renk gurubu olan soğuk renklerin birey üzerindeki etkisinin; yatıştırıcı, güven, huzur sorumluluk, düzen, ferahlık, barış, özgürlük gibi duyguların olduğu ortaya çıkmaktadır. Soğuk renklerin de aşırısı kasvet, tembellik, hayalperestlik duygusallık gibi negatif etkiler yarattığı bilinmektedir. Düzen ve barış gibi sakin duyguları hissettirmesi sebebiyle resmi giysilerde mavi tercih edilmiştir. Ayrıca negatif enerjiyi alması, güven aşılması sebebiyle; hastanelerde, ameliyat kıyafetlerinde, yeşil kullanılmaktadır. Işığın tamamen yutulduğu siyah ve yansıtıldığı beyaz renginde ise renksizlik durumu ortaya çıkarırken bireylerde siyah; güç, tutku, otorite, ciddiyet, resmiyeti temsil etmektedir; Beyazın temizlik, saflık, istikrar, teslimiyet gibi çağrışımları da söz konusudur (Becer, 1999). Sıcak renklerin fazla mekânlarda geçen zamanın gerçek sürenin üstünde olduğunu ve tam tersi şekilde, soğuk renklerin hâkim olduğu mekanlarda harcanan sürenin gerçek sürenin altında kaldığı yönündedir (Aydınlı, 1989, s 420).

4.1.2 Sembol yönelik bulgular

Öğrenci resimlerinde en belirgin nitelikler arasında tinsellik ve melankoli söz konusu olmuştur. Sembolizmde melankoli i  dünya, düşler, hayaller, yalnızlık, düşünce, gerçek dışı, uyku ve ölüm de kendine yer bulmuştur. Öğrencilerin resimlerinde doğanın ruhu ve nesnelerin gizemi melankolik bir şekilde çağrışımlara ve sembollere başvurarak aktarılmıştır. Gördüklerini, yaşadıklarını, edebiyattan ve efsanelerden aldıklarını imgelem ve hayal gücüyle bir araya getirmişlerdir. Simgesel ve mitolojik resimlerinde ruhsal durumun yansımalarına önem verilmişlerdir. Klasik mimariyle doğa, deniz ve antik fig rl r düşsel düzenlemeler içinde duygulara yönelerek g  l  etkiler uyandırılmak istenmiştir. Romantik ressamlar gibi  ğrencilerinde insanın doğa karşısındaki g  s zl ğ n  ve hüznünü resimlerinde göstermekle birlikte realist teknikleri de kullanmak

istemişlerdir. Öğrenciler, ülkelerinin gerçeklerini simgelerle dile getirdiklerini ileri sürerek, açık olarak ifade etmekten kaçınıp sembollü anlatımlar yolunu denemişlerdir. Öğrenci resimlerinde lastik ayakkabı, bebek, saç örgüsü, köpek, kılıç, kalkan, miğfer, bıçak, saman balyası, uçak, top, salıncak, kitap, kasa, valiz, ocak, lamba, sokak lambası, leğen, yamalı çullar, tahta kalas, bisiklet, sırt çantası, fotoğraf makinası, değnek, misket, mont, gaz maskesi, ayıcık, cam kavanoz, varil, sandal, balon, kuru ağaç, ev, baston, ip, bez, tahta kutu, demir parmaklık, elbise, döner sandalye, baloncuk, uçurtma, zeka küpü, pinokyo, lego, korna, kamyon, çember, eski kapı, ateş, baca dumanı, dürbün, şemsiye, şapka, spatula, tencere kapağı, çöp kovası, kova, papatya, fırça, sandık, poseidon heykeli, balık, olta, bilgisayar, ayakkabı ve takvim sembolleri aracılığıyla, garip renkler ve ürpertici ışıklar yardımıyla mistik düşüncelerini ve içsel sezgilerini çarpıcı görsel imgelere dönüştürmüşlerdir.

4.1.3 Mekan’a yönelik bulgular

Mekân; var olanların içinde yer aldığı, tüm sınırlı büyüklükleri içine alan uçsuz bucaksız büyüklük, boşluk, hiçlik durumudur.”(Cevizci, 1996, s. 359). Sanat ve mekân olgusu daima sanatsal diyalogu yönetmiş ve sanat malzemelerini etkilemiştir. Öğrencilerin resimlerinde hem sanatsal malzeme biçim ile ilişkisini, hem de duracağı mekânla ilişkilendirmek durumda olmuştur. Resimlerinde hem dış mekân hem de iç mekân yer verilmiştir, dış mekân işleyen öğrenciler geçmişindeki çevreye duyduğu özlemi ifade ederken iç mekân işleyen öğrenciler ise genellikle yalnızlıklarını ve arkadaş özlemlerini yüzlerindeki ifade biçimleri ile yansıtmışlardır. Resimlerindeki gibi sanatçıyı da çevresinde belirli bir alan etkisi altına almıştır. Bu alanlar, o resmin ya da mekânın etki alanı olarak belirlenmiştir. Nesnelerin etki alanının variyeti, mekân kavramını da ortaya çıkarmıştır. Etki alan nesnenin tabiatına, büyüklüğüne ve içeriğine bağlı olgunlaşmış, öğrencilerin tuvallerinde bulunduğu mekânla olan ilişkisini kurması açısından önemli bir rol oynamıştır. Bu nedenle öğrencinin resimleri hem tabiatını, büyüklüğünü ve içeriğini; hem de yapının duracağı mekân’la olan ilişkisini planlaması açısından önem taşımıştır.

4.1.4 Biçime Yönelik Bulgular

Biçim, bir nesnenin duyuvar vasıtasıyla algılanan tüm fiziksel özelliklerinin kendine has bir düzen oluşturan bütünüdür. Görsel sanatlarda biçim, çizgi, renk ve açık-koyulardan meydana gelmiş organik-inorganik, doğal-yapay ve düzgün-dağınık gibi şekillerde karşımıza çıkan yüzeylerdir (www.sanatenstitusu.com/bicim). Öğrenci, resimlerin sürecinde kafasında şekillendirdiği biçimi ile bütünleştirerek kendi üslubunu yaratmıştır. Öğrenci resimlerinde sanatçının kaynağıdır. Öğrenciler, kendi özgünlüğünü korumak maksadıyla düşüncelerini devamlı geliştirme çabası içinde olmuşlardır. Bunu da biçim ile üretmelerini sağlamıştır. Böylelikle kişilere özgü yapılan biçim dili ile diğer öğrencilerden farkını açık bir şekilde ortaya koymuştur. Düşünceден tutuma, tutumdan da resimlerine yansıyan bu ayrımlar biçimi kendiliğinden özgün yapmıştır. Öğrenciler bir topluluğu ya da bir grup içerisinde ortak geçinse bile kendilerine ait bir realist kavramları oluşturmuşlardır. Öğrencilerinin çevre görüşü ve olaylara bakış açıları değişmediği sürece sanatını yapma biçimi de farklılaşmayacaktır. Öğrencinin kişiliği ve tutum biçimi ile birlikte sahip olduğu idea biçimi gibi değerler üslubu belirleyen etken arasında olacaktır.

4.2. Uzman Görüşlerine Dayalı Öğrenci Resimlerinin Analizleri

Bu resimlerin tamamen kız ve erkek öğrencilerin çocukluklarından yola çıkarak ikişer tane resim yaptırılmıştır. Maddi durumları farklı olan öğrencilerin üst gelir, orta gelir ve alt gelirye göre belirlenmiş kişilerden ve farklı kişiliğe sahip öğrencilerin yaptıkları resimlerin renk, biçim, sembol ve mekan olarak ayrı ayrı analiz edilerek, yağlıboya ve akrilik kullanılarak bu resimlerin kendi yaşantılarını yansıtır yansıtmadıklarını üç uzman öğretim elemanının görüşleri ile analiz edilmiştir.

4.3. Öğrenci resim ve analizleri

A Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 1. a: Salıncak ve çocuk

b: Karanlık ve kız çocuğu

Şekil 1.a’da, A Öğrenci resimlerinin sahibi bayan ve yirmibir yaşındadır. Sosyal durum olarak orta düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 100*70cm ebatlarında yapılmıştır. Çalışmasında kahverengi, kırmızı, yeşil, sarı, mavi ve gri renkleri kullanılmıştır. Öğrencinin resimlerdeki kırmızı renk ile yalnızlığını, sarı ile güneşin varlığı, yaşamı ve ruhsallığını, mavi ile gökyüzünü, huzuru yeşil ile doğanın rengi olmasından dolayı kullanılmıştır. Umut ve özgürlüğü, kahverengi ile ifade ederken gerçekçiliğin, plan ve sistemin rengi olarak kullanmıştır. Öğrenci çalışmasında sembol olarak salıncak ve sokak lambası kullanmış olup bu sembollerle i çocukluğundaki özlemlerini ve duygusal olarakta yalnızlığını resmetmiştir. Biçim olarak bu resmi ele alırsak öğrenci, çocuk figürünü gerçekçi çalışmış olup , ortamda genel bir lekese tonlama yapıp kendini ifade etmeye çalışmıştır. Mekân olarak ele alırsak öğrenci çocuk figürünü n arka tarafını dağlık ve ormanlık manzarası olan bir yerde, güneşin battığı anda sokak lambasının ışığının yansımaları esnasında salıncakta ayakta dururken resmetmiştir. Havanın koyu ve hafiften sarımsı olması ise gün batımının bir işaretidir. Arkada yanan lambanın ışıkları, salıncak ipinin üstten aşağıya doğru sarkıtılması ile görsele birer hareket kazandırılmıştır. Çocuğun yüz hatlarındaki belirginlik olarak kullanılan tonlar arasındaki geçiş de oldukça başarılıdır. Resimde yer alan çocuk figürü boş, anlamsız ve umutsuz bakışlarını izleyicileriyle paylaşmaktadır. Etrafında hiçbir figür bulunmadığı için bu resimde yalnızlık ve mutsuzluk ifadesi yoğunluktadır. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

Şekil 1.b’de, A. Çalışma yağlı boya tekniği ile 120*120 ebatlarında yapılmıştır. Çalışmada kullanılan renkler sarı, mavi, pembe ve kahverengidir . Sarı renk, güneşin ve hardal sarısı rengi olmasından dolayı varlığı, yaşamı ve ruhsallığı, mavi ile gökyüzünü, huzuru , pembe renk ile inceliği, naifliği aktarırken, kahverengi renkle de karamsarlık arasında bir huzursuzluk söz konusu olmuştur .Bu çalışmada sembolik olarak kullanılan araçlar valiz, ocak ve lamba olmuştur. Bu sembollerden ocak ile eskiye olan özlemi, valiz ile yalnızlığa yolculuğu ve lamba ile de çocukluğundaki özlemleri duygusal olarak bir gönderme yapılmıştır. Biçim olarak resmi ele alırsak öğrenci, çocuk figürünü gerçekçi bir şekilde çalışıp, ortamı da ise lekesel tonlamalarla yaparak kendi ruh dünyasındaki tedirginlikleri yansıtmaya çalışmıştır. Mekân olarak resmi ile alırsak öğrenci bir kız çocuğunun eski ocak(şömine) önünde yanan bir lambanın altında bir ayağı bacağının altında, içeriden gelen ışık haricinde, odayı sadece bir lamba aydınlatarak resmetmiştir. Lambanın aydınlatmasından dolayı perdenin desenleri duvara yansımaktadır. Lambanın hemen önünde bir masa yer almaktadır. Kız çocuğu tek başına elinde bir şey yerken düşünceli bir şekilde resmedilmiştir. Zeminde kullanılan kahverengi tonlar, ile bu tedirginlik hali bizlere aktarılmıştır. Kız çocuğun hemen arkasında bir valiz ve çanta bulunması da düşündürücüdür. Resim birden fazla perspektifle bizlere aktarılmıştır. Tonlar arası geçişte kumaş etkisi ve derinlik etkisi başarılı bir şekilde aktarılmıştır. Sarı renk ile resmi merkezi seçilmiştir. Çocuk figürü tek başına yalnız boş, anlamsız ve umutsuz bakışlar ile aktarılmıştır. Etrafında hiçbir figür bulunmadığı için yalnızlık ve mutsuzluk ifadesi yoğunluk kazanmaktadır. Anlamsız ve donuk bir durağanlıkla yalnız kalmış olan figürün umutsuzluğunu monoton bir kompozisyon ile dengede tutulmuştur. Resimdeki bu huzursuzluk Barok Dönemdeki ışık-gölge uyumu ile anlatılmak istenmiştir. Fakat minik detayların ise Barok Dönemi biçeminden farklı olarak modernize bir üslup ile ele alındığı görülmektedir. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içersindedir.

A Öğrencisinin Şekil 1 a

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	-	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100
Evet (+), Hayır (-)				

Şekil 1a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim de kız figürü ele alınmıştır. Buradan ikisi arasında bağ olduğuna işaret eder. Resmi yapan kişi çocukların doğal görünüşünü aktarmaya çalışmıştır. Yapılan resimle sosyal yapı durum arasında bir ilişki mevcuttur. Tek figür ele alındığından yalnızlığı ifade etmiştir.

A Öğrencisinin Şekil 1 b

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 1b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim de kız figürü ele alınmıştır. Buradan ikisi arasında bağ olduğuna işaret eder. Resmi yapan kişi çocukların doğal görünüşünü aktarmaya çalışmıştır. Yapılan resimle sosyal yapı durum arasında bir ilişki mevcuttur. Tek figür ele alındığından yalnızlığı ifade etmiştir.

B Öğrencisinin resim ve analizleri

a

Şekil 2.a: Yoksulluk

b

b: Çaresizlik

Şekil 2a'da B Öğrenci resimlerinin sahibi bayan ve yirmiiki yaşındadır. Sosyal durum olarak alt düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 80*100cm ebatlarında yapılmıştır. Kullandığı renkler yeşil, kırmızı, mor, mavi, turuncu ve gridir. Sarı renkle öğrenci yaşamı vurgulanırken, kırmızı renkle huzursuzluk duygularını tuvale aktarılmıştır,Çalışma da mavi tonlarla ise şartlar ne olursa olsun huzurun olabileceği duygusunu izleyicisine verirken, öğrenci turuncu renk ile ruh dünyasındaki manevi zenginlik aktarmış, mor renk ile hülyaları ifade etmiştir .Resimde öğrenci sembol olarak leğen, yamalı çullar ve lastik mavi ayakkabı ya yer vermiştir. Bu sembollerle öğrenci çocukluğunda arzuladığı bir çift mavi lastik ayakkabı yanında , resmin arkasında duran leğenle banyo ve giyeceklerinin yıkanma ihtiyaçlarını giderdiği bir araç ve bunun dışında fakirliği, yoksulluğu, mahcubiyeti duygusal olarak ifade etmiştir. Biçim olarak ele alırsak öğrenci, resimde yer alan kalabalık geleneksel Anadolu insanları ile lekesel tonda yok-

sulluğu çağrışım yapılmış olup kullanılan renklerdeki lekesel tonlamalarla kendisini ve yaşadığı ortamı ifade etmeye çalışmıştır.. Mekân olarak resmi ele alırsak öğrenci boş bir odada kendisi dahil altı kişi resmedilmiş olup arkalarında yığın şeklinde eşyalar yer almaktadır Herkes birer parça süngerin üzerinde oturmaktadırlar ve burada resmedilenlerle öğrenci geçmişte yaşadığı mekanlara bir vurgu yapmaktadır. Resimde yer alan figürlerden ikisi yaşlı diğer kişiler ise gençtir. Resimde, birkaç kişinin birbirlerine bakması ile hareket gösterilmek istenmiştir . Eşyaların üst üste yığılması ve hepsinin sanki son kıyafetleriymiş gibi üstlerine giyilmesi bizlere bu insanların sosyal durumları itibariyle yoksul oldukları (belki de köyde yaşayan veya tarlada işçi olarak çalışan insanlar) bize anlatmaktadır. Duvar da yer alan yeşil ve koyu kırmızı tonlar düzensiz bir şekilde duvara sürülmüşken. figürler ve eşyalar arasında belli bir perspektif te mevcuttur.

Şekil 2b’de, B Öğrenci Çalışması yağlı boya tekniği ile 80*100cm ebatlarında yapılmıştır Çalışma da mavi, kırmızı, turuncu ve mor renkler kullanılmıştır. Kırmızı ile huzursuzluk duygusu aktarılmış, mavi saflık ve masumiyet, turuncu renk ile manevi zenginlik yanında istek ve arzuları aktarılmış, mor ile gelecekteki umutları duygusu ifade edilmiştir. Çalışmada sembol olarak çocuk figürünün elindeki bir oyuncak bebek ile resimdeki figürün yalnızlığını paylaşan sıkı sıkıya tuttuğu bir oyuncak ifade edilmek istenmiştir. Resimde biçimsel olarak öğrenci, çocuk figürünü ve bulunduğu ortamı ve yaşanan yoksulluğu renklerde lekesel tonlamalar yaparak gösterirken figürün yüzündeki mutsuz hüzünlü ifadeyi de yansıtmıştır .Çalışmada mekân öğrenci boş bir odada çocuk figürünü ve arkalarında yığın halindeki eşyalarla birlikte bir parça süngerin üzerinde oturur vaziyette göstermiştir , Bu bakımdan öğrenci için geçmişte yaşadığı bu mekânın anlamı büyüktür. Resimde evde tek başına kalmış bir işçi çocuğu veya böyle bir yerde kalmak zorunda olan bir kız çocuğu resmedilmiştir . Çocuğun durağan ve anlamsız bakışları bize bu çocuğun masumiyeti yanında ve çaresizliğini de bize aktarmaktadır. Yalnızlığı bir nebze azaltmak için kucağındaki bebekle avunmaya çalışmakta olan bu resimde yer alan nesneler belli bir perspektifle aktarılmıştır. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

B öğrencisinin Şekil 2 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 2a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin

görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin

görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü

%100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna

akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin

görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır. Resimde yoksulluğun açıkça olduğunu görebilmekteyiz. Resimlerin sahibi küçüklüğünde yaşamış olduğu bir anısını resme aktarmıştır. Resimleri yapan kişi bayan olduğundan figürlerde de hep kız mevcuttur. Buradan cinsiyet ile resimlerin sahibi arasında benzerlik olduğunu söyleyebiliriz.

B öğrencisinin Şekil 2 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 2b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır. Resimde yoksulluğun açıkça olduğunu görebilmekteyiz. Resimlerin sahibi küçüklüğünde yaşamış olduğu bir anısını resme aktarmıştır. Resimleri yapan kişi bayan olduğundan figürlerde de hep kız mevcuttur. Buradan cinsiyet ile resimlerin sahibi arasında benzerlik olduğunu söyleyebiliriz.

C Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 3. a: Tamamlanmak

b: Eksiklik

Şekil 3.a'da, C Öğrenci resimlerinin sahibi erkek ve yirmiiki yaşındadır. Sosyal durum olarak orta düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 80*100cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler sarı, gri, yeşil ve mavidir Gri ile nötür bir dünya da denge kurmuş, sarı ile resmin merkezi oluşturulurken hayata bakışındaki canlılığı temsil

etmiş, mavi ile içindeki saflığı ve masumiyeti, yeşil ile huzura bir gönderme yapmıştır . .Çalışmada sembolik olarak çocuk figüründe örgülü saçlar kullanılmış olup aslında yalnızlığını birbiriyle sıkı sıkıya paylaşan ikizler ile anlatmak istemiştir . Biçim olarak resim ele alınacak olursa öğrenci çocuk figürlerinden birisi mütevazı belki biraz utangaç bir şekilde aşağıya doğru bakarken diğerinin ise gözü yükseklerde imiş gibi gösterilmek. Mekânsal olarak resim ele alınacak olursa; öğrenci boş bir arka plan kullanarak iki portre çalışmıştır. İki kişinin aynı resmin içinde birbirini tamamladığı görülmektedir. Resimde örgülü saçlara dikkat çekilmektedir. Örgülü saçlar, ilk kare ile ikinci kare arasında birer bağlantı görevi görmektedir. Kafasının aşağıda olduğu karede, kaşları, kirpiklere ve dudaklarında birer koyu ton varken, ikinci karede yer verilmemiştir. Görsel deki, hareketlilik figürlerin renk tonları ile desteklenmektedir. Kullanılan renkler ile iki kişinin de anatomik yapısı başarılı bir şekilde aktarılmıştır. Figürlerin üzerindeki kıyafetlerde herhangi bir detay görülmektedir. Herhangi bir perspektif algısı yer almamaktadır. Yüz hatlarında kullanılan koyu tonlarla derinlik algısı yaratılmaya çalışılmıştır. İki figür birbirine benzerliği den dolayı ikiz olması muhtemeldir,

Şekil 3.b’de, C. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*90cm ebatlarında yapılmıştır Kullanılan renkler gri, sarı, mavi, yeşil, siyah ve pembe. Gri renk ile hayat ve insan arasındaki denge kurulmuş, sarı ile resmin merkezi oluşturulurken hayata bakışındaki canlılık ve , mavi renk ile içindeki saflık ve masumiyet arzulanan huzur aktarılmış, siyahla karamsarlık yanında pembe ile sakinlik hissi ve yeşil ile de huzur gösterilmiştir. Resimde herhangi bir sembol kullanılmamıştır. Biçim olarak öğrenci çocuk figüründe doku ile portrenin bir kısmı yok ederek mutsuz bir bakış ifadesi vermiştir. Mekân olarakta öğrenci boş arka plan kullanarak bir portre çalışmıştır. Bir erkek çocuğunun, üzgün bakışları resmedilmiştir. Kısa saçlı ve başından tel tel önüne düşen saçlarıyla çocuk figürü eksik olarak gösterilmiştir . Bu eksiklik herhangi bir organın ya da nesnenin eksikliği değildir. Saçta, gözde ve burunda detaylar hâkimdir. Aynı zamanda kafasında, ağzında ve bedeninde de yer alan farklı tonlardaki detay da başarılı bir şekilde aktarılmıştır. Mekânda herhangi bir perspektif ve derinlik algısı yoktur. Resimde vücudunun bir kısmı ile başı ve dudaklarının bir kısmının eksik gösterilmesi aslında yaşadığı dünya ile arasında saklamak istediği veya iletişim kurmakta zorlandığı bir durumu bize anlatmaktadır Bakışlarındaki bu masum bakışla duygu ve düşüncelerini aktaramamanın bir hüznü bize yansıtmaktadır Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

C öğrencisinin Şekil 3 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	66.6
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 3a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

İkiz figür çizdiğinden belki de ikiz kardeşinin olduğuna buradan ulaşılabilir. Birbirini tamamlayan puzzle parçaları gibi insanları birbiri ile tamamlamaya çalışmıştır. Bu resimde sosyal yapı duruma ait ipucu görülmektedir.

C öğrencisinin Şekil 3 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansıması var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	66.6
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 3b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansıması var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

İkiz figür çizdiğinden belki de ikiz kardeşinin olduğuna buradan ulaşılabilir. Birbirini tamamlayan puzzle parçaları gibi insanları birbiri ile tamamlamaya çalışmıştır. Bu resimde sosyal yapı duruma ait ipucu görülmektedir.

Ç Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 4. a: Açlık

b: Açlık ve dışlanmış

Şekil 4a'da, Ç Öğrencisi bayan ve yirmidört yaşındadır. Sosyal durum olarak alt düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 100*120cm ebatlarında yapılmıştır. Resimlerdeki renkler sarı, yeşil, turuncu, kırmızı, siyah ve gridir. Sarı renk ile resmin merkezi oluşturulurken hayata bakışındaki canlılığı, turuncu ile arzu ve emellerini, mavi ile içindeki saflığı, masumiyeti huzuru aktarırken, siyah renklerle hayatındaki negatif ve olumsuzluklar yanında gri ile kabulleniş arasındaki denge kurulmuş ve yeşil ile de doğal-

lığa ve huzura bir gönderme yapılmıştır Resimde. sembol olarak kullanılan içi boş yiyecek kasaları ile fakirlik, yoksulluk ve hayattan beklentilerinin bir şekilde yok olduğu ifade edilmiştir. Biçim olarak çalışmayı ele alırsak öğrenci, çocuk figürleri deforme ederek yüz ifadeleri ve ortama bakınca da mutsuzluğu ve hayattan beklentileri kalmamış lığı yanında yaşamaya olan küslüğün resmini lekesel tonlamalar yaparak ifade etmeye çalışmıştır . Mekân olarak ele alırsak iki duvar arasında kasaların önünde bir kız çocuğu ile arka muhtemel anne olan bir kadın figürüne yer verilmiştir. Aç ve çaresiz iki insan figürü k. kasaların içinde yiyecek bulamadıkları için ve çaresizce beklemektedirler.. Nesneler ve cisimler belli bir perspektifle çizilmiştir. Kullanılan renkler ise karamsarlık, hüzn ve çaresizliği çarpıcı bir şekilde resme yansıtılmıştır . Bakıldığında kullanılan tüm renkler sarı haricinde neredeyse koyu renkte ve iç karartıcıdır.. Etrafın kirli ve terkedilmiş bir yer olarak resmedilmesi ise, yalnız başına kalmışlığın ve terk edilmişliğin göstergesidir.

Şekil 4b’de, Ç Öğrencinin çalışması yağlı boya tekniği ile 100*110cm ebatlarında yapılmıştır .Resimlerinde Sarı, Yeşil, Turuncu, Kırmızı, Siyah ve Gri renkleri kullanılmıştır. Sarı renk ile resmin merkezi oluşturulurken öğrenci, hayata bakışındaki canlılık , Turuncu renkle istek ve arzuları aktarılmış, Mavi ile içindeki saflık, ve masumiyeti , huzur aktarılmış, Siyah negatif olumsuz etkiler , Gri ile tepkisiz kalınan durumlar ile resimde bir denge kurmuş ve Yeşil ile de doğallık ve huzuru ifade etmeye çalışmıştır .Resimde kullanılan Sembol olarak içi boş eşya kasalarına yer verilmiş, fakirlik ve yoksulluk yanında bir ailenin hayattan beklentilerinin yok olduğunu etkili bir şekilde ifade edilmiştir. Biçim olarak ele alınacak olursam öğrenci bu resminde figürleri deforme ederek yüz ifadeleri yanında ortamdaki mutsuzluk yoksulluk, çaresizlik ile hayattan beklentileri kalmamış insanların hayata bakışları resimde lekesel tonlamalar yaparak ifade etmiştir . Mekân olarak resim ele alınacak olursa . Ön tarafta etrafa dağılmış boş kutular boş alanda yer alan kasaların arkasında ise 5 figür 4 yetişkin 1 ise çocuk olarak resmedilmiştir Büyük bir ihtimalle yoksul dışlanmış bir ailenin açlığı ve çaresizliği gözler önüne serilmek istenmiştir. yer almaktadır. Bakıldığında kullanılan tüm renkler sarı haricinde neredeyse koyu renkte ve iç karartıcıdır. Bu insanların iki duvarın en uç köşesinde çekildikleri ve sefalet içinde oldukları kıyafetlerinden de anlaşılmaktadır Yiyecek bir şeylerinin olmadığı, etrafın kirliliği dolayısıyla sağlıklı bir ortamının bulunamaması etkili bir şekilde resme yansıtılmıştır . Belli bir perspektif ile çizilen nesne

ve cisimler, koyu tonların kullanımıyla birlikte hüznü ve sefalet temasını gözler önüne sermeyi başarmıştır. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisinde.

Ç öğrencisinin Şekil 4 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	-	+	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansıması var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 4a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansıması var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Çocukların başıboş kalmışlığı ifade edilmektedir. Resimler de kız figürü bulunmaktadır ve doğrudan ilişkilidir. Anketten de anlaşılabacağı üzere yapılan yorumlar birbirini desteklemektedir. Sosyal yapı durum da yapılan resimle birbirini desteklemektedir.

Ç öğrencisinin Şekil 4 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	-	+	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 4b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Çocukların başıboş kalmışlığı ifade edilmektedir. Resimlerde kız figürü bulunmaktadır ve doğrudan ilişkilidir. Anketten de anlaşılabacağı üzere yapılan yorumlar birbirini desteklemektedir. Sosyal yapı durum da yapılan resimle birbirini desteklemektedir.

D Öğrencisinin resim ve analizleri

a

Şekil 5. a: Topluluk

b

b: Detay

Şekil 5a'da, D Öğrenci resimlerinin sahibi bayan ve yirmiüç yaşındadır. Sosyal durum olarak orta düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 100*100cm ebatlarında yapılmıştır. Resimde kullanılan renkler mavi, sarı, beyaz, kırmızı, kahverengi ve pembe'dir. Sarı renk ile hayattaki canlılık temsil edilmiş, beyaz ile saf ve naiflik, mavi ile masumiyet ve huzur, kırmızı renkle hayatındaki heyecanlar, kahverengi ile hayatın gerçekçiliği yanında, pembe ile sakinlik hissi uyandırır bir şekilde ifade edilmiştir. Sembol olarak bisiklet, sırt çantası ve fotoğraf makinesi kullanılmıştır. Resimde çizilen bu sembollerle

tatlı anıları ve hatıraları canlı tutmak adına sırt çantasıyla bisiklet arasında bir özgür ruhunu gözler önüne sermek istenmiştir. Fotoğraf çekilen ve hareketli bir ortamda seyahat eder vaziyette gösterilen ortama bakınca muhabbet, özgürlük birde tatlı telaş göze çarpmakta olup bu durum lekesel tonlamalarla ifade edilmiştir. Mekân olarak resim ele alınırsa dış mekân da çok sayıda figüre yer verilmiştir. Bir grup kalabalık, yukarıdan yaşlı bir adamın objektifi ile çekilmiştir. Kimisi etrafındakilerle konuşurken, birisi bisiklet sürmekte, bir çocuk ise annesinin elini tutup yürütmektedir. Işık yukarıdan verilmiş ve belli bir perspektifle çizilmiştir. Figürlerin gölgeleri resmedilirken, fotoğrafı çeken adamın herhangi bir gölgesi yer almamaktadır. Resimde öğrencinin detaylara önem verdiği görülürken, aynı zamanda derinlik kazandırmak için renk tonları da başarılı bir şekilde arttırılmıştır. Resmin Resimde fotoğraf çeken figür resimdeki bu mutluluğu ölümsüzleştirmektedir..

Şekil 5b’de, D Çalışması yağlı boya tekniği ile 100*100cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler mavi, sarı, beyaz kırmızı, kahverengi ve pembe dirr. Üst resimde olduğu gibi aynı renkler ve tonları bu resimde de ağırlıklı olarak kullanılmıştır. Sadece fon biraz daha koyu renkte yapılmıştır. Bu resimde sembol olarak çocuk figürünün elindeki değnek ve yerde ise bir misketler kullanılmıştır. Bu resimden yola çıkarak öğrencinin çocukluğundaki oynadığı oyunlar ile huzurlu ve güzel geçen çocukluk yıllarına bir gönderme yapılmıştır. Mekân olarak resimde yerde misketlerle birlikte bir grup küçük çocuk resmedilmiştir. En öndeki çocuk büyük ve ağzı açık şekilde çizilmesi misket oynarken yenme ya da yenilme heyecanı ile aktarılmış, solda elinde değnek olan çocuğun bir elinin arkada çizilmesi onun elinde bir özrün olması ihtimalini de bize düşündürebilir. Öğrenci görsel hareket kazandırmak için erkek çocuğunu daha yakından çizerek bu algıyı izleyicilere aktarmayı başarmıştır. Figürlerin ve nesnelerin üzerinde detaylar hâkimdir. Renklerin canlılığı ve figürlerdeki mimikler çocukların güzel bir çocukluk geçirdiğini göstermektedir. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisinde.

D öğrencisinin Şekil 5 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 5a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimde ağırlıklı olarak kız figürü ele alınmıştır. Buradan ikisi arasında bağ olduğuna işaret eder. Resmi yapan kişi çocukların doğal görünüşünü aktarmaya çalışmıştır. Sosyal yapı durum da yapılan resimle birbirini desteklemektedir.

D öğrencisinin Şekil 5 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 5b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimde ağırlıklı olarak kız figürü ele alınmıştır. Buradan ikisi arasında bağ olduğuna işaret eder. Resmi yapan kişi çocukların doğal görünüşünü aktarmaya çalışmıştır. Sosyal yapı durum da yapılan resimle birbirini desteklemektedir.

E Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 6. a: Kız çocuğu ve oyuncak

b: Kız çocuğu ve hayali Şekil 6a'da,

E Öğrenci resimlerinin sahibi erkek ve yirmiüç yaşındadır. Sosyal durum olarak orta düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 90*110cm ebatlarında yapılmıştır.

Kullanılan renkler mavi, sarı, turuncu, yeşil, kahverengi ve gridir . Sarı renk ile resmin merkezi oluşturulurken canlılığı , turuncu renk ile istek ve arzuları aktarılmış, yeşil doğanın rengi olmasından dolayı kullanılmış ve umut ,huzur ve özgürlüğü bizlere yansıtıp, mavi ile duygularındaki saflığı, masumiyeti güzel bir dünya hayalini, gri uzlaştırıcı ve denge kurmuş, kahverengi hayatın gerçekçiliği, plan ve sistemin rengi olarak ifade edilmiştir. Sembol olarak çocuğun elindeki cam kavanoz, gaz maskesi, varil, ayıcık ve sandal kullanılmıştır. Buradan yola çıkarak hayatında rahat bir nefes alamadığını çekilen sıkıntılar karşısında kendisini bir şekilde bu kirlilik ve sıkıntılara karşı korumak için maskesiz yaşamayacağını öğrenci maske ile ifade ederken hayattaki saf ve temiz duyguları ancak ellindeki cam kavanoza hapsetme yoluna giderken yalnızlığını da ve çocukluk hatıralarını elindeki ayıcıkla paylaşmıştır. Resimde suların çekilmesi ile geçmişte kalan güzel hatıraları sandalla gün yüzüne çıkartmak isteği yanında v dünya da karşılaşılabileceğimiz her tür kirlilik ve çevre kirliliğın sebebiyle korunmak amaçlı varil gibi çırpınışlar içinde olduğumuzu öğrenci göstermek istemiştir. Resimde biçim olarak öğrenci bir çocuk figürü kullanılarak ortam ve kullanılan objelerle hayatın içindeki yok oluşları ifade etmiştir. Mekân olarak resmi ele alırsak kuruyan bir göl ile içinde varilin üzerinde oturan tek başına bir kız çocuğu ile aslında insan oğlunun günümüzdeki yalnızlığını resmedilmiştir. Öyle ki fanusun içinde bir gülle(temiz duygulara bir gönderme) nefes alması dikkat edilmesi gereken diğer bir husustur. Görselde nesneler arası belli bir hiyerarşi mevcuttur. Resmin merkezinde kız çocuğu yer alırken sandal ikinci planda kalmaktadır. Renkler birbiri ile uyum içerisinde tüm renklerde etrafı kirlettiği düşünülen zararlı maddelerin izleri mevcuttur. Resimde dünyanın her türlü kirlenışıyle yok ettiğimiz güzellikleri tek başına kalmış çocuğun gözünden düşünceli izleyişi söz konusudur..

Şekil 6b'de, E Çalışma yağlı boya tekniği ile 100*100cm ebatlarında yapılmıştır . Kullanılan renkler Mavi, Sarı, Turuncu, Yeşil, Kahverengi ve Gri dir. Sarı renk ile canlılık, Turuncu renk ile manevi olarak özlemler aktarılmış, Yeşil ile huzur ve umudu bizlere yansıtıp, Mavi saf, masum olarak güzel bir dünya hayalini, Gri ile denge kurmuş, Kahverengi ise , plan ve sistemin rengi olarak ifade edilmiştir. Sembol olarak resimde kuru bir ağacın üstünde kapısı olmayan bir ev ama bacası tüten, üzerinde yemyeşil ağaçların olduğu balonlar, gaz maskesi, varil ve sandal kullanılmıştır. Buradan yola çıkarak resimde öğrenci ,hayatında hayal ettiği güzel günlerin uzaklarda kaldığı biz insanların her şeyin sonunu getirdiğimiz hayallerimizin ise sadece balonlarda kaldığı ve nefes almakta zorlandığımızı, etrafta yer alan varil gibi geleceğimizi yığınlara hapsederek ancak

maskelerle kendi dünyamızda yaşamaya çalıştığımızı anlatmak istemiştir. Biçim olarak resimde tek başına bir çocuk figürü kullanılarak ortamda ve kullanılan objelerle insan hayatının yok oluşu ifade etmiştir. Mekânsal olarak ele alınan kuruyan bir gölün içinde kuru bir ağaç üstünde ev ile geri plandaki varillerin önünde duran bir kız çocuğu resmedilmiştir. Görsellerde belli bir perspektif ile çizilirken, resmin merkezinde kız çocuğu(aslında biz insanlar), ev ve sandal yer almaktadır. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisinde.

E öğrencisinin Şekil 6 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansıması var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 6a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansıması var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Ancak burada estetik açıdan kadın figürü seçildiği tahmin edilebilir. Hayal ettiği şey temiz ferah bir dünya iken gelecekte olacıklardan korkan bir figür bulunmaktadır. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

E öğrencisinin Şekil 6 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 6b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin

Görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansıması var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Ancak burada estetik açıdan kadın figürü seçildiği tahmin edilebilir. Hayal ettiği şey temiz ferah bir dünya iken gelecekte olacıklardan korkan bir figür bulunmaktadır. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

F Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 7. a: Hamal ve çocuk

b: Tavan arası

Şekil 7a'da, F Öğrenci resimlerinin sahibi erkek ve yirmiüç yaşındadır. Sosyal durum olarak alt düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 90*120cm ebatlarında yapılmıştır Kullandığı renkler ;kahverengi, gri ve kırmızıdır . Kırmızı ile hayata ve içindeki kızgınlık ,yalnızlığa , gri ile hayattaki uyum olarak kararsızlıklara , kahverengi ile de hayatın gerçek kurallarına bir gönderme yapmıştır. .Resimde sembol olarak tahta kalaslar kullanılmış olup hayatın her kademesinde çalışmak zorunda kalan çocuklar ve taşıdıkları yüklerin kendilerini artık çok aşmış olduğu durumu ifade edilmiştir. Biçim olarak resimde yer alan erkek figürünün yüz şeklinden de anlaşılacağı üzerindeki e omuzunda ki tahtalar(aslında yaşadığı her türlü zorlu şartlar ve yükler) bir hayli ağırdır. Fakat mecburiyetten dolayı yapması gereken bu şartların yansıması yüz ifadesinden de anlaşılmaktadır. Mekân olarak resimde iki erkek figürü biri geride ve omzunda tahta kalaslarla resmedilmiştir. Görsel olarak resim, durağan değil hareketlidir. Bunu da erkek figürünün omuzundaki tahtaları özenle alıp, kaldırıp hareket ettirme gayretinden anlamaktayız.. Bu resim de önde yer alan çocuk erkek figürünün çok yoksul olduğu ve eve ekmek parası götürmesi gerektiği için çalışmak zorunda kaldığı gerçeği , yüzündeki ifadeden anlaşılmakta olup hayatından memnun olmadığı da her halinden bellidir.

Şekil 7b'de, F . Çalışma yağlı boya tekniği ile 90*120cm ebatlarında yapılmıştır. Resimde kullanılan renkler kahverengi, gri, mavi ve kırmızıdır. Kırmızı ile hayata karşı tedirginliği, yalnızlığını, mavi ile huzuru arayan saf, masum duyguları resme aktarılırken, gri ile çaresizlikleri yanında , kahverengi ile hayatın gerçekleri , ifade edilmiştir. Sembol olarak resimde kırmızı döner sandalye ile mecburiyetten her daim bir yerden bir yere hareket halinde olan tek başına kaderine terkedilmiş bir çocuğun ümitsiz bakışları resimde konu edilmiştir Resimde etrafında bulunan derme çatma kutular ile çatı katına atılmış bir çocuğun üzerindeki kırmızı palto ile de hayata karşı tedirginlik ve belirsizliklerine vurgu yapılırken ailenin kullandığı bu eski eşyalarla öğrenci geçmişte yaşananlara bir gönderme yapmıştır . Resimde biçim olarak çocuğun yüz şeklinden de anlaşılacağı üzere çatıda tek başına kalmış korkmuş küçük bir kız çocuğuna yer verilmiştir . Mekân olarak bu figür ve geride kutular, kırmızı döner sandalye ve yıkık bir çatı içi resmedilmiştir. Etrafında sadece birkaç eşyanın olması tavan arasından olunması ile ailenin yoksulluğa da bir gönderme yapılmaktadır b Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir .

F Öğrencisinin Şekil 7 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 7a Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Erkek figürü ile erkeklerin küçük yaşta da olsa gücü ifade ettiğini göstermektedir. Küçük yaşta çalışmak zorunda kalan ve ekmek parası götürmek zorunda kalan çocukların dünyasını yansıtmıştır. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

F Öğrencisinin Şekil 7 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 7b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

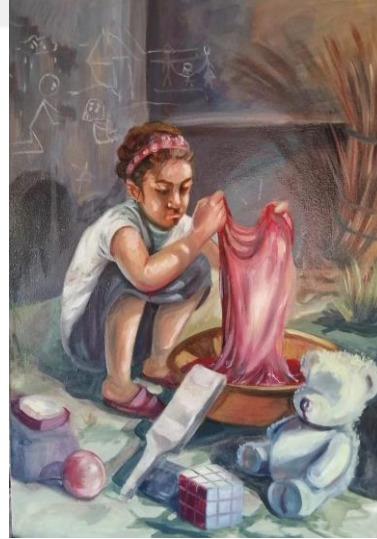
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Minik kızın çatı katında tek başına bir şeyden ürkmüşlüğü ve naifliği görülmektedir. Yoksulluk gözle görülecek şekilde işlenmiştir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

G Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 8. a: Çaresizlik

b: Hüzün

Şekil 8a'da, G Öğrencisi resimlerinin sahibi erkek ve yirmi yaşındadır. Sosyal durum olarak orta düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*90cm ebatlarında yapılmıştır Kullanılan renkler; Sarı, beyaz, yeşil, kahverengi, gri, mavi ve kırmızıdır Sarı renkle öğrenci, dikkat çekmeğe yeşille umut, huzur ve özgürlüğe, beyaz ile saf ve temiz

duygularına , kırmızı ile içindeki tedirginliklere ve yalnızlığa , mavi ile arzuladığı masumiyete , gri hayatı kabullenişe , kahverengi ile de hayatın gerçeklerine bir gönderme yapmıştır. Resimde sembol olarak içi çıkarılmış ayıcık, oyuncak bebekler le tek başına kalmaktan sıkılmış tedirgin bir kız çocuğunun omuzunda yer alan montla sıcak bir aile özlemi anlatılmak istenmiştir . Biçim olarak resme bakıldığında sarılacak bir kimsesi olmamasından dolayı bu kız çocuğu montuna sarılarak özlemle sıcak ailesiyle birlikte geçireceği günleri düşünürken derin bir yalnızlık içinde görülmektedir. Genç bir kızın bakışlarında hasret, özlem ve biraz ümitsizlik yer almaktadır. Mekân olarak bu kız çocuğu montuna sarılmış bir şekilde olup resmin arka planında ağaca veya ipe asılı olan bir oyuncak(aslında bu kız çocuğunun çok kötü bir durumda olduğunun bir göstergesi) ve battaniye veya perde (parçalanmış, dağılmış bir aile) bulunmaktadır. Belli bir perspektifle yapılan resim da oran orantı başarıyla aktarılmıştır.

Şekil 8.b’de, G Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*90cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler sarı, beyaz, yeşil, kahverengi, gri, mavi ve kırmızıdır . Sarı renk, öğrenci dikkat çekmek isterken, yeşil umudu ve özgürlüğü arzuladığını bizlere yansıtıp, beyaz ile saf ve temiz duygularla çırpınışlarını ,resimdeki kırmızı ile kızgınlıklarını , mavi ile huzura olan özlemini aktarmış, griyle kabullenışı, kahverengi ge ile de hayatın gerçeklerini bize göstermek istemiştir . Sembol olarak öğrenci resimde gözleri çıkarılmış ayıcık ile bazı gerçekleri görmek istemesi durumundaki ruh halini, içinde zekâ küpü, küçük bir top, ayıcık ve bebeklerden birisi de zarar verilmiş olup aslında zeka küpünün tam yapılmış şekilde durması ile bu kız çocuğunun çok zeki olduğu da ifade edilmiştir. Biçim olarak bu kız çocuğunun yalnızlık çektiği gözükmemekte olup yalnız başına yapmaması gereken işleri yapmak zorunda kalmış olduğu resimde gözler önüne serilmiştir. Resmin arka tarafındaki duvarda ise beyaz tebeşir ile duvara çizilmiş ev ve erkek figürüyle bir aileye olan özlem yanında belki de bir baba sevgisine bir gönderme yapılmıştır. Mekân olarak resimde kız çocuğu figürü ile bir oda da duvar önündeki leğende çamaşır yıkarken gösterilmiş olup bu figürün yanında oyuncak ayısı, küçük bir top, zekâ küpü, ile bir detayda bir leğen tahtası bulunmaktadır. Tüm nesneler belli bir perspektif ve hiyerarşi ile yapılan resim de oran orantı başarıyla aktarılmıştır Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir .

G Öğrencisinin Şekil 8 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	-	66.6

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 8a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resmi yapan kişinin cinsiyeti bayandır. Bu sebeple kız figürü tercih etmiştir ve arasında bir bağ olduğu aşikârdır. Resim eskileri anlatmaktadır. Yoksulluk içinde çaresizliği aktarmaktadır. Buradan resimlerin sahibi de yoksulluktan gelme olduğu tahmin edilebilir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

G Öğrencisinin Şekil 8 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu?	+	+	-	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 8b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortamın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resmi yapan kişinin cinsiyeti bayandır. Bu sebeple kız figürü tercih etmiştir ve arasında bir bağ olduğu aşikârdır. Resim eskileri anlatmaktadır. Yoksulluk içinde çaresizliği aktarmaktadır. Buradan resimlerin sahibi de yoksulluktan gelme olduğu tahmin edilebilir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

Ğ Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 9. a: Sefalet

b: Yoksulluk

Şekil 9a'da, Ğ Öğrenci resimlerinin sahibi erkek ve yirmi yaşındadır. Sosyal durum olarak alt düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 80*100cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler kahverengi ve siyahtır. Kahverengi hayatın acı gerçekleri siyah renkle de karamsarlıklar, ifade edilmiştir. Resimde lekesele tonlamalarla hâkim iki renk kullanılmıştır. Sembol olarak resimde baston, ip, bezler kullanılmış baston yer almaktadır.

Aslında öğrenci, baston la hayata tutunabilmek için bir desteğe ihtiyaçlarının olduğu gerçeğini bizlere göstermektedir. Biçimsel olarak resimde maddi sıkıntı yaşayan yoksul ve kalabalık geleneksel bir aileyi bize gösterirken bu gerçeğin yanında derme çatma çok kötü şartlardaki bir çadır da yaşamak zorunda kalmış dışarı atılmış ve evsiz bir aile söz konusudur. Mekân olarak dışarda birden fazla kişi resmedilmiştir. Yaşlı bir ev büyüğü , bir anne, kundakta sallanan bebek, bir kız çocuğu, üç erkek çocuğu ve bir bebekten ibaret geleneksel bir Anadolu ailesi resimde çizilmiştir . Tellerin üzerinde çamaşırlar üstün körü bir şekilde atılmıştır. Anne yerde yemek yaparken aynı anda kundaktaki çocuğu sallamaktadır. Büyük baba kucağında yatmış vaziyette olan ufak hasta çocukla resmedilmiştir ve doktora gidecek paraları olmamasından dolayı doğal yollarla iyileşmesi beklmeleri gerekmektedir. Büyük baba düzgün bir şekilde ailesine yardımcı olabilmesi olanağı yokken ancak koltuk değnekleriyle ayakta durabilmektedir. Resimde figür ve nesneler belli bir perspektifle çizilmiştir.

Şekil 9b’de, Ğ Öğrencisinin resimleri yağlı boya tekniği ile 80*100cm ebatlarında yapılmıştır Bu resimde de kahverengi ve siyah renkler kullanılmıştır. Kahverengi ile hayatın acı gerçekleri siyah renkle de karamsarlıklar ifade edilmiştir. Sembol olarak resimde ip, demir parmaklıklar ve asılı kullanılmış elbiseler ile dışarıda bunları yıkayarak kurutmaya çalışan kalabalık bir aile ifade edilmiştir. Biçim sel olarak resimde maddi sıkıntı yaşayan yoksul ailenin dışarı atıldığı ve evsiz kaldıkları resmedilmiştir. Çocukların çaresizce etraflarına bakışları görülmektedir. Mekân olarak bir ailenin evin dışında nasıl yaşadığı resmedilmiştir. Demir parmakların arkasında(aslında hapisane hayatı gibi bir hayat) yer alan bir çocuğun içeriden dışarıya aile bakması, dışarıda kalıp yemek yiyip hem uyumaları hem de çamaşırları kurutmaları gerektiği gösterilirken, aslında yoksulluğun ve çaresizliğinin tablosu çizilmiştir. Duvarlar delik deşik olmuş bir şekildedir. Anne yemek yaparken, iki çocuk kendi aralarında oyun oynamakta ve bir kız çocuğu en küçük kardeşini kundakta sallamaktadır. Arkalarında ki evinde çok iyi olmadığı içeriden dışardan kalan aileye bakan çocuğun mutsuzluğu ve dışarıda kalan ailenin çocukların ifadeleri gayet net mutsuz ve yıkılmış hayalleri resmedilmiştir. Nesneler ve figürler kendi aralarında bir perspektifle çizilmiştir. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir .

Ğ Öğrencisinin Şekil 9 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 9a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Bu resimde kullandığı erkek çocuk figürlerinden resimlerin sahibi erkektir. Resim sahibinin ekonomik durumlarının kötü olduğuna ulaşılır. İçinde yaşadığı durum resme aktarılmıştır. Yoksulluğu anlatırken insanlara şuan ki zorlukların daha kolay olduğunu vurgulamak istemiştir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

Ğ Öğrencisinin Şekil 9 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	-	66.6
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 9b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin Görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Bu resimde kullandığı erkek çocuk figürlerinden resmin sahibi erkektir. Resmin sahibi ekonomik durumlarının kötü olduğuna ulaşılır. İçinde yaşadığı durum resme aktarılmıştır. Yoksulluğu anlatırken insanlara şuan ki zorlukların daha kolay olduğunu vurgulamak istemiştir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

H Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 10. a: Çocuk ve ayıcık

b: Baloncuk

Şekil 10a'da, H Öğrenci resimlerinin sahibi bayan ve yirmialtı yaşındadır. Sosyal durumu orta düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*70cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler sarı, mavi, siyah ve beyazdır. Beyaz ile resimde saf temiz ve

masum duygular, sarı ile ilgili ifade edilirken. Siyah renkle de hayatın karamsar ve negatif etkilerine yer verilmiştir. Sembol olarak resimde bir oyuncak ayı kullanmış olup yalnızlığa yapılan yolculukta resmetmiştir. Biçim olarak resmi ele alırsak öğrenci, kız çocuğu figürü ile ayıcığı lekesel tonlamalar yaparken aslında kendisini bir şekilde ifade etmiştir. Yaşadığı yerde aslında dikkatleri üzerine çekmek isterken yalnız kalmış olan bu kız çocuğu, tepkisini de insanlara arkasını dönerek göstermiştir. Etrafında pek çok kötü veya karamsar bir tablonun olduğu resimde kullandığı siyah renkten de anlaşılmaktadır. Mekân olarak resmi ele alırsak öğrenci bir kız çocuğunun ayıcık ile birlikte arkası dönük bir şekilde giderken ifade etmiştir.

Şekil 10b’de, H Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır.. Kullanılan renkler sarı, beyaz, kahverengi, gri, mavi ve siyahtır. Sarı renkle dikkat çekmek, beyaz ile saflık duygusu, gri ile kabulleniş, mavi renkle masumiyeti ve huzur aktarılmış, siyahla hayattaki negatif etkiler, kahverengi ile hayatın gerçekleri, ifade edilmiştir. Sembol olarak kız çocuğunun elindeki uçuşan baloncuklarla çocukluk hayalleri ifade edilmiştir. Biçim olarak resmi ele alırsak öğrenci iki figüründen kız figüründe baloncukları çıkarmaktayken mutlu görünse de aslında arka planda gösterilen erkek figürü ile (belki de babası yüzü başka tarafa dönük) mutsuz olup ve elindekiyle avunmak zorunda olduğunu bize göstermektedir. Ayrıca ayaklarında ayakkabı olmadığı gibi bacakları da siyah renkle resmedilerek bu mutsuzluk pekiştirilmiştir. Mekân olarak ele alırsak öğrenci bir kız figürü baloncuklarla oynarken , bir erkek figürü de arka planda yüzü başka tarafa dönük olarak perspektife uygun şekilde resmedilmiştir. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

H Öğrencisinin Şekil 10 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	-	66.6
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	-	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 10a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin Görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Çocuk figürünü kullanan Figürlerin seçiminde çoğunlukla hemcinslerin tercih edildiğine ulaşılır. Resimde hayalleri yıkılmış bir kız figürü bulunurken ressam yalnızlığı aktarmıştır. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

H Öğrencisinin Şekil 10 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	-	66.6
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 10b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Çocuk figürünü kullanan Figürlerin seçiminde çoğunlukla hemcinslerin tercih edildiğine ulaşılır. Çocukların baloncukla oynama sevinci yüz ifadelerine yansımıştır. Hayal edilen ile gerçekte olan bir olayın karşılaştırılması olarak yorumlanır. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

I Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 11. a: Balon

b: Uçurtma

Şekil 11a'da, I Öğrenci resimlerinin sahibi erkek ve ondokuz yaşındadır. Sosyal durumu orta düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler sarı, kahverengi, yeşil, mavi ve kırmızıdır. Sarı renk, güneşin rengini, yaşamı, yeşil umudu ve özgürlüğü bizlere yansıtıp, kırmızı tepkileri, mavi

masumiyeti ile huzur aktarılmış, siyah negatif etkiler kahverengi hayatın gerçekçiliğini, ifade etmiştir. Zeminin çok koyu olması da bizlere karamsarlığı ifade etmektedir. Sembol olarak resimde balon kullanmış olup uçan balonla çocuğun elinde ki balon onun hayallerini ve özgürlüğünü olan özlemini ifade etmiştir. Biçim olarak resmi ele alırsak öğrenci, çocuk figüründeki yüz ifadesinden de anlaşılacağı üzere hayatından çok memnun olmadığı ve kırmızı balon ile dev ailesine karşı tepkilerini ve ilgisiz olduklarını ifade etmiştir. Mekân olarak resimde öğrenci bir çocuk figürü bir balon elinde varken arka tarafında havada bağımsızca süzülen diğer bir elinde balonda özgürce uçuşuyor.

Şekil 11b’de, I . Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır Öğrenci. Kullanılan renkler Sarı, Kahverengi, Mavi ve Kırmızıdır. Sarı renk, güneşi yaşamı ve , Kırmızı tepkileri Mavi masumiyeti ile huzuru aktarmış olup resimde Siyah negatif bir etki yaratmıştır., Kahverengi hayatın gerçeklerini. Kullanılan koyu mavi renk ise, umudun habercisi olsa da yağmurlu bir gökyüzünün habercisi olmuştur. Zeminin çok koyu olması ile resimdeki karamsarlık ifade edilmektedir. Sembol olarak kullanılan uçurtma ile öğrenci çocukluk hayallerine ve özgürlüğüne bir gönderme yapmaktadır. Biçim olarak resmi ele alırsak öğrenci çocuk figürü ile elindeki uçurtmayı kaçırmamakla uğraşırken yüz ifadesinden de anlaşılacağı üzere hayatından çok memnun olmadığı mutsuz bir ailenin çocuğu olduğu ve hayalleri arasındaki arzular ve isteklerine tepkilerini bize göstermek istemektedir. . Fakat havanın kapalı olmasıyla bir karamsarlık ve korku hala söz konusudur. İki eliyle uçurtmasına sarılmasının da anlaşılacağı üzere bu korku hala mevcuttur. Mekân olarak ele alırsak öğrenci uçurtma uçuran çocuk figürünü dış bir mekânda boş bir arazide resmedilmiştir. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

I Öğrencisinin Şekil 11 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 11a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Seçtiği figür cinsiyeti ile doğrudan ilişkilidir. Resimlerdeki renklerle karamsarlık ifadesi vurgulanmaktadır. Resimlerde figür tek başınadır ve yüzünde mutsuz bir ifade hâkimdir. Uçan balon tercih etmesi buradan özgürlüğü simgelediği söylenebilir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

I Öğrencisinin Şekil 11 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi	+	-	+	66.6
sosyolojik durumu yansıtıyor mu?				
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	-	66.6
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 11b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Seçtiği figür cinsiyeti ile doğrudan ilişkilidir. Resimlerdeki renklerle karamsarlık ifadesi vurgulanmaktadır. Resimlerde figür tek başınadır ve yüzünde mutsuz bir ifade hakidir. Uçurtma tercih etmesi buradan özgürlüğü simgelediği söylenebilir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

İ Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 12. a: Pinokyo

b: Kamyon

Şekil 12a'de, İ Öğrenci resimlerinin sahibi erkek ve yirmibeş yaşındadır. Sosyal durum olarak orta düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır Kullanılan renkler sarı, kahverengi, yeşil, mavi, siyah ve kırmızıdır. Sarı renkle ilgiye, kırmızı ile tepki ve içindeki yalnızlığına, mavi masumiyet, yeşille umut

ve özgürlüğe, siyahla hayatın negatif etkilerine, kahverengi ile hayatın gerçekçiliğine, zemin hazırlanmıştır. Zeminin çok koyu olması ile öğrenci bizlere karamsarlıklarını ifade etmektedir. Sembol olarak kullanılan pinokyo, korna ve lego gibi oyuncaklar çocukluğunda etkilendiği çizgi filim karakterin yola çıkarak yapmıştır. Legolar yapboz oyuncakları olduğu için parçalı halde bırakmış büyük ihtimalle hayalleri yarım kalmış olan bir şeyler ifade edilmiştir. Korna ile çocukluğuyla ilgili dikkatleri kendine çekmek adına resimde büyük yer kaplamaktadır. Biçim olarak öğrencinin pinokyonun ayaklarını çaprazlamasına atmış olması ve ağzını şaşkınlıkla açması hayatındaki bir şeye şaşırdığı ile tepkilerini bize gösterirken kendisine çocukluğunda etkilemiş olan bazı figür ve oyuncakları lekesel tonlama yaparak ifade etmiştir. Mekân olarak pek belli bir şey olmasa da kullanılan pinokyo, korna ve legolar belli bir perspektifle resmedilmiştir.

Şekil 12b’de, İ Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler Sarı, Siyah ve Kırmızıdır. Sarı renk, yaşamı ve ruhsallığı, Kırmızı içindeki yalnızlığını, Siyah renkle de hayattaki negatif etkileri bize yansıtmaktadır. Zeminin çok koyu olması bizlere bu karamsarlığın hala devam etmekte olduğunu göstermektedir. Sembol olarak resimde kullanılan kamyon ve legolar çocukluğunda oynamayı çok sevdiği hayallerini süsleyen önemli oyuncaklar olarak resmedilmiştir,. Biçimsel olarak resimde çocuk figüründeki ayaklarını göstermemiş olması bazı problemlerin hala devam ettiğinin bir göstergesidir. Figürler ve oyuncakları lekesel tonlama yaparak ifade etmiştir. Mekân olarak pek belli bir şey olmasa da kullanılan kamyon ve legolar belli bir perspektifle resmedilmiştir. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

İ Öğrencisinin Şekil 12 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	-	66.6

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 12a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin Görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Seçilen oyuncaklar ile resimlerinin sahibi erkek olduğuna ulaşılır ve birbiri ile bağlantılıdır. Resimlere bakarak bir çocuğun eğlenerek oynadığı oyuncaklar olduğunu söyleyebiliriz. Farklı bir bakış açısı ile resmin sahibi küçüklüğünde sahip olduğu oyuncak olduğu iddia edilir. Çünkü yaşantılar ile arasında bir bağ mevcuttur. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

İ Öğrencisinin Şekil 12 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	-	66.6

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 12b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin Görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Seçilen oyuncaklar ile resmin sahibi erkek olduğuna ulaşılır ve birbiri ile bağlantılıdır. Resimlere bakarak bir çocuğun eğlenerek oynadığı oyuncaklar olduğunu söyleyebiliriz. Farklı bir bakış açısı ile resmin sahibi küçüklüğünde sahip olduğu oyuncak olduğu iddia edilir. Çünkü yaşantılar ile arasında bir bağ mevcuttur. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

J Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 13. a: Karton uçak

b: Kâğıttan uçak

Şekil 13a'da, J Öğrenci resimlerinin sahibi erkek ve ondokuz yaşındadır. Sosyal durum olarak alt düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Çalışma da sarı, kahverengi, yeşil, mavi ve kırmızı renkler kullanılmıştır. Sarı

renkle öğrenci, yaşamı ve ruhsal durumu, kırmızı tepkilerini , yeşil umudu bizlere yansıtır ve mavi ile içindeki çocuk masumiyetini , kahverengi ile de hayatın gerçeklerini ifade edilmiştir. Sembol olarak resimde uçak ve kutu kullanmış hayallerini ve özgürlüğünü göklerde eline almayı ifade etmiştir. Uçağı kırmızı renkli ve önden pervanelidir. Kırmızı renkli olması ise hayata karşı tepkilerini kartondan yaptığı uçak ise sarının tonlarındadır ve ilginin bir şekilde kendisine gösterilmesini istemektedir. Biçim olarak resmi ele alırsak öğrenci çocuk figürünü karton kutu ile özgürlüğünü yaşamak isterken kalıplar arasına sıkışıp kaldığını bize göstermektedir. Aslında hayatından çok memnun mutlu bir ailenin çocuğı olduğu anlaşılmaktadır. Maddi olarak çok varlıklı olmayan bir ailenin çocuğı olduğu, kendi elleriyle oyuncak yapmasından ve ayaklarının çıplak oluşuyla özgür olmak arasında bir tercih yaptığını ve uzak diyarlara gitmek istediğini ama gidemediği ifade etmektedir. Mekân olarak ele alırsak öğrenci resminde dış mekan da uçak ve kutuyu hayal eden bir figürle ifade etmiştir.

Şekil 13b’de, J Çalışma yağlı boya tekniğı ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır Öğrenci çalışmasında Sarı, Kahverengi, Yeşil, Mavi ve Kırmızı renkleri kullanılmıştır. Sarı, yaşamı ve iç dünyasını , Kırmızı tepkilerini , Yeşille umudu ve özgürlüğü bizlere yansıtır ve Mavi ile çocuk masumiyetini , Kahverengi ile de hayat gerçekçiliğı, ifade edilmiştir. Sembol olarak resimde kullanılan kâğıttan uçak ve oyuncak kamyon ile çocukluk hayallerini kamyonun kasasına yüklemiş olduğu özgürlüğünü elinde kağıt uçakla ifade etmiştir. Kartondan yaptığı uçak ise sarının tonlarında olup iç dünyasındaki yaşama sevincini bize anlatmaktadır Biçim olarak resmi ele alırsak öğrenci iki çocuğunda birer kolları çizilmemiş olup büyük ihtimalle ailelerinde kesilen ilişkilere bir gönderme söz konusudur.. Maddi olarak çok varlıklı olmayan bir ailenin çocukları oldukları anlaşılan resimde, çocukların kendi elleriyle oyuncak yapmasından ve ayaklarının çıplak oluşundan da özgür olma isteğı yanında aralarındaki ilişkilerin kopuk olduğu da anlaşılmaktadır. Hatta arka planda çizilen küçük bir kız çocuğunun arkası duvara dönük çizilmiştir ama duvara çizdiği resimde belli ki konuşmak istediğı bir figür söz konusu olup fakat onunla konuşmayı başaramadığı ve ruhsal açıdan sıkıntı da olduğu anlaşılmaktadır. Mekân olarak ele alırsak öğrenci resminde etrafının da çitlerle çevrili olması bize hayatındaki çıkmazları göstermektedir... Hemen yanlarında tahta parçaları yer almaktadır. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

J Öğrencisinin Şekil 13 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 13a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Bize çocuğun tek işi vardır o da oyundur tezini göstermektedir. Artık materyal ile çocuğun oyun oynaması da yaratıcılığını ifade etmektedir. Belki de maddi açıdan bir ilişki vardır. Bu sebeple oyuncakları el yapımı ya da artık materyaldir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

J Öğrencisinin Şekil 13 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	-	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	-	66.6

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 13b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Bize çocuğun tek işi vardır o da oyundur tezini göstermektedir. Artık materyal ile çocuğun oyun oynaması da yaratıcılığını ifade etmektedir. Belki de maddi açıdan bir ilişki vardır. Bu sebeple oyuncakları el yapımı ya da artık materyaldir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

K Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 14. a: Saklambaç oynayan çocuklar b: Çember çeviren çocuk

Şekil 14a'da, K Öğrenci resimlerinin sahibi bayan ve yirmiiki yaşındadır. Sosyal durumu alt düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır Kullanılan renkler sarı, siyah, beyaz ve kahverengidir . Sarı renk, yaşamındaki istekler , beyaz ile saflığın ve temizliğin, siyah renkle hayattaki negatif etkiler , kahverengi

ile hayatın gerçekçiliği, ifade edilmiştir. Öğrenci resminde sembol olarak eski kapı kullanarak yaşadıkları yerin eski bir köy evi olduğunu ifade etmiştir. Biçimsel olarak resimde üç figür kullanarak renkler ve oynadığı oyunla geçmişinde yaşamış olduğu yeri lekesel tonlama yaparak ifade etmiştir. Köyde bir yaşam söz konusu olmuştur imkânları dâhilinde oyunlar oynayarak geçen bir çocukluk ifade edilmiştir. Mekân olarak dış ortamda kapının önünde bir kız iki erkek çocuktan oluşan saklambaç oynayanları belli bir perspektifle resmedilmiştir.

Şekil 14b’de ise, K Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Resimde Sarı, Siyah, Beyaz ve Kahverengi kullanılmıştır. Sarı renkle, yaşam, Beyaz ile saflık , Siyahla hayattaki negatif etkiler Kahverengi ile de hayat ve gerçekler, ifade edilmiştir. Öğrenci resimde sembol olarak bir çember kullanmıştır ve bu çember hayatındaki olumsuz durumları olumluya çeviren bir araçtır .ama tek başına çember çeviren çocuk aslında yalnızdır.. Renkler ve oynadığı oyunla geçmişinde yaşamış olduğu yeri lekesel tonlama yaparak ifade etmiştir. Mekân olarak resim de dış ortamda bitişik bir şekilde yapılmış birkaç ev bulunmakta, önünden bir elektrik direği geçmekte ve küçük bir çocuk elleri cebinde olarak çember çevirmekte olup belli bir perspektifle resmedilmiştir. . Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisinde .

K Öğrencisinin Şekil 14 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	-	66.6

Evet (+), Hayır (-)

Şekil 14a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Burada tam olarak anlaşılmasa da en az bir tane kız figürü kullanan ressamların hemcinsini tercih ettiklerine ulaşılır. Eşyasız, boş bir odayı andıran mekânda bize yoksulluğu aktaran bir ifade mevcuttur. Yine oyun oynamak onları mutlu etmektedir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

K Öğrencisinin Şekil 14 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	-	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	-	66.6

Evet (+), Hayır (-)

Şekil 14b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır. Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Burada tam olarak anlaşılmasa da en az bir tane kız figürü kullanan ressamların hemcinsini tercih ettiklerine ulaşılır. Küçük bir toplu yaşam alanında yaşayan fazla ev olmamasından bellidir. Kendi yaptığı çemberi ile oynayan ve hayata umutla bakan bir çocuk anlaşılmaktadır. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

L Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 15. a: Isınan çocuklar

b: Gün batımı

Şekil 15a'da, L Öğrenci resimlerinin sahibi bayan ve yirmibir yaşındadır. Sosyal durumu alt düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında ya-

pılmıştır Kullanılan renkler sarı, siyah, kırmızı, mavi ve kahverengidir. Sarı renk, , yaşamı ve , mavi ile gökyüzü ve, huzur, kırmızı cesaretli ve tepkiler, siyahla hayatın negatif etkileri, kahverengi ise hayatın gerçeği, ifade edilmiştir. Öğrenci resminde sembol olarak ateşin karşısında hayatındaki olumsuz durumlarda bile ailesiyle beraberlik içerisinde olumluya çevirmeyi başarabilmiştir ve çok mutludurlar. Öğrenci resminde biçim olarak soğukta üşümüş üç figürün karton yakarak ateş etrafında ısınmalarını lekesel tonlama yaparak ifade etmiştir. Kırmızı montlu çocuğun hayat karşısındaki cesareti yanında küçük köpekleriyle hayata sıkı sıkıya bağlanmaları söz konusudur. Mekân olarak dış ortamda bulunmaktadırlar. Üç figür kullanılarak yanan kartonun ateşinde belli bir perspektifle resmedilmiştir.

Şekil 15b'de, L Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır Kullanılan renkler Sarı, Siyah, Kırmızı, Turuncu, Mavi ve Kahverengidir. Sarı renkle, , yaşamı ve iç huzur , Turuncu renk ile özlemler aktarılmış, Mavi ile gökyüzünü, huzur , Kırmızı cesaret Siyahla hayatın negatif etkileri , Kahverengi ile de hayatın gerçekleri ifade edilmiştir. Öğrenci resminde sembol olarak dürbün ve baca dumanı kullanmış ve gün batımını izleyen bacadan çıkan dumanla olumsuzlukları olumluya çevirmiş çocukların mutluluğu ifade edilmiştir. Biçim olarak Kırmızı montlu çocuğa dikkat çekilmek istenirken sarı giysili kız çocuğu sol eliyle güneşin batımını işaret etmekte olup ve lekesel tonlamalarla çalışma ifade etmiştir. Bacadan yola çıkarak alt düzey bir ailenin çocukları olduğu görülmektedir. Çocuklar gökyüzünü izlerken mutlu ve heyecanlıdırlar hayallerini gökyüzü gibi geniş olduğu vurgulanmaktadır. Mekân olarak dış ortamda çatıda iki figür kullanılarak dürbünle bir erkek çocuğu ve yanına oturmuş eliyle bir yeri gösteren kız çocuğu belli bir perspektifle resmedilmiştir.

L Öğrencisinin Şekil 15 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	-	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 15a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır. Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuş-tur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Karton yakan çocukları resmetmesi dışarıda kalan evsiz çocukların kendi geçmişiyle bir bağ olduğu varsayılmıştır. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

L Öğrencisinin Şekil 14 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 15b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuş-tur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır..

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Çatıda baca dumanını yapması ve ellerinde dürbünle etrafı izlemeleri gelecekle ilgili kaygıları olduğu arasında bir bağ olduğu varsayılmıştır. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

M Öğrencisinin resim ve analizleri

a

Şekil 16. a: Uçurtma

b

b: Yürüyüş ve köpek

Şekil 16a'da, M Öğrenci resimlerinin sahibi erkek ve yirmibir yaşındadır. Sosyal durumu üst düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler sarı, siyah ve turuncudur. Sarı renk, yaşamı ve iç huzuru, turuncu renk ile manevi zenginlikle özelemler aktarılmış ve siyahla da hayatın negatif etkileri ifade edilmiştir. Sembol olarak resimde kullanılan uçurtma hayallerini ve özgürlüğü ifade etmektedir. Öğrenci resminde biçim uçurtma, ağaç ve çocuğun silüetinden yola çıkarak karamsar bir havada ifade etmiştir. Anlatılmak istenen, günün sonuna büyük bir tutkuyla

uçurulan uçurtmanın, gün bitmek üzere olsa dahi hala aynı tutkuyla hayatın devam ettiği gerçeğidir. Resimde Koyu renk çok kullanılsa da umudun bitmediği kullanılan ışıklardan anlaşılmaktadır. Mekân olarak dış ortamda bulunmaktadır bir figür, ağaç, güneş ve uçurtma kullanılarak ters ışık etkisi ile belli bir perspektifle resmedilmiştir.

Şekil 16b’de, M Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında Kullanılan renkler Sarı, Siyah ve Turuncudur Sarı renkle, , yaşam, Turuncu renk ile manevi zenginlik özelemler ve Siyahla da hayatın negatif etkileri ifade edilmiştir.. Koyu renkler resimde çok kullanılsa da umudun bitmediği yürüyüşleri ile anlatılmıştır. Sembol olarak bisiklet ve köpek kullanılmıştır., Bisikletin özgür ruhu ve hayallerin peşinde , köpek gibi sadık dostlarla devam edeceği mesajı bize verilmek istenmektedir. Mekân olarak dış ortamda bir figür, köpek ve bisiklet kullanılarak ters ışık etkisi ile belli bir perspektifle resmedilmiştir. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

M Öğrencisinin Şekil 16 a’nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansıması var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	-	66.6
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	-	66.6
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+), Hayır (-)

Şekil 16a’nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansıması var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin Görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimde sahibinin cinsiyeti tam olarak belli olmasa da resimler bize çocukların bir yeri ziyaret ettiği belki de geçmişte yaşanan bir anıyı hatırlamak için resmedildiğini düşündürür. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

M Öğrencisinin Şekil 16 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	-	66.6
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	-	66.6
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+), Hayır (-)

Şekil 16b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır. Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin Görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır..

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimde sahibinin cinsiyeti tam olarak belli olmasa da resimler bize çocukların bir yeri ziyaret ettiği belki de geçmişte yaşanan bir anıyı hatırlamak için resmedildiğini düşündürür. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

N Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 17. a: Maskeli oyun

b: Ambarda oyun oynamak

Şekil 17a’da, N Öğrenci resimlerinin sahibi erkek ve yirmi bir yaşındadır. Sosyal durum olarak alt düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Resimde kullanılan renkler sarı, kırmızı, kahverengi, gri, yeşil, beyaz, siyah ve turuncudur. Sarı renk, yaşamı ve ruhsallığı, beyaz ile saflığın ve temizliğin, turuncu renk ile manevi zenginlik aktarılmış, yeşil umudu ve özgürlüğü bizlere yansıtır, kırmızı tedirginliği, siyah hayatın negatif etkilerini gri hayat ve dengeler kurmuş, kahverengi ile hayatın gerçekçiliğini ifade etmiştir. Resimde sembol olarak kılıç, kalkan, miğfer ve saman balyası kullanmış, kılıç özgür ruhunun keskin tarafı ve hayallerini koruyan miğfer ve kalkan ile ifade etmiştir. Birisi kalın kıyafetler giymiş bir şekilde diğerini korkutmak amacıyla üzerine doğru koştuğu görülürken, diğeri ise tahtaları kuşanmış bir şekilde ona doğru gardını almıştır. Koşan adamın arkasında yer alan yeşillik mısır tarlasıdır. Arkadaki saman balyaları yaz ayı hasatının ve bir köy evine ait bir ambar ifade edilmektedir.

Öğrenci hayatın gerçeklerini görmemek adına kendini saklarken daima tehlikeler karşı korumak ihtiyacında olmuştur Resme biçim yönü ile bakarsak öğrenci, hayatta kendilerini korumak adına kendi çaplarında bir savunma içinde olan insanları bu figürlerle bize anlatmaktadır. İç mekân da iki figür, saman balyaları ve dışarıyı gören açık bir kapı ile belli bir perspektifle resmedilmiştir.

Şekil 17b’de N. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler Sarı, Kırmızı, Kahverengi, Gri, Beyaz, Siyah ve Turuncudur. Sarı renkle, yaşam, Turuncu ile özlemler, Yeşille umut, Kırmızı ile tepkiler, Siyahla negatif olaylar, Gri ile kabulleniş, Kahverengi ile de gerçekler, ifade edilmiştir. Resimde sembol olarak bıçak ve saman balyası kullanmış, bıçak fırlatan figürde hayatın gerçekleri karşısındaki tepkisi bir şekilde göstermektedir. Figürün korkulu bakışlarından anlaşılaçağı üzere hayat ve gerçekler oldukça farklıdır. Öğrencinin resmine biçim yönü ile bakarsak figürler için yer ve zaman fark etmiyor yaşanan korku, hırçın ve tepkiler olumsuz olarak ifade edilmiştir. İç mekân da iki figür, saman balyaları ve açık bir kapı ile belli bir perspektifle resmedilmiştir. Obje nesneler iç mekân ile dış mekân arasında farkı açıkça gösteriyorken içerideki saman veya ot nesneleri gözümüze çarpmaktadır. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisinde.

N Öğrencisinin Şekil 17 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	-	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+), Hayır (-)

Şekil 17a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır. Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır. Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin Görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuş-tur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Tercih ettiği figür de erkek figürleridir. Buradan bir benzerlik olduğu ortaya konulabilir. Resim daha çok hırçınlığı ifade etmektedir. Kişinin yaşamış olduğu aile yaşamında şiddet olma olasılığı yüksektir ki bu resimleri o sebeple çizmiştir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur. . Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

N Öğrencisinin Şekil 17 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	-	66.6
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 17b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Tercih ettiği figür de erkek figürleridir. Buradan bir benzerlik olduğu ortaya konulabilir. Resim daha çok hırçınlığı ifade etmektedir. Kişinin yaşamış olduğu aile yaşamında şiddet olma olasılığı yüksektir ki bu resimleri o sebeple çizmiştir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

O Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 18. a: Çocukluğun gölgesi

b: Çocukluğun ruhu

Şekil 18a'da, O Öğrenci resimlerinin sahibi erkek ve yirmi yaşındadır. Sosyal durum olarak orta düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler sarı, kırmızı, kahverengi, gri, beyaz, siyah ve turuncudur .. Sarı renkle, yaşamın varlığı , turuncu renk ile manevi özelemler, yeşille umudu ve özgür-

lük, kırmızı ile endişeler, siyahla hayatın negatif etkileri, gri ile hayatın dengeleri, kahverengi işle de hayatın gerçekleri, ifade edilmiştir. Resimde sembol olarak şemsiye ve şapka kullanmıştır, büyük bir ihtimalle fabrika ortamında geçen olaydan anladığımız kadarıyla şartların karmaşıklığı söz konusudur. Çalışmak durumunda olan kimsenin imkanları da pek yeterli değildir. Bunu açılmamış olan şemsiyeden anlayabiliriz Öğrencinin resmine biçim yönü ile bakarsak çizgisel olarak yapılan resimde anatomik yapılara çok fazla özenilmediği görülmekte olup biçimlerde belki de bilinçli olarak bozularak uygulanmıştır. Görselde fırça izleri gri tonlarda kullanılmıştır. İç mekân da iki figür ellerinde şemsiye kafalarında şapka ve iş yerinde resmedilmiştir. Belli bir perspektifle çizilen tablo da hareket söz konusudur.

Şekil 18b’de, O Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler sarı, kırmızı, kahverengi, gri, beyaz, siyah ve turuncu dur. Sarı renkle, yaşam, Turuncu ile manevi dünya aktarılmış, Yeşille umut ve özgürlükler bizlere yansıtmış, Kırmızı ile tepkiler, Siyahla hayatın negatif etkileri, Gri ile hayatın dengesi, Kahverengi ile de hayatın gerçekleri ifade edilmiştir. Sembol olarak resimde spatula ve tencere kapağı kullanmıştır, Resimdeki figürlerden anlaşılacağı üzere ev ortamındaki olaylara fazlaca müdahale eden bir baskın baba karakteri yanında korkup kapı kenarına sinmiş bir çocuk figürü yer almaktadır anne karakterini sanki baba üstlenmiş olup şartlarda oldukça zor görünmektedir. Öğrencinin resmine biçim yönü ile bakarsak çizgisel resimdeki anatomik yapılar çok fazla özenilmeden karikatürize etmiştir. Görselde kullanılan renkler fırça izleri gri tonlarda kullanılmıştır. İç mekân da iki figür elinde spatula, tencere kapağı ve şemsiye mutfakta fırın üstünde tencereler ve arkada kapı resmedilmiştir. Belli bir perspektifle çizilen tablo da hareket söz konusudur. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

O Öğrencisinin Şekil 18 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	-	+	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	-	+	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	-	66.6
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	-	66.6

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 18a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimde bayan ve erkek figürü kullanılmıştır. Kadın ve erkeğin gücünün karşılaştırılması yapılmıştır. Her iki cins tarafında resmedilebilecek bir konudur. Bu resimde tam olarak hangi cins tarafından yapıldığına ulaşmak zordur Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

O Öğrencisinin Şekil 18 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	-	66.6
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	-	66.6
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 18b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin Görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimde bayan ve erkek figürü kullanılmıştır. Kadın ve erkeğin gücünün karşılaştırılması yapılmıştır. Her iki cins tarafında resmedilebilecek bir konudur. Bu resimde tam olarak hangi cins tarafından yapıldığına ulaşmak zordur. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

Ö Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 19. a: Anne ve çocuk

b: Anne ve bebek

Şekil 19a'da, Ö Öğrenci resimlerinin sahibi bayan ve yirmibir yaşındadır. Sosyal durumu alt düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Çalışma da sarı, kırmızı, pembe, kahverengi, gri, beyaz, siyah ve turuncu kullanılmıştır. Sarı renk, yaşamı ve ruhsallığı, pembe sevgi ve şefkat, turuncu renk ile özlemler

aktarılmış, yeşil umudu ve özgürlüğü bizlere yansıtıp, kırmızı tepkileri, siyah negatif etkileri verirken, gri dengeleri kurmuş, kahverengi ise gerçeklerle, ifade etmiştir. Sembol kullanılmamıştır. Öğrencinin resmine biçim yönü ile bakarsak anatomik yapılar gerçekçi, çizgisel ve lekesel olarak işlenmiştir. Mekân düz bir yüzeyin üzerinde iki figür olarak çalışılmıştır. Resimde Açlık, sefalet ve hüznün figürlerin gözlerinden okunmaktadır. Gelecekte fazla bir beklentileri kalmamışçasına bize doğru bakmaktadırlar.

Şekil 19b’de, Ö Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında resimde sarı, kırmızı, pembe, kahverengi, gri, beyaz, siyah ve turuncu renkler kullanılmıştır. Sarı renk, , yaşamı ve ruhsallığı, Pembe sevgiyi, Turuncu renk özlemleri , Yeşil umudu ve özgürlüğü bizlere yansıtıp, Kırmızı tepkileri , Siyah negatif etkileri , Gri hayatın dengesini Kahverengi hayatın gerçeklerini ifade etmiştir. Bazı yerlerde kullanılan sarı renkler görsele hareket katmak için kullanılmıştır. Sembol kullanılmamıştır. Öğrencinin resmine biçim yönü ile bakarsak anatomik yapılar gerçekçi, çizgisel ve lekesel olarak işlenmiştir. Mekân düz bir yüzeyin üzerinde bir anne ve kucağında bebeği ile resmedilmiştir. Resimdeki figürlerin yüzlerinde açlık, sefalet ve hüznün okunmaktadır. Çok fakir ve zor şartlardaki bir Ailenin maddi sıkıntıları gözler önüne serilmek istenmiştir. Resimde yer alan figürler gelecekte fazla bir beklentileri kalmamışçasına bizlere doğru bakmaktadırlar. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

Ö Öğrencisinin Şekil 19 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+), Hayır (-)

Şekil 19a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimde de kadın ve çocuk figürü kullanılmıştır. Resim bize sefaleti ve hüznü aktarmaktadır. Hem anne hem de çocuk mutsuz bir ifadeye bürünmüştür. Sosyal yapı durumun düşük seviyede olduğunu ulaşılr. Resmin sahibinin de ekonomik durumu kötüdür. Yaşamış olduğu günleri resme aktarmayı tercih etmiştir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

Ö Öğrencisinin Şekil 19 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 19b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimde de kadın ve çocuk figürü kullanılmıştır. Resim bize sefaleti ve hüznü aktarmaktadır. Hem anne hem de çocuk mutsuz bir ifadeye bürünmüştür. Sosyal yapı durumun düşük seviyede olduğun ulaşılır. Resmin sahibinin de ekonomik durumu kötüdür. Yaşamış olduğu günleri resme aktarmayı tercih etmiştir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

P Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 20. a: Futbol oynayan çocuklar

b: Salıncakta kitap okuyan çocuk

Şekil 20a'da, P Öğrenci resimlerinin sahibi erkek ve yirmi bir yaşındadır. Sosyal durum olarak alt düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştı çalışmada sarı, mor, kırmızı, pembe, kahverengi, gri, beyaz, siyah ve turuncu

kullanılmıştır. Sarı renk, güneşin rengi olmasından dolayı varlığı, yaşamı ve ruhsallığı, mor renk ile hayaller, pembe sevgi, turuncu renk ile manevi zenginlik aktarılmış, yeşil doğanın rengi olmasından dolayı kullanılmış ve umudu ve özgürlüğü bizlere yansıtır, kırmızı tepkileri, siyah negatif etkileri , gri uzlaştırıcı ve denge kurmuş, kahverengi gerçekleri plan ve sistemin rengini ifade etmiştir. Bazı yerlerde kullanılan sarı renkler görsele hareket katmak için kullanılmıştır. Sembol olarak top ve çöp kovası kullanan öğrenci, çöp kovasından anlaşılacağı üzere sokaklarda özgürce çocukluk hayalinin peşinden topla koşan ir erkek figürü ifade edilmiştir. Öğrenci resminin biçim yönü ile bakarsak anatomik yapılar gerçekçi ve lekesel olarak işlenmiştir. Resimde yer alan çocuk mutlu bir şekilde resmedilmiştir . Önde olan çocuğun yüzünde heyecan yer alırken arkadaki çocukta ise, onu yakalama arzusuyla peşinden gelmektedir. Kenar mahallede yaşayan kendi hayatlarını idame ettirebilen bir ailenin mutlu çocukları olduğu anlaşılmaktadır. Dış mekânda iki figür, çöp kovası ve geride bir ev yapılmış belli bir perspektifle resmedilmiştir.

Şekil 20b’de, P Öğrencisinin çalışması yağlı boya tekniği ile 60*60cm ebatlarında yapılmıştır Çalışmada sarı, kırmızı, pembe, kahverengi, gri, beyaz, siyah ve turuncu kullanılmıştır. Sarı renk, güneşin rengi olmasından dolayı varlığı, yaşamı ve ruhsallığı, mor renk ile yücelik duygusu, Pembe sevgiyi, Turuncu renk ile manevi zenginlik aktarılmış, Yeşil doğanın rengi olmasından dolayı kullanılmış ve umudu ve özgürlüğü bizlere yansıtır, Kırmızı cesaretli oluşunu, Siyah negatif etkileri bize verirken, Gri uzlaştırıcı ve denge kurmuş, Kahverengi gerçekçiliğin, plan ve sistemin rengini ifade etmiştir. Resminde sembol olarak kitap ve salıncak kullanan öğrenci, salıncakta keyif yaparak kitap Öğrencinin resmine biçim yönü ile bakarsak anatomik yapısı gerçekçi ve lekesel olarak işlenmiştir. o Resimde çocuğun hayatından memnun olduğu ve geleceği için kitap okuduğu görülmektedir. Dış mekânda bir figür, salıncak ve kitapla alt tarafındaki yeşillikle boş bir ortamda belli bir perspektifle resmedilmiştir. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisinde.

P Öğrencisinin Şekil 20 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	-	66.6
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	-	66.6

Evet (+), Hayır (-)

Şekil 20a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Seçilen çocuk figürü de erkektir ve birbiri ile ilişkili olduğuna ulaşılır. Resimler bize çocukların yapmaktan zevk aldıkları hoşlandıkları aktiviteyi tercih ettiklerini ifade eder. Çocuklar oyun oynamayı tercih etmektedir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

P Öğrencisinin Şekil 20 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+), Hayır (-)

Şekil 20b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin Görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Seçilen çocuk figürü de erkektir ve birbiri ile ilişkili olduğuna ulaşılır. Resimler bize çocukların yapmaktan zevk aldıkları hoşlandıkları aktiviteyi tercih ettiklerini ifade eder. Oyun yerine kitap okumayı tercih etmektedir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

R Öğrencisinin resim ve analizleri

a

Şekil 21. a: Bisiklet

b

b: Yalnızlık

Şekil 21a'da, R Öğrenci resimlerinin sahibi erkek ve on sekiz yaşındadır. Sosyal durumu orta düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma tekniğinde ve 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler sarı, kırmızı, pembe, kahverengi, gri, beyaz, siyah ve turuncu dur. Sarı renk, yaşamı ve ruhsallığı, mor renk ile hayalleri, pembe sevgiyi, turuncu renk ile manevi

zenginlikleri, yeşil umudu ve özgürlüğü, kırmızı tepkileri, siyah negatif etkileri , gri dengeyi, kahverengi gerçekleri, ifade etmiştir. Sembol olarak öğrenci resminde bisiklet ise tutku ve coşku arasında bir bağ kurmuştur. Öğrencinin resmine biçim yönü ile bakarsak anatomik yapısı gerçekçi ve lekesel olarak işlenmiş olup resimde çocuğun özgürlüğe uçar-casına ellerini salarak bisiklet sürerken yüzünde ifade hayatından memnun olduğunu ifade etmiştir. Dış mekânda dağlık bir arazide ellerini yana salmış bisiklet süren bir çocuk belli bir perspektifle resmedilmiştir.

Şekil 21b’de, R o Çalışma tekniğinde ve 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler sarı, kırmızı, pembe, kahverengi, gri, beyaz, siyah ve turuncu dur. Sarı renk , yaşamı ve ruhsallığı, mor renk ile hayalleri , pembe sevgiyi, turuncu renk ile manevi zenginlikleri , yeşil umudu ve özgürlüğü bizlere yansıtır, kırmızı tepkileri , siyah negatif etkileri, gri u hayattaki dengeleri, kahverengi gerçekleri, ifade etmiştir. Sembol olarak öğrenci resminde ve kuru ağaç ile doğanın yok oluşundaki çaresizlikler yanında hayata tutunmaya çalışan çocuğun çabalarına yer verilmiştir. Öğrencinin resmine biçim yönü ile bakarsak anatomik yapısı gerçekçi ve lekesel olarak işlenmiş olan resimde çocuğun elleri çamurlu ve yanındaki kova ile oyun oynarken yüzündeki mimiklerden hayatından memnun bir şekilde ifade edilmiştir. Dış mekânda boş bir arazide kuru ağaç ve yanında çamurla dolu bir kova ile çocuk belli bir perspektifle resmedilmiştir. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir .

R Öğrencisinin Şekil 21 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+), Hayır (-)

Şekil 21a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Figürü erkek çocuk figürü olarak tercih etmiştir. Resimde de çocuğun mutluluğu görülmektedir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

R Öğrencisinin Şekil 21 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	-	+	66.6

Evet (+), Hayır (-)

Şekil 21b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin Görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Figürü erkek çocuk figürü olarak tercih etmiştir. Resimde de çocuğun mutluluğu görülmektedir. Hiç oyuncak bile olmadan çocukların kendi imkânları ile oyun oynayabilme potansiyelinin olduğunu göstermektedir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

S Öğrencisinin resim ve analizleri

a

Şekil 22. a: Yürüyüş

b

b: Papatya bahçesindeki kız

Şekil 22a'da, S Öğrenci resimlerinin sahibi bayan ve on sekiz yaşındadır. Sosyal durum olarak üst düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma tekniğinde ve 60*60cm ebatlarında yapıl-

mıştır. Kullanılan renkler sarı, pembe, kahverengi, gri, beyaz ve turuncudur .r. sarı renk, yaşamı ve ruhsallığı, pembe sevgiyi, turuncu renk manevi zenginlikleri , yeşil umudu ve özgürlüğü, gri dengeyi, kahverengi gerçekleri, ifade etmiştir. Sembol olarak öğrenci resminde şapka, sırt çantası ve papatyalar kullanmıştır. Öğrenci resminin biçim yönü ile bakarsak anatomik yapısı gerçekçi ve lekesel olarak işlenmiştir olan resimde çocukların arkaları dönük olması ile gerçeklerle yüzleşmek istememelerinden, sorumluluk almak istememelerinden kaynaklanmaktadır. Varlıklı bir ailenin çocukları olduğu ve dış mekânda iki çocuğun ormanda papatyalar içinde yürüyüş yaparken belli bir perspektifle resmedilmiştir.

Şekil 22b’de, S Çalışma tekniğinde ve 60*60cm ebatların da yapılmıştır. Kullanılan renkler Sarı, Pembe, Kahverengi, Gri, Beyaz ve Turuncu dur. Sarı renk, güneşin rengi olmasından dolayı varlığı, yaşamı, Pembe sevgiyi, Turuncu renk ile manevi zenginlik özelemler aktarılmış, Yeşil umudu ve özgürlüğü bizlere yansıtıp, Gri ile uzlaştırıcı v bir denge kurmuş, olup Kahverengi ile de gerçekler ifade edilmiştir. Sembol olarak öğrenci resimde beyaz elbise ve papatyalar kullanmıştır. Kız çocuğu beyaz elbisesi ile masum duyguları simgelerken papatyaların temiz kalbin ve sevginin simgesini yansıtmaktadır . Öğrenci resminin biçim yönü ile bakarsak anatomik yapısı gerçekçi ve lekesel olarak işlenmiştir. Dış mekânda bir çocuk ve papatyalar belli bir perspektifle resmedilmiştir. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

S Öğrencisinin Şekil 22 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	-	+	66.6
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 22a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Figürü erkek çocuk figürü olarak tercih etmiştir. Resimde de çocuğun mutluluğu görülmektedir. Hiç oyuncak bile olmadan çocukların kendi imkânları ile oyun oynayabilme potansiyelinin olduğunu göstermektedir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

Kız çocuk figürünün naifliği resme aktarılmıştır. Ressamın cinsiyetinin kız olma ihtimalini artırır ve öyledir zaten. Evde oyuncaklarla vakit geçirmek yerine doğada açık havada olmak ve yeni şeyler keşfetmek isteyen çocukları ifade etmektedir. Bu resimde sosyal yapı durumu hakkında yorum yapmak oldukça güçtür.

S Öğrencisinin Şekil 22 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	-	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+), Hayır (-)

Şekil 22b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortamın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Kız çocuk figürünün naifliği resme aktarılmıştır. Ressamın cinsiyetinin kız olma ihtimalini artırır ve öyledir zaten. Evde oyuncaklarla vakit geçirmek yerine doğada açık havada olmak ve yeni şeyler keşfetmek isteyen çocukları ifade etmektedir. Bu resimde sosyal yapı durum hakkında yorum yapmak oldukça güçtür.

Ş Öğrencisinin resim ve analizleri

a

Şekil 23. a: Üzüntü

b

b: Küçük ressam

Şekil 23a'da, Ş Öğrenci resimlerinin sahibi bayan ve ondokuz yaşındadır. Sosyal durumu olarak orta düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışma tekniğinde ve 70*100cm ebatların da yapılmıştır. Kullanılan renkler sarı, yeşil, kırmızı, pembe, kahverengi, gri, beyaz, siyah ve turuncudur. Sarı renk, yaşamı ve ruhsallığı, mor renk ile yücelik duygusu, pembe sevgiyi, turuncu renk ile manevi zenginlikleri, yeşil umudu ve özgürlüğü bizlere yansıtır, kırmızı tepkileri, siyah negatif bir etki verirken, gri hayatın dengelerini, kahverengi gerçekleri, ifade etmiştir. Bazı yerlerde kullanılan sarı renkler görsele hareket katmak için kullanılmıştır. Sembol olarak ayıcık en yakın arkadaşı gibi çocuğa bakarak ifade edilmiştir. Öğrenci resminin biçim yönü ile bakarsak anatomik yapılar gerçekçi ve lekesel olarak işlenmiştir. Resimde bir kız çocuğu yere oturmuş, üzüntülü ve şaşkın bakışlarda gözükmektedir. Arkasında ise ailesinden birisinin gittiğini görmekteyiz. Bir kutunun içinde ise, oyuncakları yer almaktadır. Çocuğun dizleri kirlenmiş ve çizimleri de batmıştır. Yanlızlığa terk edilmiş ürkek bir kız figürü resimde yer almaktadır. Dış mekânda iki figür, oyuncak kovanı ve arkasında bir ağaç ile belli bir perspektifle resmedilmiştir.

Şekil 23b'de, Ş Çalışma tekniğinde ve 70*70cm ebatların da yapılmıştır. Kullanılan renkler, Beyaz, Siyah, Gri ve kahverengidir. Beyaz saf duygular, Siyah negatif etkileri, Gri dengeleri ifade edilmiştir. Sembol olarak fırça ve şapka ressam olmak isteyen bir çocuk ifade edilmiştir. Öğrenci resminin biçim yönü ile bakarsak anatomik yapılar gerçekçi ve lekesel olarak işlenmiştir. Hayallerini iki fırça ile gerçekleştirme çabası içerisinde kendine bir dünya oluşturmuştur. Bir gözünü kapatıp dilini dışarı çıkarması ise hayatı tiye almak istemesinden kaynaklanmaktadır. Resimde ağırlıklı olarak siyah ve beyazın kullanılması aslında hayatındaki keskin çizgilerin olduğu gerçeği yanında hayattaki ara tonlara yer vermek istememesinden kaynaklanmaktadır. İç mekanda bir figür, ellerinde fırça ve arkasında dişler olan bir resim belli bir perspektifle resmedilmiştir. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisinde.

Ş Öğrencisinin Şekil 23 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	-	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+), Hayır (-)

Şekil 23a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

En az bir tane kız çocuk figürü resmedilmişse genellikle resmin sahibi cinsiyeti de bayan olmaktadır. Resim bize sosyal yapı durumu hakkında bilgi sunmasa da kız çocuk figüründeki masum ve üzüntülü bakış bizler için de hüzün uyandırmaktadır.

Ş Öğrencisinin Şekil 23 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansıması var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	-	66.6
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	-	+	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 23b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansıması var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır. Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü % 66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

En az bir tane kız çocuk figürü resmedilmişse genellikle resmin sahibinin cinsiyeti de bayan olmaktadır. Enerjik bir yüz ifadesi mevcuttur. Aynı zamanda cesaret duygusunu da aktarmaktadır. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

T Öğrencisinin resim ve analizleri

a

Şekil 24. a: Sıcak bir yuva

b

b: Sevgi arayışı

Şekil 24a'da, T Öğrenci resimlerinin sahibi bayan ve yirmi bir yaşındadır. Sosyal durum olarak üst düzey bir ailenin çocuğudur. Çalışmanın tekniği 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler sarı, mor, kırmızı, pembe, kahverengi, gri, beyaz, siyah ve turuncudur. Sarı renkle, yaşamı , mor renk ile hayalleri duygusu, pembe ile sevgi ve şefkati, turuncu renk ile özlemleri, yeşille umudu ve özgürlüğü bizlere yansıtıp, kırmızı ile tepkileri, siyahla hayatın negatif etkilerini, gri ile hayatın dengeleri, kahverengi ile de

gerçekler, ifade edilmiştir. Sembol olarak ayıcık, sandık ve kamp içinde yanan ateşi ile öğrencimiz imkanları çerçevesinde tatil yapabilen fakat şehir hayatı dolayısıyla yalnızlığa terkedilmiş sadece hatıralarıyla avunmak zorunda bir kız çocuğu figürü çalışmada yer almıştır. Öğrencinin resmine biçim yönü ile bakarsak anatomik yapılar gerçekçi ve lekesel olarak işlenmiş olup kız çocuğu elindeki ayıcıkla birlikte alevin etrafında hatıralarını yaşayarak mutlu olmaya çalışırken diğer taraftan boş sandıkla da geçmiş güzel günlere bir özlem duymaktadır. Kızın içinde ve tabloda bir içsel boşluk görülmektedir. Resimde aile durumu iyi olmasına rağmen içsel bir kapanma ile aile sevgisinden uzakta bir çocuk anlatılmaktadır. Dış mekânda bir figür, varilin içinde yanan ateş, sandık, kutu ve ayıcıklarla yapılmış belli bir perspektifle resmedilmiştir.

Şekil 24b’de, T Öğrencisinin Çalışması tekniği ile ve 60*60cm ebatlarında yapılmıştır.. Kullanılan renkler sarı, mor, Kırmızı, Pembe, Kahverengi, Gri, Beyaz, Siyah ve Turuncudur. Sarı renk, yaşamı ve ruhsallığı, mor renk ile hayalleri, Pembe sevgi ve şefkati, Turuncu renk ile manevi zenginliği, Yeşil umudu ve özgürlüğü bizlere yansıtır, Kırmızı endişelerini, Siyah negatif etkileri, Gri dengeleri kurmuş, Kahverengi gerçekleri, ifade etmiştir. Bazı yerlerde kullanılan turuncu renkler görsele hareket katmak için kullanılmıştır. Sembol olarak ayıcık, poseidon heykeli ve ateş kullanılmıştır öğrenci, ayıcıklardan birisi elinde diğeri ise duvara asılmıştır poseidon heykeli ile tatil beldesine yapılan seyahatlerden geriye sadece hoş bir seda kalmıştır Öğrencinin resmine biçim yönü ile bakarsak anatomik yapılar gerçekçi ve lekesel olarak işlenmiştir Bu heykel betimlemesi ile çocuğun iç dünyasındaki baba ya da söz sahibi olan kişi arasındaki bir betimleme olabilmektedir.. Bu durumla ilgili olarak belki de ailenin boşanma evresinde olduğu olmasa bile renkli duvarların altındaki harabelerde kavga ve tartışmaların yattığı gerçeği yanında bu çocuğunda gizliden gizliye sıcak bir aile özlemi içinde olduğu düşünülebilir. Dış mekânda bir figür, poseidon heykeli, kale duvarları önünde, ayıcıklarla ve yanan ateş ile yapılmış belli bir perspektifle resmedilmiştir. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

T Öğrencisinin Şekil 24 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	-	66.6
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	-	66.6

Evet (+), Hayır (-)

Şekil 24a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır. Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimde de ateş simgesi mevcuttur. Resmin sahibi ile doğrudan ilişkilidir. Mutlaka geçmiş yaşamında ateş ile ilgili bir anısı mevcuttur. Resimdeki parça bütün uyumsuzluğu sefaleti anımsatmaktadır. Kız çocuk figürü televizyon izler gibi olan bitenleri izlemeyi tercih etmektedir. Yaşanmış bir olay sonucu şok geçirmişliği anımsatmaktadır. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

T Öğrencisinin Şekil 24 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi	+	+	+	100
sosyolojik durumu yansıtıyor mu?				
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	-	66.6

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 24b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır. Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna

akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimde de ateş simgesi mevcuttur. Resmin sahibi ile doğrudan ilişkilidir. Mutlaka geçmiş yaşamında ateş ile ilgili bir anısı mevcuttur. Resimdeki parça bütün uyumsuzluğu sefaleti anımsatmaktadır. Kız çocuk figürü televizyon izler gibi olan bitenleri izlemeyi tercih etmektedir. Yaşanmış bir olay sonucu şok geçirmişliği_anımsatmaktadır. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

U Öğrencisinin resim ve analizleri

a

b

Şekil 25. a: Oyuncak balıklar

b: Çocukluk

Şekil 25a'da T Öğrenci resimlerinin sahibi bayan ve yirmibir yaşındadır. Sosyal durum olarak üst düzey bir ailenin çocuğudur Çalışmanın tekniği 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Çalışmada kullanılan renkler sarı, mor, kırmızı, pembe, kahverengi, gri, beyaz, siyah ve turuncudur. Sarı renk, , yaşamı ve ruhsallık, mor renk ile hayaller , pembe ile sevgi ve şefkat turuncu renk ile manevi özlemler aktarılmış, yeşille umut bizlere

yansıtılmış, kırmızı ile tepkiler , siyah ile hayatın negatif etkileri, gri ile hayatın dengesi , kahverengi ile de hayatın gerçekleri, ifade edilmiştir. Bazı yerlerde kullanılan sarı renkler görsele hareket katmak için kullanılırken aslında hayata karşı dikkatler çekilmek istenmiştir. Sembol olarak balık ve olta koltuk ile evden dışarı çıkamayan bir çocuğun yapmayı en çok istediği deniz kenarını hayal ederek evin içinde oynamasıdır. Anne ve babası çalışan şehirli bir çocuk(tek çocuklu) ve hayalleri resimde konu edilmiştir. Öğrencinin resmine biçim yönü ile bakarsak anatomik yapılar gerçekçi ve lekesel olarak işlenmiştir. Balıkların renklerinden de anlaşıldığı üzere farklı renkli balıkların farklı türlere hitap ettiğini göstermektedir. İç mekânda yerde balıklar ve koltuk üzerine oltası ile balık yakalayan çocuk belli bir perspektifle resmedilmiştir.

Şekil 25b’de T Öğrencisinin çalışma tekniği 60*60cm ebatlarında yapılmıştır. Kullanılan renkler sarı, mor, gri, beyaz ve siyahtır. Sarı renkle, yaşamı , mor renk ile hayalleri , siyahla negatif olayları , gri ile hayatın denge sini , kahverengi ile gerçekleri ifade etmiştir. Sembol olarak bilgisayar, ayakkabı, top ve takvim ile kent ortamında yalnızlığa itilmiş oyun arkadaşlığını bilgisayar ortamında gidermeye çalışan zamanımızın teknoloji bağımlısı bir çocuk figürüne dikkat çekilmiştir. Öğrencinin resmine biçim yönü ile bakarsak anatomik yapılar gerçekçi ve lekesel olarak işlenmiştir Resimde ayakkabı ve top beraber çizilmiş olup aslında oynayacak bir kimse bulunsa her an oynaya hazır vaziyette odada yer almıştır İç mekânda bilgisayar başında oturan bir çocuk duvarda asılı takvim ile zaman arasında bağ kurulmuş olup çift ayakkabı, top ile belli bir perspektifle resmedilmiştir. Resimlere konulan isimlerle konuları bir uyum içerisindedir.

U Öğrencisinin Şekil 25 a'nın

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R1	R1	R1	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	+	100

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 25a'nın Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimde erkek figürünün tercih edilmesi resmin sahibinin erkek olduğuna işaret etmektedir. Resim günümüz şartlarının karşılaştırılmasını anımsatmaktadır. Bir resim oyuncaklarla oyun oynayan çocuğu ifade etmektedir. Sosyal yapı durumun iyi olduğu söylenebilir çünkü her iki resimde de materyaller mevcuttur ve hüznü andıran bir ifade yoksulluk gibi simgeler mevcut değildir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

T Öğrencisinin Şekil 25 b'nin

Uzman Değerlendirmesi

	I. Uzman	II. Uzman	III. Uzman	Ortalama
Değerlendirme Ölçütleri	R2	R2	R2	
Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı?	+	+	+	100
Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olmuş mu?	+	+	+	100
Renk seçimi sosyal yapı durumları itibarıyla çocuk figürlerinde yer alıyor mu?	+	+	+	100
Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumlarını yansıtıyor mu?	+	+	+	100
Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu?	+	+	+	100
Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mıdır?	+	+	-	66.6

Evet (+) , Hayır (-)

Şekil 25b'nin Genel Yorumu

Resimdeki mekân ilişkisi sosyolojik durumu yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumun bu çocuk figürlerinde yansımaları var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resim algısı yapılan çocuk figürlerinde etkili olur mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Renk seçimi sosyal yapı durumları itibariyle çocuk figürlerinde yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Yapılan çocuk figürlerinde sosyal yapı durumları yansıtıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimlerde figüratif eğilim yer alıyor mu sorusuna akademisyenlerin görüşü %100 olmuştur. Sonuç olarak tam konuyu verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal yapı durumu ile sembollerin arasında bir bağ var mı sorusuna akademisyenlerin görüşü %66,6 olmuştur. Sonuç olarak ortanın üstünde verebildikleri sonucuna varılmıştır.

Resimde erkek figürünün tercih edilmesi resmin sahibinin erkek olduğuna işaret etmektedir. Resim günümüz şartlarının karşılaştırılmasını anımsatmaktadır. Bu resimde teknolojiden kopamayan çocukları ifade etmektedir. Sosyal yapı durumun iyi olduğu söylenebilir. Resimde materyaller mevcuttur ve hüznü andıran bir ifade yoksulluk gibi simgeler mevcut değildir. Kişinin sosyal yapı durumu ile resim arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

BÖLÜM V

SONUÇ

Eski dönemlerde m ressamaların eserlerinde çocuk figürlerine pek yer vermezken 19 yy.dan sonraki çalışmalarında bu figürleri yavaş yavaş kullanmaya başlamışlardır. Hatta 19. yüzyıla kadar 'çocuklarla' ya da 'çocuk' olgusuyla ilgili yazılı herhangi bir kaynağa da rastlamazken bu dönemlerden sanat ve edebiyatta da çocuk olgusu sadece toplum içindeki çocuğun konumunu bize gösteren yetersiz örneklerden ibaret kalmıştır. Günümüze gelince aile kavramı ile birlikte çocuklarda doğu ve batı toplum hayatında sanatçıların resimlerde yer almaya başlamıştır. Aslında çocuk resimleri duygusal bir etki ile gelecek yıllar için bir yatırım aracı olması yanında, pek çok soyun devam etmesi gibi sebeplerle de tarihte ve sanatta da değişik şekillerde hem algılanmış hem de içerisinde pek çok ipuçlarını barındırmıştır. Bulduğumuz coğrafya da Nuri Abaç, Turgut Zaim, Neşe Erdok, Aydın Ayan, Cihat Aral ve Zehra Aral gibi sanatçılarımız da çocuk figürlerini resimlerinde sosyal ve kültürel yapıları ile birlikte geleneksel ve batılı teknik anlayışıyla yoğurarak Türk resminde yeni bir sentezle kullanmışlardır. Ancak bu çalışmalarda sınırlı sayı da kalmıştır. Çalışmamızda (Selçuk Üniversitesi (resim) ve Necmettin Erbakan Üniversitesinde (resim) ve (resim-iş) eğitim) seçilen 25 lisans öğrencisine (15 bay 10 bayan) yaptırılan ikişer resimle toplam elli eser üzerinden değerlendirmeleri söz konusu olmuştur. Çalışmalar atölye ortamında 4 ay süre zarfında haftada 1 gün ortalama 3 saat süre ile çalışmış toplamında 48 saatle sınırlı tutulmuştur. Elde edilen sonuçların üç uzman denetiminde sorulan yedi soru ile sınırlılığı söz konusudur. Öğrencilerin yaşları da (18-26 yaş) aralığındadır.

Çalışma kapsamında ele alınan bu 7 soru ile öğrencilerin genel durumu uzmanların denetiminde değerlendirilmiş olup. yöneltilen bu sorular doğrultusunda alınan cevapların (%93)ü olumlu ve (%7)sinden ise olumsuz cevap alınmıştır Ayrıca öğrencilerin resimlerle yaşantıları arasındaki ilişkiler çözümlenmiştir. Sorulan sorulardan resimlerinle ki öğrencilerin birbirlerini tamamladıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmamızda günümüz Türk resim sanatında kullanılan çocuk figürlerinin anlatım özellikleri, resimlerde yer alan simgeleri, renkleri ve farklı dönemleri de içine olan etkileşimleri ile öğrencilerimizin nasıl doğrudan etkiledikleri de gözlemlenmiştir.

Resimler teknik yağlı ve akrilik boya tümü araştırma kapsamında belirlenmiş olup öğrenciler arasındaki farklılıkları dengelemek içinde tual boyutları en az (60*60), (120x120cm)

aralığındadır. Resimlerde portre ya da çok figürlü kullanımlar öğrencilerin yaşları, cinsiyetlerine göre belirlenerek yorumlanmıştır. Elde edilmiş olan bu verilerin sonunda öğrencilerin yaptıkları resimden aile durumlarına göre kullandıkları objeler ve mekânlar farklılık gözlemlenmiş ve yaşamış oldukları hayat tarzı, düşünce biçimi, yaş, cinsiyet, maddi ve manevi durum etkilerinin eserlerine yansımaları tespit edilmiştir. Bu düşünceden hareketle atölye ortamında lisans öğrencilerin yaptırılan bu resimlerle öğrencilerin sosyal durumları ve geleneksel yapıları hakkında bizlere farklı ipuçlarını vermiştir. Öğrenciler resimlerini bu atölye ortamında boya fırça tuval ve geri kalan malzemeleri diledikleri gibi özgürce kullanırken ruh hallerine göre farklı temalar işleyerek, biçim, renk, mekân ve sembollerini kendilerine özgü bir şekilde de yorumlamışlardır. Çalışmanın sonucunda sosyal yapı durumunun öğrencilerinin ruh hallerini doğrudan etkilediği için resimdeki çocuk figürlerinde bariz etkileri de gözlemlenmiştir. Bu çalışma da kız ve erkek öğrencilerin çalışmalarında geleneksel yönden biçim, renk, figür ve sembol olarak farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin aile, meslek, kültür, gelir seviyesi ve sahip olunan mal gibi faktörleri, yanında resimlerin genelinde kullanılan obje, eşya, mekan ve figürlerde sosyal yapılarının tuallere yansıdığı da görülmüştür. Öğrencilerin ruh dünyalarını geçmişte yaşadıkları mutlu-mutsuz anıları, travmaları ve hayallerini tuallere resim yoluyla yansıtmışlardır. Yokluk çeken öğrencilerin dış mekânı ağırlıklı v olarak ve genelde yoksul semtlerde resmetmişlerdir. İç mekânlarda çalışan öğrencilerle maddi durumu iyi olan öğrencilerin resimlerin de yalnızlık ve mutsuzluğun hâkim bir şekilde resimlerine yansıttıkları görülmüştür. Bu bulgulara yönelik öğrencilerin sosyal yapı durumu ile resimleri arasında doğrudan bir ilişkileri olduğu da tespit edilmiştir. Resimlerin genelinde öğrencilerin sarı, yeşil, beyaz, mavi, kırmızı, pembe, kahverengi ve siyah renklerin kullanıldığı gözlemlenmiştir. Öğrenciler resimlerinde ağırlıklı olarak gri ve koyu sarı, yeşil, beyaz ve kahverengi kullanırken duygularını ise; soğuk renklerle daha çok yüz ifadelerinde yer ermişlerdir. Resimlerde kullanılan beyaz, kahverengi, turuncu, kırmızı ve gri ile öğrencilerin sosyal yapılarının etkilerini de resimlerine yansıtmıştır. Farklı tarzda yapılan bu çalışmalarda öğrencilerin hüznü, neşe, keder, sevinç, ümit, başarmak ya da hayal kırıklığı gibi konuları da ele aldıkları görülmüştür. Öğrencilerin resimlerinde semboller, daha çok, kültürel içerikleri yanında ve soyut düşüncelerin ortaya çıkardığı gerçeklerle, kültürel yansımaları çözümleyerek bu olguların gerçekliğine inanarak olgunlaştırdıkları da görülmüştür. Ayrıca içinde yaşadığımız çağın, sembol olarak öğrencilerin resimlerinde bıraktığı kalıcı etkilerin, sürekliliği söz konusu olmuştur. Mekân olarak öğrencilerin resimlerinde yer alan konuların daha çok yoksul semtler ile ve modern yaşantının etkisi altında kalarak yapıldığı ve yaşadıkları hayatın olumlu ve olumsuz bir takım ruh hallerini de resimlerine yansıttıkları görülmüştür. Öğrenciler yaşadıkları mekân ardındaki soyut değerlerle, mekân algısının oluşumuna katkı sağlamışlardır. Sokak aralarında geçen bu olaylarda öğrenciler, top peşinde koşan, saklambaç oynayan, el yapımı oyuncaklarla oynayan bu çocuklar için yoksul olanlarla iyi şartlarda olanlar arasındaki değişmeyen tek gerçeğin yalnızlık ve mutsuzluk olduğu ifade etmişlerdir. Yapılan bu araştırmada kız erkek öğrenciler arasında bariz farklar olmamakla beraber genel olarak sosyal yapılarında farklılıklar söz konusu olmuştur. Ayrıca Türk resim sanatında kullanılan çocuk figürlerinin anlatım özelliklerinin, resimlerde yer alan simge ve renklerin aynı zamanda farklı dönemleri içine alan etkileşimlerin öğrencilerimizi doğrudan etkiledikleri de gözlemlenmiştir. Böylece Türk kültürüne has sembollerin de öğrencilerin

resimlerinde farklı yaklaşımlarla vurguladığı da gözlenmiştir. Öğrencilerin yaptıkları resimlerde aile durumlarına göre kullandıkları obje ve mekanlarda farklılıklar söz konusu olup yaşanan hayat tarzı, düşünce biçimi, yaş, cinsiyet, maddi ve manevi durumlarının etkilerini de eserlerine yansıttıkları görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin yaptıkları resimlerine verdikleri isimler arasında da bir doğru orantı mevcuttur. Resimdeki mekânlarla yaşantılar arasında yapılan bu kompozisyonların birbirlerini destekledikleri de görülmüştür. Öğrencilerin çalışmalarında sosyal yapılarına göre kullanımları figürlerin etkileri de net olarak görülmektedir. Öğrenci çalışmalarda resim algısı yanında renk, sembol, biçim, mekânın bir bütün olarak ele alınarak çocuk figürleri üzerindeki etkileri söz konusu olmuştur. Öğrencilerin resimlerinde kullandıkları renkler, yaşantılarına bağlı olarak ve resimlerindeki çocuk figürleri de sosyal yapı durumlarına göre öğrenciden öğrenciye göre farklılıklar göstermiştir. Çalışmalarda kullanılan sembollerle öğrencilerin yaşantıları ve sosyal yapıları ile de bir bağ mevcuttur. Çalışmalar öğrencilerin özgür iradeleri ile tamamen kendilerine özgü ve içtenlikle çalışmalarını tamamlamışlardır. Dolayısıyla araştırmaya çalıştığımız yirmi beş öğrencinin resimlerinden hareketle çocuk resimlerinin bizim geçmiş yaşantılarımız ile geçmişimizde yaşanan duygu birikimlerinin günümüzdeki yansımalarına da ışık tuttuğu da bir gerçektir.

Öneriler

Sosyal yapının rahatlıkla ifade edilebileceği konu ve programla yer verilmesi önerilmektedir.

Eğitmcilerin öğrencilerin yapacakları resimlerine müdahalede bulunmamaları önerilmektedir.

Resim öğrencilerinin yapacakları resimler hakkında araştırma yaparak başkalarının baskısı altında kalmadan kendi tarzlarını ortaya koymaları önerilmektedir.

Araştırma yapan kişilerin öğrenci resimleri ile makale yazmaları önerilmektedir.

Çocuk figürlerini kapsayan bir müzenin Türkiye’de olması düşünülecek olursak sadece bu düşünceyle bir çocuk resimleri müzesinin açılması önerilmektedir.

Bu sayede geçmiş ve gelecek dönemler hakkında her türlü bilgi için bu çocuk resimlerinin örnek teşkil etmesi önerilmektedir

Ayrıca bu resimlerin konunun uzmanlarına yardımcı olmasının önemli olacağı önerilmektedir.

Resim anlatımının daha detaylı olması, çalışma sahiplerinin neden genel olarak hemcinsini resmettiği konusunda araştırma yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Adem, (2016). <https://edebiyatvesanatakademisi.com/resim-sanati/resimde-sembo-lizm/19217> sayfasından erişilmiştir.
- Ahundzade, E. (2014). “*Sosyo Kültürel Değişim Kapsamında İç Mekânda Renk Kullanımı Ve Analizi*”. (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Anabilim Dalı.
- Akdaş, S. (2011). *Cumhuriyet dönemi türk resim sanatında çallı kuşağının yeri ve önemi*. (Doctoral Dissertation), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Alver, K. (2013). *Siteril Hayatlar, 3.baskı*, Ankara: Hece.
- Altunışık, R. Coşkun, R. Bayraktaroğlu, S. & Yıldırım, E. (2010). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri SPSS uygulamalı*. (6.Baskı). Sakarya
- Aristoteles, (1996). *Metafizik* (A. Arslan, Çev.). İstanbul: Sosyal.
- Arslan, S.(2019). “*Varlık Ve Biçim Bağlamında Gölge Pratikleri*”. (Yüksek Lisans Tezi) Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Resim Anasanat Dalı
- Avcı, S. (2014). *Bilimsel renk bilgisinin resim sanatındaki yansımaları. Yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi*, (11), 53-67.
- Ayaydın, A. (2012). *Evrensel dil e semboller dünyası: Görsel sanatlar. Fine Arts*, 7(3) , 258-268.
- Ayan, A. (2006). Aydın Ayan hayatı. <http://www.aydinayan.com/pPages/pArtist.aspx?paID=457§ion=00&lang=TR&periodID=&pageNo=0&exhID=0&bhcp=1> sayfasından erişilmiştir.
- Aydınlı, S. (1989). *Temel Tasarım Ders Notları*. İstanbul: İTÜ Mimarlık Fakültesi.
- Baksi, S. (2018). “*Çocukların Mekân Algısının Yaşam Çevresi Üzerinden İncelenmesi*”. (Yüksek Lisans Tezi). T.C Selçuk Üniversitesi- Hacettepe Üniversitesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Ana Bilim Dalı, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bilim Dalı.

- Becer, E. (1999). *İletişim ve Grafik Tasarım*. Ankara:
- Buchholz, E. L. Bühler, G. Hille, K. Kaeppele, S, ve Stotland, I. (2012). *Başvuru Kitapları Sanat*. İstanbul: NTV.
- Büyüköztürk, Ş. Kılıç-Çakmak, E. Akgün, Ö.E. Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (17. Baskı). Ankara: Pegem.
- Cansel, D. <http://pinterest.com.uk/pin/365284219752431816/> sayfasından erişilmiştir.
- Cengiz, F. N. (2008). *Türk resim sanatında çocuk figürü*. (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Cevizci, A. (1996) ‘‘Felsefe Sözlüğü’’, Ekin Yayınları, Ankara.
- Chevalier, J. ve Gherbrant, A. (1996). *Dictionary of symbols*. Çeviren: John Buchanan Brown. İngiltere: Penguin.
- Cihat Aral Hayatı. https://tr.wikipedia.org/wiki/Cihat_Aral sayfasından erişilmiştir.
- Crocus, A. <http://twitter.com/crocusancyrenss/status/994622990255042562>. sayfasından erişilmiştir.
- Dağlı, Ş. (2012). Türk hat sanatında resim formları - yazı resimler üzerine yapılan araştırmalar ve yazı resimler. *Akdeniz Sanat* , 5(10) , Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/akdenizsanat/issue/27657/291525> sayfasından erişilmiştir.
- Denzin, N.K. & Lincoln, Y. S. (2005). *The sage handbook of qualitative research*. (3rd ed.).Thousand Oaks, CA: Sage.
- Durak, C. (2011) <https://www.tarihnotlari.com/nuri-abac/> sayfasından erişilmiştir.
- Eco, U. (1998). *Ortaçağ Estetiğinde Sanat ve Güzellik* (K. Atalay, Çev.). İstanbul: Can.
- Emre, (2005). ‘‘Yağlı boya tablolarında konservasyon ve restorasyon sorunları, çözüm önerileri’’. (Yüksek Lisans Tezi), T.C. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Taşınabilir Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü. İstanbul.
- Erkan, T. (2010). Anadolu Selçuklu sanatındaki insan figürlerinin uygurların mağara resimleri ve Gaznelilerin duvar resimleriyle konu ve biçim yönünden karşılaştırılması. *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 5(3), 1218-1263.

- Ersoy, A. (2004). *500 Türk sanatçısı: plastik sanatlar*. İstanbul: Altın.
- Ersoy, N. (1990). *Semboller ve yorumlarla görünenden görünmeyene*. İstanbul: Kam.
- Genç, R. (1997). *Türk inanışları ile milli geleneklerinde renkler*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi.
- Gezer, H. (2008). *Kış: Mekân ve Mekân Algılama, Mimarlıkta Malzeme*, 7, 33-42
- Gezgin, D. (2007). *Hayvan mitosları*. İstanbul: Sel.
- Gulden, T. <https://slideplayer.biz.tr/slide/3121261/> sayfasından erişilmiştir.
- Halse, A. O. (1978). *The use of color interiors*. 2. Baskı, Mc Graw Hill.
- Kafalı, M. (1996). "Türk kültüründe renkler." *Nevruz ve Renkler*, 42-54.
- Karkın, N.(2015) <http://www.sanattanyansimalar.com/serap-koktenin-calismalarindaki-estetik-sembooller/1094/> sayfasından erişilmiştir.
- Kurtlu, Y. ve Koçak, B. (2015). 'Halk anlatılarının epik kuralları ışığında bir destan incelemesi'. *Current Research in Social Sciences*, 1(1). Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/curesosc/issue/4354/59559> sayfasından erişilmiştir.
- Neşe E. <http://i.pinimg.com/originals/01/f8/6e/01f86ec1e3e7f96754ecd331c9bdd2f9.jpg>. sayfasından erişilmiştir.
- Mazlum, Ö. (2011). Rengin kültürel çağrışımları. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(4).
- Merriam, S. B. (2018). Nitel araştırma ve desen ve uygulam için bir rehber. (3. Baskı) (Çev. Turan, S.) Ankara: Nobel.
- Mirzaoğlu Sıvacı, F. G. (2005). Türkülerde mitolojik unsurlar. *Türkbilig/Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 6(10), 34-53.
- Neuman, W. L. (2012). *Toplumsal araştırma yöntemleri: Nicel ve nitel yaklaşımlar I II.cilt.* (5.Baskı). İstanbul: Yayın Odası.
- Odabaş, S. (2005). 'Modern beden kültüründe güzellik salonlarının yeri: Ankara örneği', *Toplum ve Bilim*, (104).
- Onur, B. (2007). *Çocuk, tarih ve toplum*. Ankara: İmge.

- Ögel, B. (1984). *Türk kültür tarihine giriş*. Cilt VI. Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Ögel, B. (1995). *Türk mitolojisi*, C II. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Ötkünç, Y. Ö. (2007). “1980’li Yıllarda (1980-1990) Türkiye Sanat Ortamının Değerlendirilmesi; Bu Bağlamda Dönemin, Özellikle Resim Alanında Üretilen İşlere Yansıması”. (Yüksek Lisans Tezi). T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Platform, A. <http://platformarmoni.com/index.asp?islem=sergiler&sergi=49> sayfasından erişilmiştir.
- Pentur, H. <http://www.gazeteturk.info/m/?id=17132> sayfasından erişilmiştir.
- Teker E. (2009). “Yöresel özelliklerin şanlıurfa merkez okullarında okuyan (9-12yaş) çocuk resimlerine yansıması”. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Özdemir, M. (2010). *Nitel veri analizi: Sosyal bilimlerde yöntem bilim sorunsalı üzerine bir çalışma*. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 11(1), 323-343.
- Turgut Zaim Hayatı. <http://www.leblebitozu.com/turgut-zaimin-eserleri-ve-hayati/> sayfasından erişilmiştir.
- Tunalı, İ. (1996). *Grek Estetik’i*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Turan, S. (1990). *Türk Kültür Tarihi*, Ankara, Bilgi.
- Turani, A. (1984). *Batı anlayışına dönük Türk resim sanatı*, Ankara: Türkiye İş Bankası.
- Uçar, T. F. (2004). *Görsel iletişim ve grafik tasarım*. İstanbul: İnkılap.
- Yılmaz, N. T. (2009). “Soyut Sanatın Gelişimi İçerisinde Burhan Uygur’un Yeri”. (Yüksek Lisans Tezi). T. C. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim dalı Resim-iş Eğitimi Bilim Dalı Resim Bölümü.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (6. Baskı). Ankara: Seçkin.
- Yin, R. K. (1984). *Case study research: Desing and methods*. Newbury Park, CA:Sage.
- Zehra Aral Hayatı. www.turkishpaintings.com. sayfasından erişilmiştir.

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...

